

VIROLAHTI
Osa I
Esihistoriallisten muinaisjäännösten
inventointi
3.9.–28.9. 2007

FM Johanna Enqvist

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	2
Abstrakti.....	3
1. Johdanto.....	4
2. Inventoidun alueen yleispiirteet ja tutkimushistoria.....	4
2.1. Luonnonympäristö.....	5
2.2. Rannansiirtyminen.....	6
2.3. Suomen esihistoriaa.....	10
2.4. Kymenlaakson ja Virolahden esihistorialliset muinaisjäännökset.....	12
3. Yhteenvedo inventoinnin tuloksista.....	15
4. Ennen vuoden 2007 inventointia tunnetut esihistorialliset muinaisjäännökset.....	16
4.1. Kiinteät muinaisjäännökset.....	17
5. Vuoden 2007 inventoinnissa löydetyt esihistorialliset muinaisjäännökset.....	44
5.1. Kiinteät muinaisjäännökset.....	45
5.2. Löytöpaikat.....	80
Lähteet.....	87
Arkistolähteet.....	87
Painetut lähteet ja kirjallisuus.....	88
Internet -lähteet.....	90
Liitteet.....	91
Mustavalkonegatiiviluettelo.....	91
Diapositiiviluettelo.....	95
Digitaalikuvaluettelo.....	98
Yleiskartat.....	100
Kuvataulut.....	105

Abstrakti

VIROLAHDEN INVENTOINTI

Virolahden kunnan, Euroopan aluekehitysrahaston (tavoite 2 – ohjelma), Kaakkois-Suomen tiepiirin ja Museoviraston varoilla suoritettu perusinventointi.

Museoviraston arkeologian osasto.

Inventoija: FM Johanna Enqvist.

Tutkimusavustajat: HuK Riku Mönkkönen ja fil. yo Olli Kunnas

Museoviraston arkeologian ja rakennushistorian osastojen yhteisessä inventointiprojektissa etsittiin uusia kiinteitä muinaisjäänköksiä Virolahden ja Miehikkälän kuntien alueelta 3.9–26.10.2007. Kustannuksista vastasivat Virolahden ja Miehikkälän kunnat, Euroopan aluekehitysrahasto (tavoite 2 -ohjelma), Kaakkois-Suomen tiepiiri sekä Museovirasto. Inventoinnin toteutuksesta esi-, jälki- ja kenttätöineen huolehti Museoviraston tutkija FM Johanna Enqvist, tutkimusavustajina toimivat Virolahdella HuK Riku Mönkkönen ja Miehikkälässä fil. yo Olli Kunnas. Tutkimukset liittyvät laajempaan, koko Etelä-Kymenlaakson kattavaan inventointihankkeeseen.

Virolahdelta tunnettiin entuudestaan 70 kiinteää muinaisjäänköstä, joista osa tarkastettiin perusinventoinnin yhteydessä. Tämän lisäksi käytiin läpi mahdollisiksi muinaisjäänköiksi määriteltyjä kohteita sekä irtolöytöpaikkoja, joita inventointialueella on useita kymmeniä. Uusia esihistoriallisia muinaisjäänköksiä etsittiin kartta-analyysin perusteella potentiaalisiksi määritellyiltä, topografisesti sopivilta alueilta, ja niitä löytyikin 25. Inventoinnin yhteydessä löytyivät myös Virolahden ensimmäiset asumuspainanteet. Historiallisen ajan inventoinnissa keskityttiin vanhojen kyläpaikkojen paikantamiseen ja tarkastamiseen. Näitä mahdollisesti jo keskiajalle periytyviä kylätontteja jäljitettiin historiallisten karttojen ja asiakirjalähteiden perusteella 29 kpl. Muita historiallisen ajan kohteita, Uudenkaupungin rauhan rajakiviä ja louhoksia, paikannettiin 43. Kylätonttien jakautuessa lähes poikkeuksetta useaksi erilliseksi muinaisjäänkökohteeksi, nousi Virolahden kiinteiden muinaisjäänkösten määrä vuoden 2007 inventoinnin tuloksena 190.

Löydöt: KM 37090–37106

Kenttätöaika: 3.9–28.9.2007

Tutkimuskustannukset: Virolahden ja Miehikkälän kunnat, Euroopan aluekehitysrahasto (tavoite 2 – ohjelma), Kaakkois-Suomen tiepiiri ja Museovirasto 32 320 €.

Tutkimusraportti: Johanna Enqvist 30.4.2008 Museoviraston arkeologian osaston arkistossa (Osa I, esihistoriallisen ajan muinaisjäänkökset). Johanna Enqvist 30.4.2008 2008 Museoviraston rakennushistorian osaston arkistossa (Osa II, historiallisen ajan muinaisjäänkökset).

1. Johdanto

Museoviraston arkeologian ja rakennushistorian osastojen yhteisessä inventointiprojektissa etsittiin uusia kiinteitä muinaisjäänöksiä Virolahden ja Miehikkälän kuntien alueelta 3.9–26.10.2007. Kustannuksista vastasivat Virolahden ja Miehikkälän kunnat, Euroopan aluekehitysrahasto (tavoite 2 -ohjelma), Kaakkois-Suomen tiepiiri sekä Museovirasto. Inventoinnin toteutuksesta esi-, jälki- ja kenttätöineen huolehti Museoviraston tutkija FM Johanna Enqvist, tutkimusavustajina toimivat Virolahdella HuK Riku Mönkkönen ja Miehikkälässä fil. yo Olli Kunnas. Tutkimukset liittyvät laajempaan, koko Etelä-Kymenlaakson kattavaan inventointihankkeeseen. Muinaisjäänösten perusinventoinnin luonteisia kenttätutkimuksia on Virolahdella tehty vuosina 1967 (Koskimies 1967) ja 2005 (Seitsonen et al. 2005), mutta tällöin ei ole juurikaan kiinnitetty huomiota historiallisen ajan kohteisiin. Virolahdella oli syksyllä 2007 käynnissä arkeologinen inventointi myös Helsingin yliopiston historiallisen ajan opintopiirin toimesta.

Vuoden 2007 inventoinnissa esihistoriallisen ja historiallisen ajan kohteita inventoitiin Virolahdella yhteensä neljä viikkoa syyskuussa ja Miehikkälässä neljä viikkoa lokakuussa. Inventointialue käsitti Virolahdella myös merialueen, jonka inventoimiseen käytettiin kolme päivää. Esi- ja jälkitöitä tehtiin yhteensä neljä kuukautta.

Virolahdelta tunnettiin entuudestaan 70 kiinteää muinaisjäänöstä, joista osa tarkastettiin vuoden 2007 inventoinnin yhteydessä. Tämän lisäksi käytiin läpi mahdollisiksi muinaisjäänöksiä määriteltyjä kohteita sekä irtolöytöpaikkoja, joita inventointialueella on useita kymmeniä. Uusia esihistoriallisia muinaisjäänöksiä etsittiin kartta-analyysin perusteella potentiaalisiksi määritellyiltä, topografisesti sopivilta alueilta, ja niitä löytyikin 25. Inventoinnin yhteydessä löytyivät myös Virolahden ensimmäiset asumuspainanteet.

Historiallisen ajan inventoinnissa keskityttiin vanhojen kyläpaikkojen paikantamiseen ja tarkastamiseen. Näitä mahdollisesti jo keskiajalle periytyviä kylätontteja jäljitettiin historiallisten karttojen ja asiakirjalähteiden perusteella 29 kpl. Muita historiallisen ajan kohteita paikannettiin 43. Kun vanhan Virolahden pitäjän kylien talot ovat lähes poikkeuksetta sijainneet usealla erillisellä tontilla, muodostui kyläpaikoista 50 muinaisjäänöskohdetta. Virolahden kiinteiden muinaisjäänösten määrä nousi inventoinnin tuloksena 190.

Virolahden v. 2007 inventoinnin tuloksia esittelevä raportti on inventoinnin tavoin jaettu kahteen osaan, joista käsillä oleva osa I käsittelee esihistoriallisen ajan muinaisjäänöksiä ja osa II historiallisen ajan muinaisjäänöksiä. Inventoidun alueen luonnonympäristöä ja rannansiirtymistä sekä Suomen esihistorian ajanjaksoja ja yleispiirteitä käydään läpi esihistoriallisten muinaisjäänösten yhteydessä osassa I. Osassa II on liitetty katsaus Virolahden ja alueen kylien historiasta.

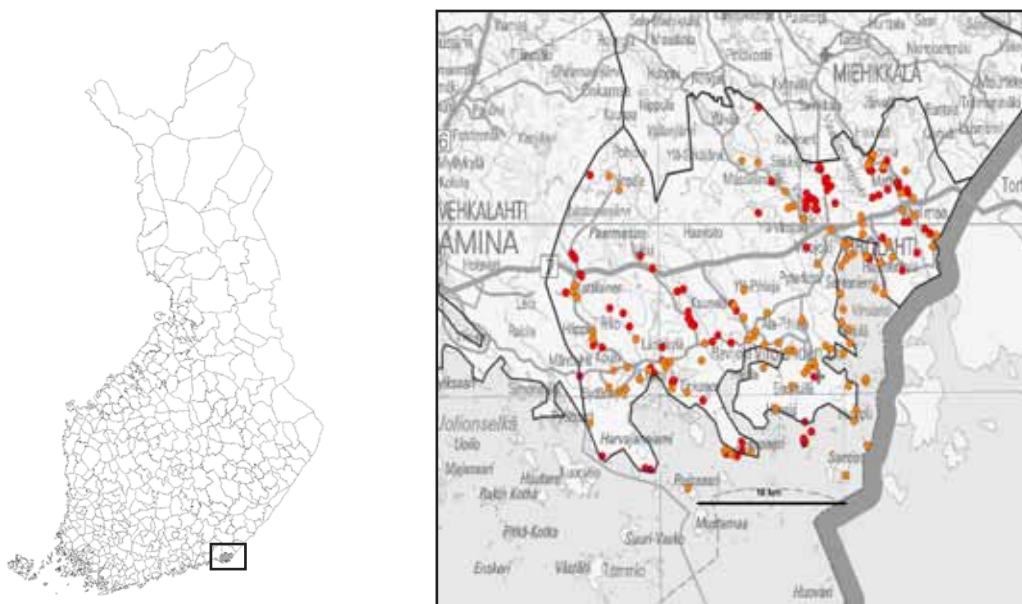
2. Inventoidun alueen yleispiirteet ja tutkimushistoria

Virolahden kunta sijaitsee Suomenlahden rannalla, Etelä-Suomen läänissä ja Kymenlaakson maakunnassa. Kunnan kokonaispinta-ala on 375,35 km², josta merialueita on 4,13 km². Virolahti mainitaan historiallisissa asiakirjalähteissä ensimmäisen kerran v. 1336, jolloin Pietari Joninpoika myönsi tallinnalaisille

oikeuden käydä kauppaa kolmessa linnalääninsä kaupungissa: Viipurissa, Vehkalahtella (Veckelax) ja Virolahdella (Vederlax) (FMU 443). Vuosilta 1370 (FMU 780) ja 1387 peräisin olevissa kirjeissä Virolahti mainitaan itsenäisenä seurakuntana (Kaukiainen 1970:59).

Virolahden emäpitäjä rajoittui lännessä Vehkalahteen (nyk. Hamina), idässä Säkkijärveen (nyk. Ylämaa, osa Venäjän puolella) ja pohjoisessa Lappeeseen (nyk. Luumäki). Ainakin 1300-luvulta asti käytössä ollut Kuninkaantie eli Suuri Rantatie tai Alinen Viipurintie on kulkenut Virolahden läpi lännestä itään. Rantatietä pitkin on saapunut harmittomien kulkijoiden, postin ja uutisten lisäksi myös runsaasti rasiuksia ja kurjuutta seudun asukkaille. Juhana III:n Venäjän sota eli Pitkä viha v. 1570–1595 oli Virolahdelle hyvin ankara ja monet keskiaikaiset talonpoikaissuvut hävisivät kokonaan. 1600-luvulla Virolahdelta läänityksiä saivat Ritter, von Fitinghoff, von Vicken, Klick, von Gertten, Byckling, Schulman, Mellin, Paikull, Reet ja von Ungern-Sternberg –suvut, mutta läänitykset peruutettiin isossa reduktiossa.

Suuri Pohjan sota (v. 1700–1721) päättyi Uudenkaupungin rauhaan, jonka raja kulki Virolahden poikki. Vuonna 1743 Haminan rauhassa Virolahti jäi kokonaan Venäjälle ja tuli osaksi ns. Vanhaa Suomea. Suomen suuriruhtinaskuntaan Vanha Suomi palautettiin v. 1812. 1700-luvulla Virolahdella alkoi louhustoiminta Pietarin rakentamisen tarpeisiin. Muun muassa lisäksi kirkon pylväät ovat Virolahden Pyterlahden graniittia. Miehikkälä itsenäistyi Virolahdesta vuonna 1887. (<http://fi.wikipedia.org/wiki/Virolahti>.)

Kuva 1. Virolahden sijainti ja kiinteiden muinaisjäännösten levittäminen Virolahdella vuoden 2007 inventoinnin jälkeen. Esihistorialliset kohteet on merkitty punaisella ja historiallisen ajan kylätontit ja muut kohteet oranssilla.

2.1. Luonnonympäristö

Kymenlaaksolle on yleisesti ottaen tyypillistä monimuotoinen luonto ja suotuisat ilmasto-olosuhteet. Suomenlahdelle avautuvalla rannikkoalueella on viljavia

savikoita, mutta myös vaikuttavia kallioalueita. Kymenlaakson asutuskeskittymien synty ja toimeentulo on ollut aina luonnollisesti sidoksissa veteen – mereen sekä siihen laskeviin jokiin. Meren välitön läheisyys on ollut leimallista tutkimuksen kohteena olleelle alueelle sekä esihistoriallisena että historiallisena aikana. Noin 10 km:n levyinen rannikkovyöhyke on kauttaaltaan matalaa (< 20 m mpy) saarten, syvien lahtien ja pitkien niemien pirstomaa maastoa. Virolahden ja Miehikkälän aluetta halkovista joista mainittakoon Virojoki, Vaalimaanjoki, Pyölinjoki, Urpalanjoki, Pihlajanjoki ja Ravijoki. Alueella on suhteellisen niukasti järviä ja lampia. (Valovirta 1972:6)

Virolahden alue kuuluu Kaakkois-Suomen rapakivialueeseen ns. Viipurin massiiviin. Yleisin kivilaji kyseisellä alueella on "Viipurin rapakivi" eli viborgiitti, jonka ominaisuuksiin kuuluu rapautuminen paikalleen moroksi. Pyterliittiä, joka on viborgiitin kaltainen karkearakeinen porfyyrinen graniitti, on louhittu Virojoen Pyterlahden kylästä ja viety suuria määriä Pietariin historiallisella ajalla. Rapakivialueilla esiintyy myös tasa-karkearakeisia sekä tasa-keskirakeisia graniitteja, joita on pyterliitin tavoin louhittu rakennuskiviksi. (Rankama 1964:105–107.) Maapeitteen perusteella tehtävässä aluejaossa Virolahden ympäristö kuuluu eteläiseen rannikkomaahan, jota luonnehtivat laajat savikot sekä kalliopaljastumat. Suota on 10–20 % maa-alasta. (Kalliola 1973:69.)

Rapakivialueelle ovat ominaisia jyrkät ja korkeat seinämät, jotka tekevät maaston kumpuilevaksi. Rapakivikumpujen väliset notkelmat ovat rantakerrostumien tai savimaalajien peitossa; moreeniesiintymiä on niukasti. Laajoja savitasankoja on tyypillisesti myös jokien varsilla. Hitaan maankohoamisen vuoksi rantavoimat ovat ehtineet huuhtoa, lajitella ja kerrostaa uudelleen jääkauden muokkaamia maapeitteen pintaosia. Paikoin merenrantaan ja saarille ulottuvat luode-kaakko-suuntaiset harjujaksot ovat aallokon levittämiä ja muodostavat laajojakin hietikoita. (Valovirta 1972:6–7,11.)

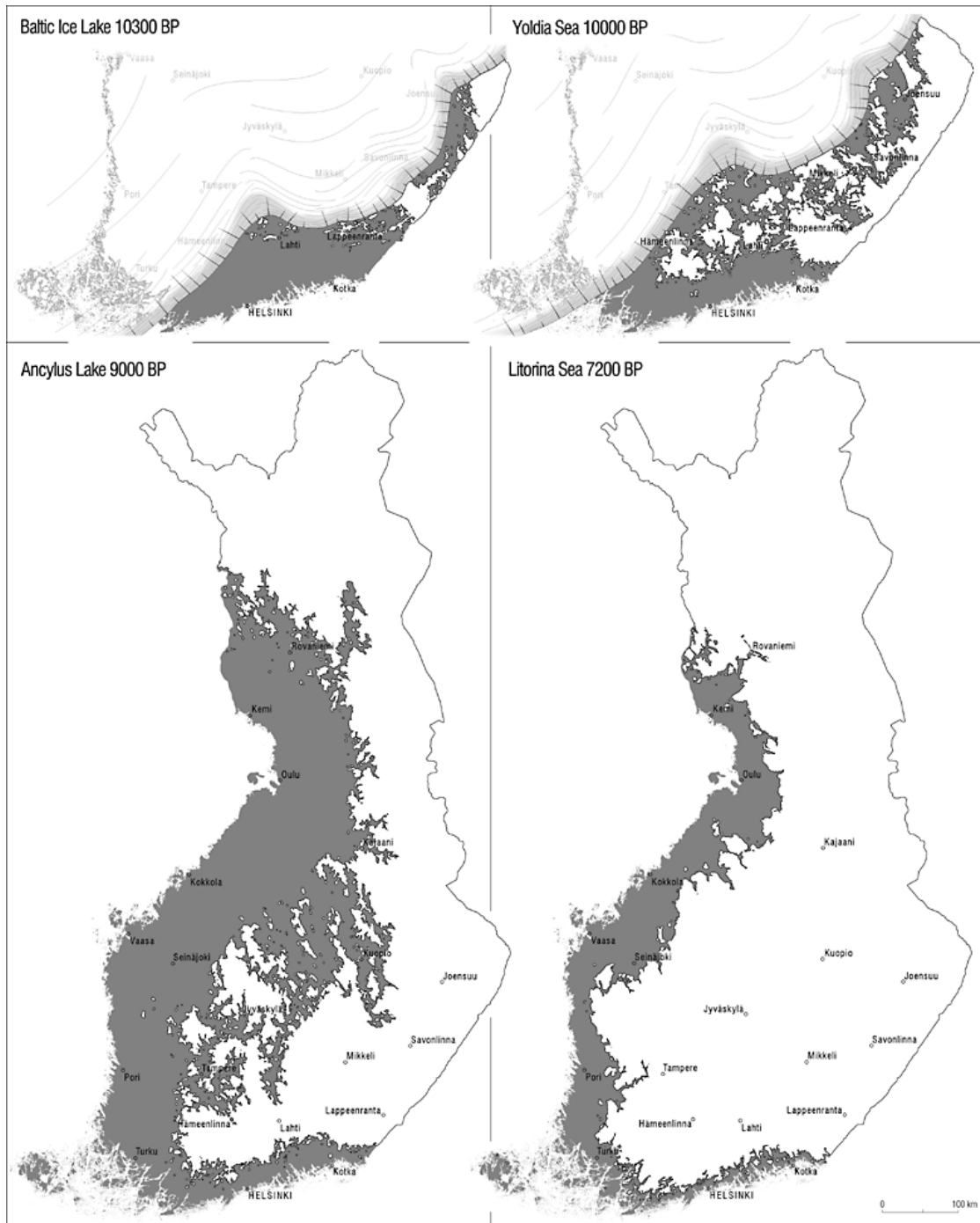
Jäätikköjokien kasaamiin harjuihin liittyviin hiekkaisiin rantakerrostumiin on kiinnitetty erityistä huomiota kartoitettaessa esihistorialliselle asutukselle potentiaalisia alueita. Kivikauden ihmisen on havaittu mieluusti hakeutuneen hiekkaisille rantarinteille.

2.2. Rannansiirtyminen

Rantavaiheiden rekonstruointi on oleellista tutkittaessa esihistoriallista asutusta, koska veden läheisyys on yksi tärkeimmistä asutuksen sijoittumista menneisyydessä määränneistä tekijöistä. Varsinkin kivikautisten asuinpaikkojen tiukkaa rantasidonaisuutta pidetään kiistattomana tosiasiana. Keskustelua on tosin käyty siitä, jäävätkö kauempana rannoista sijainneet kivikauden kohteet löytymättä juuri siksi, että kivikautisia muinaisjäänöksiä etsitään ainoastaan tietyiltä muinaisten rantatasojen korkeuksilta.

Yhteensä yli puolet nykyisen Suomen pinta-alasta on ollut veden alla jonkin Itämeren historian vaiheen aikana viimeisimmän jääkauden päätyttyä noin 10 000 vuotta sitten. Maankuoren vapautuessa jääpeitteen painosta se alkoi kohota, ja kohoaminen jatkuu edelleen – koko ajan hidastuen. Suomen rannikkoa paikoin suhteellisen dramaattisesti ja nopeastikin muotoillut rannansiirtyminen on seurausta maankohoamisen, siihen liittyvän maan kallistumisen sekä merenpinnan korkeuden vaihtelun ns. *eustaattisten* muutosten yhteisvaikutuksesta. Jääkauden jälkeinen Itämeren kehitys on jaettu neljään päävaiheeseen, joita määrittelevät muutokset maankohoamisen ja merenpinnan korkeuden vaihtelun suhteessa ja

näistä seuranneet muutokset veden suolapitoisuudessa, faunassa ja floorassa (ks. myös Kuva 2.):

Kuva 2. Itämeren vaiheet ja rannansiirtyminen (Tikkanen & Oksanen 2002:Fig.3).

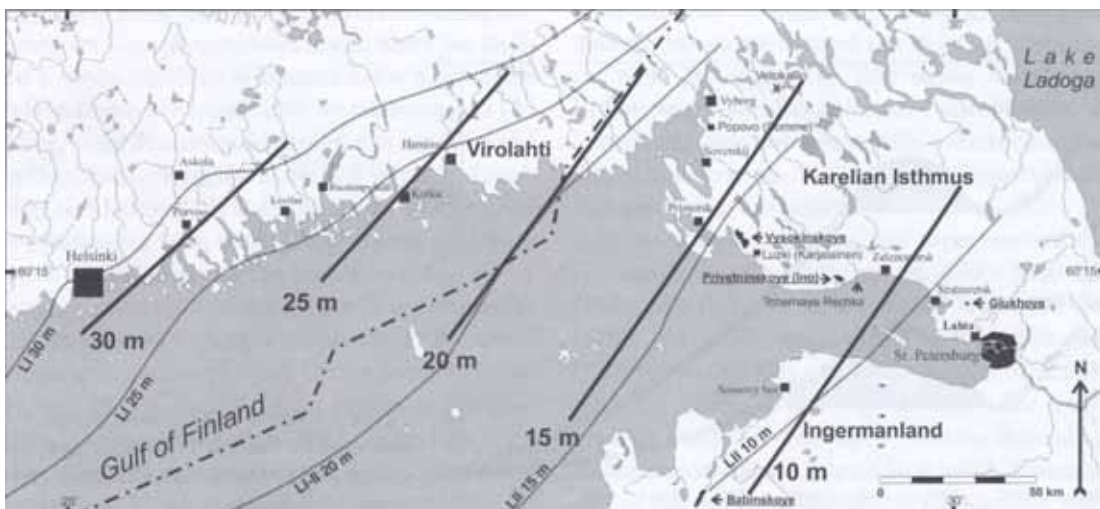
Itämeren vaiheet

<i>Baltian jääjärvi</i>	12 600–10 300 BP
<i>Yoldiameri</i>	10 300–9500 BP
<i>Ancylusjärvi</i>	9500–8000 BP
<i>(Mastogloiameri 8000–7500 BP)</i>	
<i>Litorinameri</i>	7500–4000 BP

(Ajoitukset on ilmoitettu kalibroimattomina radiohiilivuosina, BP= before present). (Tikkanen & Oksanen 2002.)

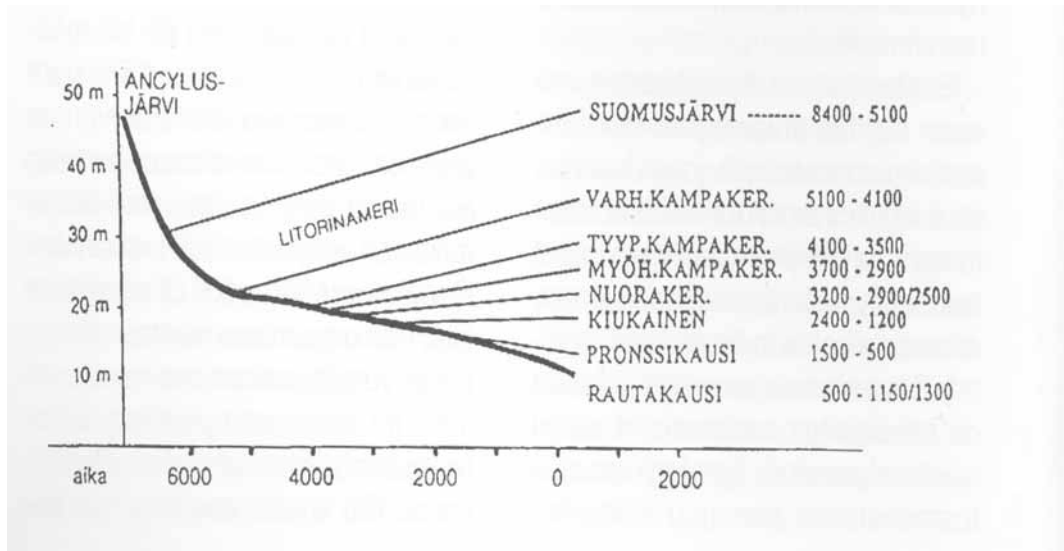
Korkein ranta tarkoittaa tasoa, jonka yläpuolella maa on *supra-akvaattista* eli vedenkoskemattonta. Kaakkois-Suomessa, Kymenlaakson eteläosissa korkein ranta on Baltian jääjärven aikainen ja n. 100 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Tikkanen & Oksanen 2002:9, Fig. 5.; myös Hyypä 1966:Fig.5).

Rannansiirtyminen on jo pitkään ollut regressiivistä ts. maankohoaminen on voimakkaampaa kuin merenpinnan nousu, jolloin uutta maa-alaa paljastuu hitaasti, mutta varmasti. Kehitys ei ole aina ollut näin suoraviivaista, vaan Itämeren historiaan kuuluvat myös useat transgressiovaiheet, jolloin meri nousi uudelleen aikaisemmin paljastuneille alueille sekä näitä luonnollisesti seuranneet regressiot, jolloin vesi laski jälleen. Huomattavaa veden pinnan nousua laajoilla alueilla aiheuttivat *Ancylustransgressio* (9500–9200 BP) sekä hieman vähäisemmässä määrin *Litorinatransgressio* (7500–5500 BP). (Miettinen 2002; Tikkanen & Oksanen 2002.) Ancylusjärven korkein ranta on eteläisessä Suomessa Helsingin seuduilla noin 60 m nykyisen merenpinnan yläpuolella (Eronen & Haila 1982:123) ja Virolahdella (AI) noin 35 m mpy (Hyypä 1966:Fig.10 ja 13.); Litorinameren korkein ranta Suomenlahden rannikolla, Suomen kaakkoisrajan tuntumassa, Virolahden alueella (LI) on taas noin 20 m mpy (ks. Kuva 3.) (Eronen 1988).

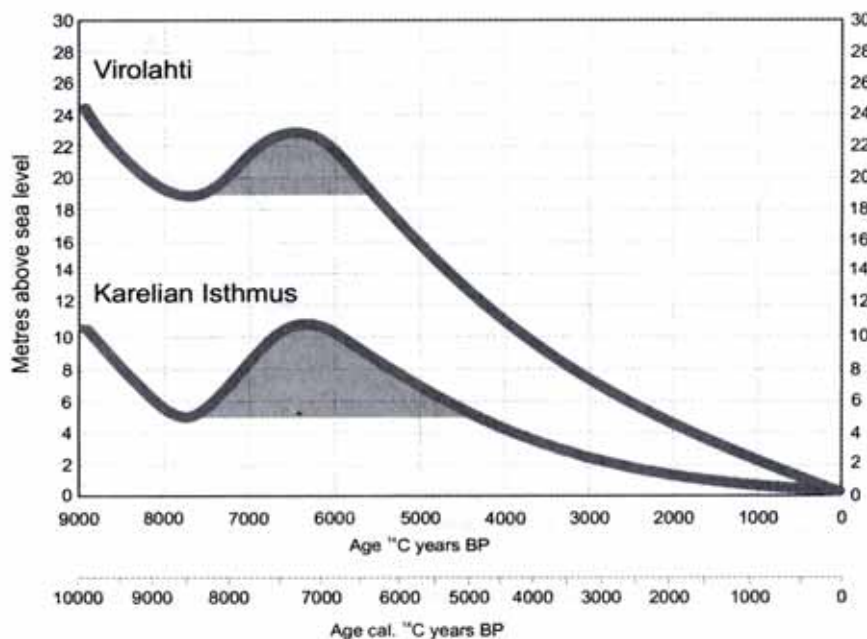

Kuva 3. Litorinameren transgression korkeimman rantatason isobaasit Miettisen mukaan. Hyypän (1937) esittämät isobaasit on merkitty pisteviivoilla (Miettinen 2002: Fig.50).

Maankohoaminen on Kymenlaakson rannikolla vähäisintä koko Suomen alueella, vain noin 2 mm vuodessa hidastuen jatkuvasti. Pääosa Kymenlaakson rannikon kivikautisista asuinpaikoista sijaitsee 20 m:n korkeuskäyrällä, muutamat tunnetut mesoliittiset asuinpaikat ovat keskimäärin 30 m:n korkeudella. Hiidenkiukaitten yleisin esiintymiskorkeus on 15 m mpy – alle 10 m:n korkeuskäyrällä sijaitsevat rökkiöt eivät voi olla enää pronssikautisia (ks. Kuva 4). (Miettinen 1998:12–13,23.) Sydänkeskiajalla meren pinta oli vielä reilun metrin nykyistä korkeammalla (Nordenstreng & Halila 1974:13).

Kuva 4. Yksinkertaistettu rannansiirtymiskäyrä muinaisjäännösten kytkeytymisestä muinaisiin rantapintoihin Kymenlaakson rannikolla (Miettinen 1998:12).

Kuva 5. Kaakkois-Suomen (Virolahden) ja Karjalankannaksen (Privetninskoye-Babinskoye) rannansiirtymiskäyrät viimeisen 10 000 vuoden ajalta. Varjostettu alue kuvaa Litorinameren transgressiota. Radiohiilivuodet on esitetty myös kalibroituina vuosilukuina. (Miettinen 2002:Fig.49).

Litorinameren transgression (8200–6300 cal. BP) jälkeinen Itämeren kehitys on yleisesti ottaen ollut regressiivistä (ks. Kuva 5), mutta viimeisen viiden tuhannen vuoden aikana on saattanut tapahtua pienempiä ja paikallisempia veden pinnan vaihteluita, joiden jäljittämiseen nykytutkimuksen taso on liian yleinen (Miettinen 2002:84).

2.3. Suomen esihistoriaa

Suomen esihistorian jaottelu perustuu perinteiseen kolmiperiodijakoon, jossa kaudet on nimetty työkalujen ja aseiden valmistukseen käytettyjen raaka-aineiden perusteella. Kivi- ja pronssikausi jakautuvat alaryhmiin, jotka vastaavat pitkälti tietyllä alueella, tietyinä ajanjaksona esiintyviä keramiikkatyyppisiä. Rautakauden jaottelu puolestaan pohjautuu yleiseurooppalaisen periodijaon ohella lähinnä korujen ja aseiden tyypittelyyn.

Suomen esihistorian ajanjaksot

Mesoliittinen kivikausi	8600–5000 eKr.
Neoliittinen kivikausi	5000–1900 eKr.
Kampakeraaminen kulttuuri	5000–3200 eKr.
Vanhempi varhaiskampakeramiikka	5000–4500 eKr.
Nuorempi varhaiskampakeramiikka	4500–4000 eKr.
Jäkälän keramiikka	4300–3900 eKr.
Tyypillinen kampakeramiikka	3900–3400 eKr.
Myöhäiskampakeramiikka	3600–3200 eKr.
Pyheensillan keramiikka	3200–2800 eKr.
Nuorakeramiikka (Vasarakirveskulttuuri)	3200–2300 eKr.
Kierikin keramiikka	3600–3100 eKr.
Pöljän ja Jysmän keramiikka	3100–1900 eKr.
Kiukaisten keramiikka	2300–1500 eKr.
Pronssikausi	1500–500 eKr.
Varhaismetallikausi	1900 eKr.–300 jKr.
(pronssikausi ja esiroomalainen rautakausi Itä-Suomessa)	
Tekstiilikeramiikka (Sarsa-Tomitsa)	1900–500 eKr.
Morbyn keramiikka	800 eKr.–300 jKr.
Luukonsaaren keramiikka	900 eKr.–300 jKr.
Rautakausi	500 eKr.–1300 jKr.
Esiroomalainen rautakausi	500 eKr.–0
Vanhempi roomalainen rautakausi	0–200 jKr.
Nuorempi roomalainen rautakausi	200–400 jKr.
Kansainvaellusaika	400–600 jKr.
Merovingiaika	600–800 jKr.
Viikinkiaika	800–1025 jKr.
Ristiretkiaika	1025–1300 jKr.

Kivikauden ja pronssikauden ajoitukset ovat kalibroituja kalenterivuosia (Maiseman muisti 2001:12).

Suomen alueelta ei tunneta *paleoliittiseen* eli vanhempaan kivikauteen (n. 300 000–10 000 eKr.) ajoittuvia muinaisjäänköksiä kiistanalaista Susiluolaa lukuun ottamatta, koska viimeisin jääkausi on pyyhkinyt ne mennessään. Mannerjää alkoi vetäytyä nykyisen Suomen alueelta kohti Pohjois-Ruotsissa sijainnutta jäätiköitymiskeskusta n. 11 000 vuotta sitten. Vetäytyvää jäätä seurasi välittömästi metsästyksellä ja keräilyllä eläneitä ihmisiä, joiden tunnusomaisin esinetyyppi oli liuskeesta valmistettu lehdenmuotoinen keihäänkärki.

Suomen kivikauden vanhimmassa vaiheessa eli *mesoliittisella* kivikaudella ei vielä osattu valmistaa saviastioita. Taito opittiin noin 7000 vuotta sitten, jolloin kampakeraamisen kulttuurin piirissä ryhdyttiin valmistamaan mm. kampaleimoin koristeltuja ruukkuja.

Kampakeraaminen kulttuuri oli *pyyntikulttuuri*, jonka talous perustui metsästykseseen, kalastukseen ja keräilyyn. Kulttuurille tyypilliset suuret, pyöreäpohjaiset saviastiat soveltuivat luonnon antimien varastointiin ja säilytykseen. On oletettu, että nimenomaan kampakeraamisena aikana alkoi syntyä vuotuiskiertoon kuuluvien pienien tilapäisleirien lisäksi myös pysyvästi asuttuja suuria kyliä. Näistä ns. perusleireistä käsin olisi tehty sitten pyyntimatkoja. Asuinpaikoiksi valittiin usein hiekkapohjaisia, etelään katsovia rinteitä vesireittien ja hyvien pyyntipaikkojen välittömässä läheisyydessä.

Kivikauden lopulla Suomen etelä- ja lounaisosaan tuli etelästä uutta väestöä. Nämä ns. nuorakeraamista kulttuuria edustaneet ihmiset olivat muualla Euroopassa harjoittaneet *maanviljelystä ja karjanhoitoa*, ja he toivatkin todennäköisesti mukanaan karjaa. Kulttuurin tunnusomaisin esinemuoto on ilmeisesti metallikirveitä jäljittelevä kiviesine, vasarakirves, joita laitettiin vainajille mukaan hautoihin.

Jo kivikauden loppuvaiheilla luodut merelliset suhteet länteen edistivät ns. läntisen pronssikulttuurin omaksumisen rannikkoalueella. Viimeistään tällöin alettiin harjoittaa maanviljelystä. Lännestä tuli ilmeisesti myös uusi uskonto ja hautamuoto, kiviröykkiöt eli hiidenkiukaat.

Raudanvalmistustaito omaksuttiin maan eri osissa suunnilleen samanaikaisesti. Oppi lienee kuitenkin saatu eri tahoilta - idästä, etelästä tai lännestä - sieltä, mihin asukkailla oli entuudestaan yhteyksiä. Maamme vanhimmat tunnetut raudanvalmistuspaikat ovat lähes yhtä vanhoja kuin ensimmäiset rautaiset tuontiesineet. Valtaosa rautakautisesta esineistöstä on hautalöytöjä. Asuinpaikkoja on myös löydetty, mutta niistä on tutkittu perusteellisemmin vain muutamia.

Vanhemmalla rautakaudella pääasiallinen toimeentulo saatiin rannikolla edelleen merestä. Osoituksena raudanvalmistuksesta asuinpaikoilta voi löytyä rautakuonaa. Joillakin asuinpaikoilla on jälkiä myös asumuksista, joiden seinät on tilkitty savella. Esineistö on yleensä vaatimatonta ja metalliesineet ovat harvinaisia. Haudat ovat tavallisesti matalia röykkiöitä ja nelisivuisia latomuksia, eli tarhoja. Yleensä niistä löytyy vain saviastioita.

Rautakautisen kulttuurin vakiintuessa rannikolla, pysyvämmän asutuksen arkeologiseksi todisteiksi ilmestyvät *kalmistot eli hautausmaat*, mutta asuinpaikkoja tunnetaan edelleen vähän. Metalliesineistö oli enimmäkseen tuontia, korut lähinnä Baltiasta ja aseet läntisiltä germaanialueilta. Sisä- ja Pohjois-Suomen väestö jatkoi perinteistä elintapaansa.

Suomessa muodostui merovingiaikana omaleimainen kulttuuri, jonka alue laajeni myös Savoan ja Karjalaan. Sille ovat ominaisia paljon kalliita aseita sisältävät haudat, joita pidetään osoituksena vauraudesta. Monet keihäänkärjistä, väkipuukoista (*skramasaksit*), ruodollisista heittokeihäistä (*angot*) ja kilpien suppilonmuotoisista kupuroista ovat kotimaisten aseseppien tekoa. Hienoimmat aseet olivat kuitenkin tuontia. Miekkojen teräosat (säilät) ovat pääasiassa mannermaista työtä, mutta kahvoja on voitu tehdä täälläkin. Korujen esikuvat ovat usein olleet ulkomaisia, mutta niitä on muunnettu oman maun mukaisiksi.

Viikinkiretket heijastuvat myös Suomen myöhäisrautakautisessa kulttuurissa. Jo 700-luvun lopulla kauppa oli vilkastunut Itämeren piirissä. Kaupunkimaisia yhteisöjä alkoi syntyä ja poliittinen järjestelmä kehittyä sekä Pohjanmeren piirissä että idäntien varressa, jota pitkin hopeaa virtasi Pohjolaan. Vilkastuneesta kaupasta todistavat eri suunnilta peräisin olevat tai sieltä vaikutteita saaneet esineet. Miekkojen säilät (teräosat) ovat usein tuontitavaroita frankkilaisalueelta, eli nykyisen Ranskan alueelta. Ajalle tyypillisiä olivat raskaat pronssikorut, joista yleisimpiä olivat pyöreät kupurasoljet. Suomessa asutus tihentyi erityisesti Savo-Karjalassa, mutta samalla kalmistojen osoittama asutus katosi Uudeltamaalta ja Pohjanmaalta. Hautalöytöjen perusteella vauraus tasaantui, tai sitten johtavien ryhmien aseman vakiintumisen myötä ei asemaa enää tarvinnut ilmaista rikkailla hauta-antimilla. Viikinkiaikaisesta löytöaineistosta päätellen kiinteästi asutulla alueella vallitsi suhteellisen yhtenäinen kulttuuri.

Suomen naapurialueet olivat 1000-luvulle tultaessa kääntyneet kristinuskoon. Skandinavian kuningaskuntien laajenemispyrkimykset suuntautuivat itään, missä Novgorod oli nousemassa keskeiseksi kauppapaikaksi ja muodostumassa valtioksi. Itämeren piirissä ja Lapissa oli käynnissä poliittinen kilpailu, joka ulottui Suomenkin alueelle ja heijastui ristiretkiajan esineellisessä kulttuurissa. Länsi-Suomi suuntautui länteen ja Savo-Karjala itään. Häme erottautuu sekä itäisten että läntisten esinemuotojen risteämisalueena. Erämaat olivat eri suunnilta tulevan nautinnan kohteena. Suomessa kristillinen kirkko sai vähitellen jalansijaa, mikä näkyi esineettömän hautaustavan leviämisenä. Kiinteän maanviljelysasutuksen alue oli suunnilleen sama kuin viikinkiaikana, mutta asukasmäärät näyttävät lisääntyneen varsinkin Karjalassa. Korut kevenivät. Länsi-Suomessa yleisiä olivat pienet hevosenkengänmuotoiset soljet. Savossa, Karjalassa ja myös Hämeessä olivat muotia soikeat kupurasoljet.

Kristinuskon saapuminen, joka määritellään esihistoriallisen ajan päätepisteeksi, ajoitetaan hieman vaihtelevasti eri osissa Suomea. Itä-Suomessa on rajapyykkinä perinteisesti pidetty 1300-lukua. Ristiretkiaikaan viitattaessa käytetään myös termejä *varhaiskeskiaika* tai *varhaishistoria*; Keski-Euroopassa *keskiajan* on katsottu alkaneen jo 400-luvulla.

2.4. Kymenlaakson ja Virolahden esihistorialliset muinaisjäännökset

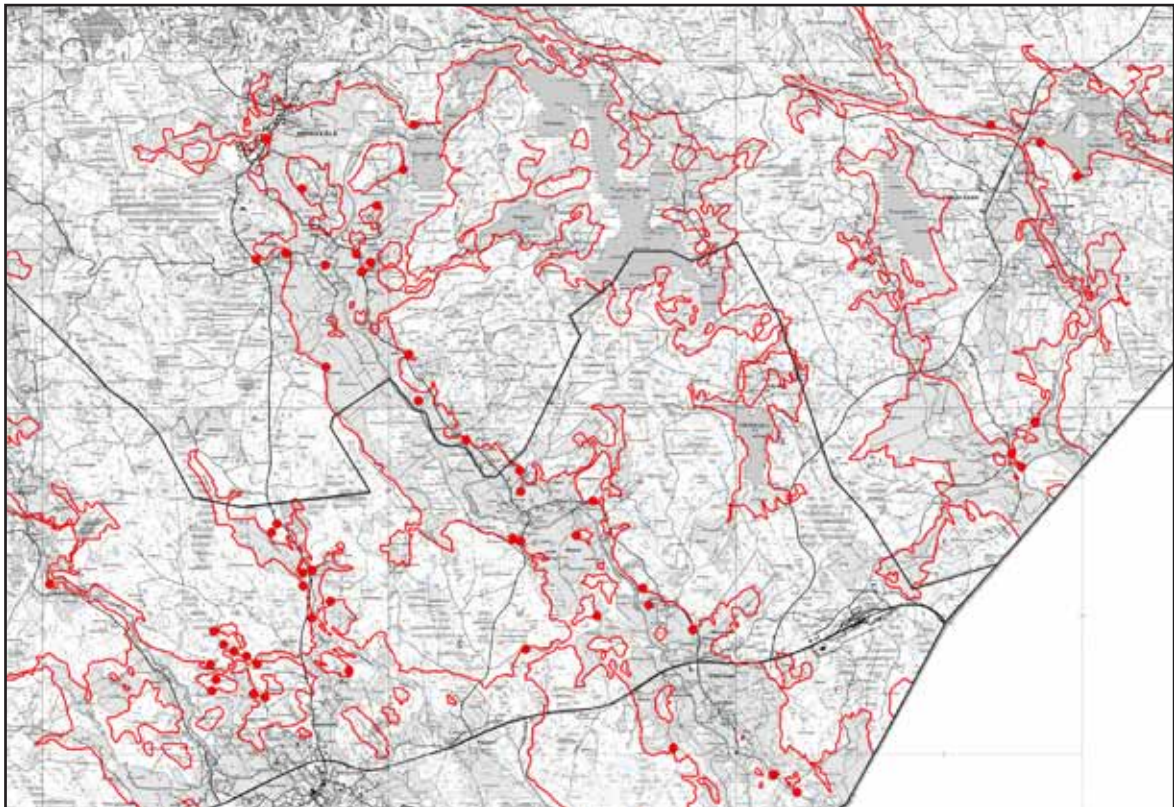
Kymenlaakson muinaisjäännöksiä on listattu ensimmäisen kerran jo 1800-luvun lopussa (Blomqvist 1885). Systemaattista, laaja-alaista arkeologista inventointia on Virolahdella tehty vuosina 1967 (Koskimies 1967) ja 2005 (Seitsonen et al. 2005). Virolahden muinaisjäännöskohteilla on tehty kaivaustutkimuksia ainoastaan Mattilan VPK:n ja Kattelus1:n kivikautisilla asuinpaikoilla vuosina 1961 ja 1999 (Lesell 1999a; Meinander 1961).

Vuoden 2007 inventoinnin jälkeen esihistoriallisia kiinteitä muinaisjäännöksiä

on Virolahdelta tiedossa yhteensä 86, joista 63 kivikautista, 16 pronssi- ja/tai varhaismetallikautista, 5 pronssi- ja/tai rautakautista ja 2 rautakautista. Inventoinnin yhteydessä havaittiin myös muutamia uusia epävarmoja, ns. mahdollisia muinaisjäännöksiä, jotka on määritelty kivikautisiksi löytöpaikoiksi.

Kivikautisia irtolöytöjä on 1800-luvun lopulta lähtien kertynyt useita kymmeniä. Näistä irtolöytöpaikoista 37 on pystytty paikantamaan joltisellakin tarkkuudella. Tyypillinen irtolöytö on peltotöissä löytynyt kivi- tai -taltta. Ukonvaajoiksi kutsutuilla esineillä on ennen vanhaan ajateltu olevan taikavoimia, ja niitä on saatettu käyttää esim. parannusvälineinä.

Kivikautiset kohteet, niin kiinteät muinaisjäännökset kuin irtolöydötkin, ovat keskittyneet Vaalimaanjoen ja Virojoen jokilaaksoihin, muinaisten merenlahtien rannoille (ks. Kuva 6).

Kuva 6. Kivikautisia asuinpaikkoja Virolahdella ja Miehikkälässä ja 20 m mpy oleva korkeuskäyrä.

Kivikauden yleisin työkalujen ja aseiden materiaali oli kvartsi, joka ei ole kivilaji vaan mineraali. Kvartsi-iskokset eli terävsärmäiset, iskennän tuloksena syntyneet iskujätteet ovat tyypillisin kivikautisella asuinpaikalla havaittava löytöryhmä. Juonikvartsin lisäksi esineitä on valmistettu kvartsimukuloista. Osa Virolahden kivikautisista asuinpaikoista edustaa jo mesoliittisen kivikauden esikeraamista kulttuuria.

Arkeologisesti rikkain esihistorian jakso Kymenlaaksossa on kivikauden kampakeraaminen kulttuuri. Valtaosa Virolahden kivikautisista asuinpaikoista kuuluu juuri tähän kulttuurivaiheeseen. Tälle periodille kuuluu myös neoliittinen "taide": savi- ja pii-idolit, eläimenpääaseet sekä kalliomaalaukset, joita Kymenlaakson arkeologisessa aineistossa esiintyy Suomen mittakaavassa runsaasti. Kymenlaakson kivikauden loppujakson arkeologinen aineisto heijastelee sekä keskivenäläistä kuoppa- ja kampakeraamista kulttuuria että läntistä Kiukaisten kulttuuria. (Miettinen 1998:27, 43–46, 134–135.)

Vaikka kivikautiset asuinpaikat saattoivat olla hyvinkin laajoja ja pitkäikäisiä, niiden löytäminen vaatii yleensä maan pinnan alle kurkistamista. Kivikauden asuinpaikalla on turpeen alla usein havaittavissa ihmisen elämästä ja toiminnasta muodostunut kulttuurikerros, värjäytynyt maakerros, jossa voi havaita esinelöytöjen lisäksi lika- ja nokimaata, liesikiveyksiä ja asumuksenjäänöksiä. Asumuksenjäänökset saattavat näkyä maanpinnallekin ns. asumuspainanteina. Näitä kivikautisia asumuspainanteita löytyi Virolahdeltakin vuonna 2007 Kanssoinvuoren sekä Himankangas 2:n asuinpaikoilta.

Vasarakirveskulttuurin ekspansio kivikauden lopulla ulottui myös Kymenlaakson rannikkoalueelle. Haminan Reitkallin Kylänpäässä on tutkittu kaivauksin vasarakirveskulttuurin hautapaikka (Rosén 1950a) ja Onkamaan Lamminmaalla asuinpaikka (Edgren 1957).

Kymenlaakso on skandinaavisen pronssikulttuurin itäistä reuna-aluetta, mutta alueelta tunnetaan silti yli 50 kulttuurille tyypillistä hautaröykkiötä eli hiidenkiuasta. Myös skandinaavista alkuperää olevia laivalatomuksia esiintyy Kymenlaaksossa.

Miettisen mukaan korkeille ja näyttäville merenrantakallioille pystytetyt isot hiidenkiukaat edustavat pronssikauden alkupuolen kalliohautatyyppiä (Miettinen 1998:69, 135.) Tendenssi näyttäisi siis olevan röykkiöiden pieneneminen pronssikauden kuluessa. Muutokseen liittyy mahdollisesti myös siirtyminen yksittäisten isojen röykkiöiden rakentamisesta useiden pienten röykkiöiden muodostamiin röykkiöryhmiin rautakauden alussa.

Haminassa aktiivisesti toimiva harrastaja-arkeologi Seppo Kallio löysi keväällä 2007 Haminan itäosasta useita 5 m mpy korkeudella olevia pieniä röykkiöitä ja latomuksia (Ilkka Kaskinen 2007: suull. tied.). Nämä mahdolliset hautarakenteet ovat korkeutensa perusteella pronssikautta nuorempia, ja antavat siten ainutlaatuista lisätietoa alueen kehityksestä rautakaudella.

Nuoremasta rautakaudesta kertova arkeologinen aineisto on Virolahden alueella olematonta. Viikinkiajalle ajoittuviksi määriteltäviä röykkiöhautoja sekä laivalatomuksia tunnetaan Haminan puolelta Tammion, Kuorsalon, Pörstingin ja Västärin saarilta. Asuinpaikkoja tai laajempia kalmistoja ei sieltäkään ole toistaiseksi löydetty. Vuoden 2007 inventoinnissa löydettiin Virolahden Lapurin saarelta röykkiön pohja (Lapuri 1), joka korkeutensa perusteella saattaa olla rautakautinen.

Paleobotaanisten tutkimusten perusteella maanviljelyyn perustuva kulttuuri Suomessa juontaa juurensa jo 3000 vuoden taakse. Kymenlaakson alueella maanviljelyn harjoittaminen pääasiallisena elinkeinona on saattanut alkaa vasta noin 1000 vuotta sitten, kun vesireittien varsille asettuneiden yhteisöjen asuinpaikat näyttävät arkeologisen aineiston perusteella muuttuneen pysyvämmiksi. (Miettinen 1998:135.)

Vaikka asutuksen katsotaankin arkeologisen materiaalin perusteella jatkuvan Kymenlaakson rannikolla suhteellisen katkeamattomana esihistorialliselta ajalta nykypäiviin asti, ovat sen muodot, intensiteetti ja sijoittuminen vaihdelleet vuosisatojen saatossa. Nuoremmalle rautakaudelle (n. 600–1300 jKr.) ajoittuvien löytöjen vähäisyys on silmiinpistävä. Tässä, kuten monessa muussakin vastaavassa tapauksessa, löytötyhjiö kuvastanee ennemminkin tutkimuksellista aukkoa kuin asutuksen katoamista.

Kymenlaakso on ollut edullisen sijaintinsa ansiosta monista suunnista tulleiden kulttuurivaikutusten alaisena esihistoriallisena ja historiallisena aikana. Kontaktit nykyiselle Venäjälle, Baltian maihin ja Skandinaviaan näkyvät arkeologisessa aineistossa ja ovat myöhemmin dokumentoituja myös historiallisissa lähteissä.

3. Yhteenveto inventoinnin tuloksista

Virolahden kunnan, Euroopan aluekehitysrahaston (tavoite 2 -ohjelma), Kaakkois-Suomen tiepiirin sekä Museoviraston rahoittamassa neljän viikon mittaisessa perusinventoinnissa etsittiin uusia kiinteitä muinaisjäännöksiä ja tarkastettiin entuudestaan tunnettuja kohteita Virolahden alueella. Inventoinnin yhteydessä löydettiin 25 uutta esihistoriallista muinaisjäännöstä, joista suurin osa on kivikautisia asuinpaikkoja. Valtakunnallisesti merkittäviksi, rauhoitusluokkaan 1 kuuluviksi kohteiksi määriteltiin näistä 4 uutta muinaisjäännöstä. Arkeologisessa inventoinnissa huomioitiin esihistoriallisten jäännösten lisäksi myös historiallisen ajan kohteet – erityisesti keskityttiin vanhojen, mahdollisesti jo keskiajalle periytyvien kylätonttien paikantamiseen. Inventoinnin tuloksena Virolahden alueen muinaisjäännösten määrä nousi 190.

Muinaisjäännösinventoinnin kulusta ja tuloksista tiedotettiin esi-, kenttä- ja jälkityövaiheiden aikana monia kanavia pitkin. Ennen maastoon lähtöä paikallislehdessä julkaistiin tiedote, joka poiki useita yhteydenottoja. Kenttätöiden aikana haastatteluja annettiin sekä Kymen Sanomiin että Kaakonkulmaan. Virolahden Rajasalissa pidettiin syyskuussa 2007 avoin yleisötilaisuus, jossa esiteltiin alueen esihistoriaa, löytöjä sekä inventoinnin tavoitteita.

Helsingissä 26.3.2007

FM Johanna Enqvist

4. Ennen vuoden 2007 inventointia tunnetut esihistorialliset muinaisjännökset

Seuraavassa taulukossa on luetteloitu kaikki Virolahdelta ennen vuoden 2007 inventointia tunnetut esihistorialliset kiinteät muinaisjännökset. Kohteen nimen yhteydessä on myös sen järjestysnumero tässä raportissa. Muinaisjännösrekisterinumeron, rauhoitusluokan sekä ajoituksen ohella taulukkoon on listattu myös viimeisin vuosi, jolloin muinaisjännöstä on tutkittu. Tarkemmat tiedot tutkimusten laadusta ja tekijöistä löytyvät kohdekuvausten yhteydestä luvusta 4.1.

Muinaismuistolain suojaamat kiinteät muinaisjännökset luokitellaan Museovirastossa vakiintuneen käytännön mukaan kolmeen rauhoitusluokkaan seuraavasti:

1 = valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävä muinaisjännös, jonka säilyminen on turvattu kaikissa olosuhteissa.

2 = kohteen määrittely edellyttää lisätutkimuksia, joiden jälkeen muinaisjännös voidaan siirtää luokkiin 1 tai 3

3 = muinaisjännös on tuhoutunut tai hyvin epämääräinen.

Nimi ja järjestysnumero tässä raportissa	Mjrekino	Rauhoitusluokka	Ajoitus	Viimeisin tutkimus
1. Lintanniitty	935010001	2	kivikautinen	v. 2007
2. Tompuri	935010002	2	kivikautinen	v. 2007
3. Kuiansuu	935010003	2	kivikautinen	v. 2007
4. Kattelus 1	935010004	2	kivi- ja/tai pronssikautinen	v. 2007
5. Kattelus 2	935010005	2	kivikautinen	v. 2007
6. Vuorilampi 2	935010006	2	kivikautinen	v. 2007
7. Vuorilampi 3	935010007	2	kivikautinen	v. 2007
8. Hariu	935010008	2	kivikautinen	v. 2007
9. Lanu 1	935010009	2	kivikautinen	v. 2007
10. Lanu 2	935010010	2	kivikautinen	v. 2000
11. Lanu 3	935010011	2	kivikautinen	v. 1967
12. Puntti	935010012	2	kivikautinen	v. 1967
13. Pöölinpohja A	935010013	1	pronssikautinen	v. 2007
14. Jokrananpelto	935010014	2	kivikautinen	v. 2007
15. Suurikorpi (ent. Kuusela)	935010015	2	kivikautinen	v. 2007
16. Koso	935010016	2	kivikautinen	v. 1967
17. Jokela	935010017	2	kivikautinen	v. 1967
18. Niemistö	935010018	2	kivikautinen	v. 1967
19. Viivurin portti	935010019	2	kivikautinen	v. 1967
20. Hiet sillanmäki	935010020	2	kivikautinen	v. 1967
21. Ylä-Pihlajan nuorisoseura	935010021	2	kivikautinen	v. 1967
22. Rantala	935010022	1	kivikautinen	v. 1967
23. Elokorpi	935010023	2	kivikautinen	v. 1967
24. Himankangas 1	935010024	2	kivikautinen	v. 2007
25. Vaalimaan VPK	935010025	1	kivikautinen	v. 2007
26. Häkälä	935010026	1	kivikautinen	v. 1967
27. Kakkola	935010027	2	kivikautinen	v. 1967
28. Kolarinpelto	935010028	1	kivikautinen	v. 1967
29. Ylä-Kotola 1	935010029	2	kivikautinen	v. 2007
30. Ylä-Kotola 2	935010030	2	kivikautinen	v. 2007
31. Mattilan VPK	935010031	2	kivikautinen	v. 2007
32. Kuusela	935010032	2	kivikautinen	v. 1967
33. Värri	935010033	2	kivikautinen	v. 1967
34. Vuorilampi 1	935010034	2	kivikautinen	v. 2007
35. Mustavuori	935010035	2	ajottamaton	v. 1976
36. Lehtola	935010036	2	kivikautinen	v. 2007
37. Kotaniemi	935010037	2	ajottamaton	v. 1976
38. Perämetsä	935010038	1	kivikautinen	v. 1983

39. Vähä-Harvajanniemi	935010039	1	pronssi- ja/tai rautakautinen	v. 2007
40. Sydänkylä	935010040	2	pronssikautinen	v. 2007
41. Kurkisuo 1	935010041	1	kivikautinen	v. 2007
42. Riihikorvenkanaas	935010042	2	kivikautinen	v. 2005
43. Raiamäki	935010043	1	aiottamaton	v. 1990
44. Harvajanniemi 1	935010044	1	pronssi- ja/tai rautakautinen	v. 2007
45. Harvajanniemi 2	935010045	2	pronssi- ja/tai rautakautinen	v. 2007
46. Lakakallio	935010046	2	aiottamaton	v. 2007
47. Parunranta	935010048	1	pronssi- ja/tai rautakautinen	v. 2005
48. Repokivenkanaas 1	1000002369	2	kivikautinen	v. 2005
49. Pölinpohja B	1000003631	2	pronssikautinen	v. 2007
50. Korkiakallio	1000003632	2	pronssikautinen	v. 2007
51. Päkinoja 1	1000003633	1	varhaismetallikautinen	v. 2005
52. Päkinoja 2	1000003634	2	varhaismetallikautinen	v. 2005
53. Paiusaarena 1	1000007381	2	kivikautinen	v. 2005
54. Paiusaarena 2	1000007382	2	kivikautinen	v. 2005
55. Paiusaarena 3	1000007384	2	kivikautinen	v. 2005
56. Haankanaas 1	1000007389	2	kivikautinen	v. 2005
57. Haankanaas 2	1000007390	2	kivikautinen	v. 2005
58. Reikori 1	1000007391	2	kivikautinen	v. 2005
59. Rapamäki	1000007393	2	kivikautinen	v. 2005
60. Raiamäki 2	1000007408	2	kivikautinen	v. 2005
61. Raiamäki 3	1000007409	2	kivikautinen	v. 2005
62. Perälä 1	1000007410	2	kivikautinen	v. 2005
63. Haaja	1000007412	2	kivikautinen	v. 2005
64. Repokivenkanaas 2	1000007437	2	kivikautinen	v. 2005
65. Repokivenkanaas 3	1000007438	2	kivikautinen	v. 2005
66. Repokivenkanaas 4	1000007439	2	kivikautinen	v. 2005
67. Repokivenkanaas 5	1000007440	2	kivikautinen	v. 2005
68. Käpysuo 1	1000007441	2	kivikautinen	v. 2005
69. Käpysuo 2	1000007442	2	kivikautinen	v. 2005

4.1. Kiinteät muinaisjännökset

1. Lintanniitty **935010001**

Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714800, ikoo: 3525000, z: 15 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17420, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on peltorinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Pellon yläosassa kulkevan tien varresta on löydetty kvartsi-iskoksia.

2. Tompuri **935010002**

Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkaa: 6712858, ikoo: 3523573, z: 15-20 m mpy
Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Kohteen koordinaatit korjattiin osoittamaan korkeuden ja kuvauksen mukaista peltorinnettä

Löydöt: KM 17421 asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967), KM 37104 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on peltorinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Paikalta on löydetty keramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä. Muinaisjäännös ajoittuu ilmeisesti kampakeraamiselle ajalle.

3. Kujansuu 935010003

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkaa: 6715100, ikoo: 352410, z: 15 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17422 (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on hiekkamäellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Paikalla olevasta hiekkakuopasta on talletettu löytöinä hioimia ja kvartsi-iskoksia.

4. Kattelus 1 935010004

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivi ja/tai pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: koo: 6717100, ikoo: 3522080, z: 13-20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kreetta Lesell 1999, kaivaus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17423:1-4, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967); KM 31786:1-974, asuinpaikkalöytöjä (Lesell 1999)

Diaposiivit: f. 42949-42972 (Lesell 1999)

Mustavalkonegatiivit: f. 115134-115160 (Lesell 1999)

Kuvaus: Kohde on maantien varrella olevan hiekkakuopan reunoilla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Inventointi- ja kaivauslöytöinä paikalta on talletettu keramiikkaa (suurimmaksi osaksi epineoliittista), piitä, kvartseja ja kivilaji-iskoksia.

5. Kattelus 2 935010005

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714060, ikoo: 3501900, z: 15 m mpy
Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 14131 taltta (irtolöytö), KM14870 reikäkirves (irtolöytö), KM 17424 asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on pellolla ja puutarhamaalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu kivesineitä, kvartsi-iskoksia ym. asuinpaikkalöytöjä.

6. Vuorilampi 2 935010006

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6718100, ikoo: 3521640, z: 15-20 m mpy
Peruskartta: 304201 SUMMA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Pirjo Uino & Esa Mikkola 2004, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17425, KM 17426 asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Mustavalkonegatiivit: f. 145067 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on peltorinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu piitä ja kvartsia. Vuorilampi 1, 2 ja 3 saattavat muodostaa yhtenäisen asuinpaikka-alueen.

7. Vuorilampi 3 935010007

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6717980, ikoo: 3521760, z: 15-20 m mpy
Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Pirjo Uino & Esa Mikkola 2004, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17426, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Mustavalkonegatiivit: f. 145067-68 (Enqvist 2007).

Digitaalikuivat: f. 126-127 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on metsärinteessä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta

on talletettu kvartsi-iskoksia tienleikkauksesta. Kohdetta on vaikea tarkoin paikantaa tieleikkauksesta. Tietä on ilmeisesti levennetty ja parannettu sitten 1960-luvun ja korkea idänpuolinen tienpenkka on muualta tuodun soran peitossa. Vuorilampi 1, 2 ja 3 saattavat muodostaa yhtenäisen asuinpaikka-alueen.

8. Harju 935010008

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714160, ikoo: 3529840, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Taisto Karjalainen 2000, inventointi Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaijäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17419, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967); KM 32063, kvartsi-iskoksia (Karjalainen 2000).

Kuvaus: Kohde on peltorinteessä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu kvartsi-iskoksia.

9. Lanu 1 935010009

Muinaijäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714540, ikoo: 3529440, z: 15-20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaijäänöksissä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17415 asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on metsämaastossa sijaitseva varhaiskampakeraamiikan ajan asuinpaikka. Paikalla on hiekkakuoppa. Inventointilöytöinä on talletettu keramiikkaa ym. muita asuinpaikkalöytöjä.

10. Lanu 2 9350100010

Muinaijäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714440, ikoo: 3529560, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Taisto Karjalainen 2000, inventointi.

Löydöt: KM 17416, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967); KM 36062:1-2, asuinpaikkalöytöjä (Karjalainen 2000).

Kuvaus: Kohde on peltorinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu kvartssia.

11. Lanu 3**935010011**

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714200, ikoo: 3529660, z: 25 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi. Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17417, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on hiekkaisella mäellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu kvartssia.

12. Puntti**935010012**

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714900, ikoo: 3529440, z: 25 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi. Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17413,17414, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on pellolla, metsässä ja pihamaalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alue on rakennusten ja hiekkakuoppien pirstoma. Löytöinä paikalta on talletettu kiviesineitä.

13. Pyölinpohja A**935010013**

Muinaisjäänöstyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 4

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6711690, ikoo: 3526885, z: 10-15 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi. Pirjo Rautiainen 2005, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinajäänöksissä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: -

Mustavalkonegatiivit: Ks. Rautiaisen kaivauskertomuksen liitteenä olevat kuvat 1-4.

Digitaalikuvat: f. 18-24 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Pyölinpohjaan johtavan tien länsipuolella, kalliisella metsämaalla on seitsemän matalaa röykkiötä. Näistä röykkiöt b-e ovat pareittain ja muodostavat a:n kanssa Pyölinpohja A -nimisen muinaisjäännöksen. Kaksi noin 400 metrin päässä olevaa röykkiötä on erotettu omaksi kokonaisuudekseen vuonna 2005 (Pyölinpohja B). Pohjoisinta lukuun ottamatta röykkiöt ovat parittain.

Röykkiö a: pohjoisin, pahasti hajotettu, halkaisija 5 metriä. Röykkiö b: noin 100 metriä röykkiöstä a etelään, halkaisija 5 metriä. Röykkiö c: 2 metriä röykkiöstä b, koko 5 x 7 metriä. Röykkiö d: 20 metriä röykkiöstä c itään, halkaisija 5 metriä. Röykkiö e: 2 metriä länteen röykkiöstä d, pahasti hajotettu.

Näistä noin 400 metriä kaakkoon, korkeammalla kalliolla on kaksi pengottua röykkiötä (f-g), joiden halkaisija on 6-7 metriä.

f. 18-19 Pyölinpohja A, kuvassa tutkimusavustaja Riku Mönkkönen. 5.9.2007 J. Enqvist/Museovirasto, AO.

14. Jokrannanpelto 935010014

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä: 1

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714080, ikoo: 3525430, z: 15 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17420, kivikirves ja kvartsia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on pellolla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alueen laajuus on epäselvä. Löytöinä paikalta on talletettu kivikirves ja kvartsia.

15. Suurikorpi (ent. Kuusela) 935010015

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6716080, ikoo: 3528680, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Kohteen nimi vaihdettiin Suurikorveksi, koska Virolahdella on toinenkin Kuusela –niminen muinaisjäännös.

Löydöt: KM 17410, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on loivalla peltorinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu kvartsia.

16. Koso 935010016

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6716200, ikoo: 3529100, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 15162 irtolöytö (Olavi Uski 1961), KM 17409, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on Koson taloa ympäröivällä pellolla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikan sijainti on epävarma, samoin tulkinta asuinpaikaksi. Löytöinä paikalta on talletettu kiviesineitä.

17. Jokela 935010017

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6718160, ikoo: 3526180, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17408, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on peltorinteessä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu kvartsia.

18. Niemistö 935010018

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: pronssi- ja/tai rautakautinen

Rauhoitusluokka: 1

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6713140, ikoo: 3532340, z: 15-20 m mpy

Peruskartta: 304210 VIROLAHTI

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17418, keramiikkaa ja kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on metsärinteessä sijaitseva pronssi- ja/tai -rautakautinen asuinpaikka. Tie leikkaa muinaisjäännöksen alaosa, mutta muuten maasto on ehyttä. Löytöinä paikalta on talletettu mm. naarmupintaista keramiikkaa (ajoitus epäselvä, mahdollisesti vanhempaa metallikautta tai nuorakeramiikkaa?) sekä kvartseja.

19. Viipurin portti 935010019

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: pkoo: 6713580, ikoo: 3531440, z: 15-20 m mpy

Peruskartta: 304210 VIROLAHTI

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17412, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on pellolla/laidunmaalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alue on osaksi tien tuhoama. Löytöinä paikalta on talletettu keramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä.

20. Hietsillanmäki 935010020

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6713200, ikoo: 3531080, z: 20-25 m mpy

Peruskartta: 304210 VIROLAHTI

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17411, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on vanhan maantien kohdalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikkaan viittaavia kvartsi-iskoksia on löydetty paikalla olevan hiekkakuopan reunoilta.

21. Ylä-Pihlajan nuorisoseura 935010021

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6715380, ikoo: 3532420, z: 15-20 m mpy

Peruskartta: 304210 VIROLAHTI

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17405, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on kivikautinen asuinpaikka, jonka alueesta osa on tasoitettu urheilukentäksi. Asuinpaikkalöydöt (myöhäiskampakeramiikkaa ym.) on talletettu suuren hiekkakuopan reunoilta.

22. Rantala 935010022

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 1

Yhtenäiskoordinaatit: *pkoo:* 6719460, *ikoo:* 354880, *z:* 15-20 m mpy

Peruskartta: 304401 HELLÄ

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17389, pii- ja kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on rajavyöhykkeellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Muinajäänös on hiekkakankaalla, jota tie leikkaa. Löytöinä paikalta on talletettu piitä ja kvartsia.

23. Elokorpi 935010023

Muinajäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: *pkoo:* 6719700, *ikoo:* 3545540, *z:* 15-20 m mpy

Peruskartta: 304401 HELLÄ

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17388, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on mäntykankaalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alue on osin hiekkakuoppien tuhoama. Paikalta on talletettu löytöinä kvartsia.

24. Himankangas 1 935010024

Muinajäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: *pkoo:* 6720100, *ikoo:* 3544100, *z:* 20 m mpy

Peruskartta: 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinajäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Asuinpaikan nimi vaihdettiin Himankangas 1:ksi, koska inventoinnin yhteydessä 300 metriä itään Himankangas 1:sta löytyi toinen kohde Himankangas 2.

Löydöt: KM 17390, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on vasarakirveskulttuurin asuinpaikka hiekkakankaalla. Muinajäänös

on suureksi osaksi tuhoutunut hiekanotossa. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu nuorakeramiikkaa ja kvartsia.

25. Vaalimaan VPK	935010025
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	asuinpaikat
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	1
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	pkoo: 6721800, ikoo: 3544380, z: 15-20 m mpy
<i>Peruskartta:</i>	304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaijäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17392, irtolöytöjä (Lauri Kuokka 1967); KM 17393 asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on Vaalimaanjoen itäpuolella, joen ja Kotolantien välisellä hiekkaisella peltorinteellä. Löytöalue on pellon yläosassa ja jatkuu osittain tien itäpuolelle metsään. Asuinpaikka-alue on pääosin sopiva rauhoitusluokkaan 1. Irto- ja inventointilöytöinä paikalta on talletettu varhaista ja tyypillistä kampakeramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä.

26. Häkälä	935010026
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	asuinpaikat
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	1
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	pkoo: 6722160, ikoo: 3543740, z: 15-20 m mpy
<i>Peruskartta:</i>	304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 15258 irtolöytö (Veikko Häkälä 1961); KM 17395, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on Vaalimaanjoen itäpuolella olevalla peltorinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Muinaijäänöksen laajuus on epäselvä. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu tyypillistä kampakeramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä.

27. Kokkola	935010027
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	asuinpaikat
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	2
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	pkoo: 6722400, ikoo: 3543660, z: 15-20 m mpy
<i>Peruskartta:</i>	304402 VAALIMAA

Tutkimukset: C. F. Meinander 1944, irtolöytö; Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 11423, asuinpaikkalöytöjä (Meinander 1944).

Kuvaus: Kohde on ampumahautojen ja tankkiesteiden pirstomalla metsärinteellä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alueen laajuus on tuntematon. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu tyypillistä ja myöhäistä kampakeramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä.

28. Kolarinpelto**935010028***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 1*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6723660, ikoo: 3542940, z: 15-20 m mpy*Peruskartta:* 304201 SUMMA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17396, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Mustavalkonegatiivit: f. 144979 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on Vaalimaanjoen pohjoispuolella peltorinteessä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Tie leikkaa asuinpaikka-alueita. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu tyypillistä kampakeramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä.

29. Ylä-Kotola 1**935010029***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6713800, ikoo: 3541900, z: 15-20 m mpy*Peruskartta:* 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinajäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17399, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967).

Mustavalkonegatiivit: f. 144976 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on peltorinteessä ja pienillä metsäsaarekkeilla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu tyypillistä kampakeramiikkaa ym. asuinpaikkalöytöjä.

30. Ylä-Kotola 2**935010030***Muinajäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6724100, ikoo: 3541880, z: 20 m mpy*Peruskartta:* 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinajäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 17400, kvartsi-iskoksia (Koskimies 1967).

Kuvaus: Kohde on peltorinteessä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Alueen laajuus ja asuinpaikkaluonne on epäselvä. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu kvartsia.

31. Mattilan VPK**935010031***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6723120, ikoo: 3541780, z: 15-20 m mpy*Peruskartta:* 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Gunnar Rosén 1960, irtolöytö; C. F. Meinander 1961, kaivaus; Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Urheilukentän pinnalta löytyi tarkastuksen yhteydessä pii- ja kvartsi-iskos.

Löydöt: KM 15095, irtolöytö (Rosén 1960); KM 17401, asuinpaikkalöytöjä (Koskimies 1967); KM 37102:1-2, pii- ja kvartsi-iskos (Enqvist 2007).

Mustavalkonegatiivit: f. 144978 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on osin urheilukentäksi tasoitetulla hiekkakankaalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alueen laajuus on epäselvä. Kaivaus- ja inventointilöytöinä paikalta on talletettu tyypillistä ja myöhäistä kampakeramiikkaa, asbestikeramiikkaa, piistä tehty ihmiskuvio ym. asuinpaikkalöytöjä.

32. Kuusela**935010032***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6723080, ikoo: 3541900, z: 20 m mpy*Peruskartta:* 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 17402, keramiikkaa (Koskimies 1967).

Mustavalkonegatiivit: f. 144977 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on peltorinteessä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Muinaisjäänös saattaa muodostaa Mattilan VPK:n kivikautisen asuinpaikan kanssa laajemman asuinpaikkavyöhykkeen. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu kampakeramiikkaa.

33. Värri**935010033***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6723160, ikoo: 3542700, z: 15-20 m mpy*Peruskartta:* 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 15260; KM15261:1-2; KM 16627, irtolöytöjä.

Kuvaus: Kohde on pellolla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikan laajuus on epäselvä. Paikalta on talletettu irtolöytöinä kiviesineitä.

34. Vuorilampi 935010034

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6718280, ikoo: 3521510, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Matti Huurre 1976, inventointi; Pirjo Uino & Esa Mikkola 2004, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinajäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Tarkastuksen yhteydessä löytyi kvartsi-iskoksia.

Löydöt: KM 19889, asuinpaikkalöytö (Huurre 1976); KM 34502:1-3, asuinpaikkalöytöjä (Uino & Mikkola 2004); KM 37105, kvartsi-iskoksia (Enqvist 2007).

Mustavalkonegatiivit: f. 145065-66 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on Kattilaisista Nopalaan vievän tien kohdalla, noin 1,2 km Haminan maantiestä, Vuorilammen itäpuolella sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka-alue on hiekkaisella mäellä, jota halkoo tie. Inventointilöytöinä on tienleikkauksesta talletettu piitä ja kvartseja. Vuorilampi 1, 2 ja 3 saattavat muodostaa yhtenäisen asuinpaikka-alueen.

35. Mustavuori 935010035

Muinaisjäänöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat - pyyntikuopat

Ajoitus: ajoittamaton

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6722840, ikoo: 3522740, z: 37,5-40 m mpy

Peruskartta: 304208 ONKAMAA

Tutkimukset: Matti Huurre 1976, tarkastus; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: -

Kuvaus: Mäkelän talosta noin 1,4 km länteen, Vehkalahden rajasta noin 300 metriä, Mustavuoren eteläreunan loivassa rinteessä on kuoppa, jonka halkaisija on noin 3,5 metriä ja syvyys 1,5 metriä. Kyseessä on mahdollisesti pyyntikuoppa. Tarkastushetkellä (1976) metsä oli alueelta hakattu.

36. Lehtola 935010036

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6723160, ikoo: 3542700, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Matti Huurre 1976, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus:
Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: KM 19892, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta (Huurre 1976).

Mustavalkonegatiivit: f. 144988-90 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Virojoen länsirannalla joenmutkan kohdalla, Lehtolan talosta noin 150 metriä luoteeseen, peltorinteessä on kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä hiesupellon yläosasta on talletettu palanutta luuta ja kvartsia. Rinne jatkuu ylempänä sekametsänä ja kuusikkona, jossa on ampumahautoja.

37. Kotaniemi 935010037

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet - röykkiöt

Ajoitus: ajoittamaton

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6726780, ikoo: 3534220, z: 27,5 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Matti Huurre 1976, tarkastus; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 19891, kvartsia ja hiiltä (Huurre 1976).

Kuvaus: Säkjärven itärannalla, noin 200 metriä Miehikkälän rajasta on havumetsää kasvava kallioinen mäki, jonka lounaisrinteessä olevalla tasanteella, maapohjalla on sammaloitunut kivikasa. Alueella on myös siirtolohkareita. Röykkiön halkaisija on noin 3 metriä. Paikalle tehdystä koekuopasta löytyi hiiltä ja kvartsia. Kyseessä on mahdollisesti hautaröykkiö, vaikka se sijaitseekin suhteellisen korkealla.

38. Perämetsä 935010038

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 1

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6723160, ikoo: 3542700, z: 15-20 m mpy

Peruskartta: 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: Kuokka 1978, irtolöytö; J.-P. Taavitsainen 1983, tarkastus; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 20269, asuinpaikkalöytö (Kuokka 1978); KM 21918, asuinpaikkalöytöjä (Taavitsainen 1983).

Kuvaus: Kohde on itään ja etelään viettävällä mäntykankaalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka.

39. Vähä-Harvajanniemi 935010039

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat - hautaröykkiöt

Ajoitus:	pronssi- ja/tai rautakautinen
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	4
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6706550, ikoo: 3523570, z: 15 m mpy
Peruskartta:	304109 KUORSALO

Tutkimukset: Hiidenkiuasryhmä löytyi v. 1978 Kymenlaakson rakennuskulttuurin inventoinninyhteydessä; J.-P. Taavitsainen 1983, tarkastus; Timo Miettinen 1990, tarkastus; Marita Kykyri 2001, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäänöksissä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Löydöt: -

Diaposiitivit: f. 61018 (Enqvist 2007).

Mustavalkonegatiivit: f. 145061-64 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Vähä-Harvajanniemen vaikuttava hiidenkiuaskalmisto on rakennettu laakean merenkallion, silloisen saaren laelle. Neljä hiidenkiuasta sijaitsee kallioselänteiden korkeimmalla kohdalla sen kaakkoispäässä. Kaksi suurinta rökkiötä on kallion huipulla, harvan kiveyksen yhdistäminä. Pohjoisimman rökkiön halkaisija on noin 10 metriä ja eteläisimmän noin 6 metriä. Molempia rökkiöitä on kaiveltu.

Näistä länteen sijaitsee pienempi soikeahko rökkiö, jonka halkaisija on noin 10 metriä. Isosta rökkiöstä lounaaseen sijaitsee alueen pienin rökkiö, jonka halkaisija on noin 3 metriä. Samalla kallioselänteellä on ilmeisesti viidennen, joskin lähestulkoon tuhoutuneen rökkiön jäännökset (halkaisija ollut ehkä 3 metriä). Rökkiö on hiukan alempana kuin muut, noin 10–15 metrin korkeudella.

40. Sydänkylä 935010040

<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	hautapaikat - <i>hautarökkiöt</i>
<i>Ajoitus:</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	2
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	pkoo: 6711199, ikoo: 3522067, z: 25-30 m mpy
<i>Peruskartta:</i>	304207 KLAMILA

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen 1978, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Rökkiön koordinaatit mitattiin GPS -paikantimella.

Löydöt: -

Mustavalkonegatiivit: f. 145056-57 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on Sydänkylän länsipuolella, Suuresta rantatiestä noin 90 metriä etelään, pienen kalliopaljastuman päällä mäntymetsässä sijaitseva matala, soikeahko rökkiö. Rökkiön kivien seassa on lasia, metalliromua sekä pieniä särmikkäitä kiviä. Sen vieressä on kattohuopaa ja maatunutta puuta. Rökkiötä on kaiveltu pahasti.

41. Kurkisuo 1 935010041

<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	asuinpaikat
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	2
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	pkoo: 6721520, ikoo: 3541970, z: 20m mpy

Peruskartta: 304402 VAALIMAA

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen 1983, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäännöksessä ei ole tapahtunut muutoksia. Alueella on suoritettu hakkuita noin 10–15 vuotta sitten. Kohteen nimi muutettiin Kurkisuo 1:ksi, koska inventoinnin yhteydessä 400 metriä idempää löytyi uusi kohde, joka nimettiin Kurkisuo 2:ksi.

Löydöt: KM 20336:1-6, kampakeraamisia asuinpaikkalöytöjä (Taavitsainen 1983).

Kuvaus: Kohde on metsämaastossa sijaitseva kivikautinen asunpaikka. Inventointilöytöinä paikalta on talletettu kampakeraamisia, kvartsia ja palanutta luuta.

42. Riihikorvenkangas 935010042

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6722210, ikoo: 3539150, z: 20-25 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen 1983, inventointi; Oula Seitsonen et al. 2005, tarkastus.

Löydöt: KM 20569 asuinpaikkalöytöjä (Taavitsainen 1983).

Kuvaus: Kohde on mäntykankaan reunassa olevalla hiekkaisella pellolla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Löytöinä paikalta on talletettu kvartsi-iskoksia. Vuoden 2005 inventoinnissa kvartsi-iskoksia havaittiin myös kahdessa kohtaa pellon vieressä kulkevalla hiekkatiellä. Ensimmäinen löytökohta oli noin 100 metriä peltolöytöpaikasta länteen ja toinen löytökohta oli noin 100 metriä peltolöytöpaikasta koilliseen.

43. Rajämäki 935010043

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet - rajamerkit

Ajoitus: ajoittamaton

Rauhoitusluokka: 1

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 672180, ikoo: 3538450, z: 32 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Timo Miettinen 1990, tarkastus; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: -

Kuvaus: Röykkiö sijaitsee Rajämäen kaakkoispäässä, itään työntyvän pienen kalliotasanteen korkeimmalla kohdalla. Sen koko on noin 3 x 5 metriä ja korkeus noin 0,5 metriä. Röykkiön keskellä on pystyssä oleva laakakivi. Röykkiö on ehjä. Kyseessä on joko röykkiöhauta (pronssi- tai rautakautinen) tai rajaröykkiö, mihin paikannimikin viittaa.

44. Harvajanniemi 1 935010044

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat - hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssi- ja/tai rautakautinen

Rauhoitusluokka: 1
 Lukumäärä: 4
 Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6705774, ikoo: 3526866, z: 10 m mpy
 Peruskartta: 304109 KUORSALO

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen 1983, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus:
 Muinaisjäännöksissä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Koordinaatit mitattiin
 GPS –paikantimella isoimman rökkiön keskipisteestä.

Löydöt: -

Diapositiivit: f. 61009-10 (Enqvist 2007).

Mustavalkonegatiivit: f. 145041-145050 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde sijaitsee Harvajanniemellä noin 200 metriä pohjoiseen Villunpohjasta.
 Paikalla on osittain hajotettu, halkaisijaltaan noin 7 metrin rökkiö, jonka ympärillä on kolme
 pienempää rökkiötä.

45. Harvajanniemi 2 935010045

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat - *hautarökkiöt*
 Ajoitus: pronssi- ja/tai rautakautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6705850, ikoo: 3526500, z: 12,5 m mpy
 Peruskartta: 304109 KUORSALO

Tutkimukset: J.-P. Taavitsainen 1983, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, tarkastus:
 Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Siirrettiin
 rauhoitusluokkaan 2 (ent. 3).

Löydöt: -

Diapositiivit: f. 61011-13 (Enqvist 2007).

Mustavalkonegatiivit: f. 145041-145050 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on kalliopohjalla sijaitseva, osaksi hajotettu rökkiö, jonka halkaisija on
 noin 5 metriä. Rökkiön ympärillä on harvakseltaan kivikasoja ja kehiä, joiden kivet ovat
 todennäköisesti peräisin rökkiöstä. Kohde sijaitsee Harvajanniemellä, Harvajanniemi 1:n
 rökkiöalueesta noin 400 metriä länteen.

46. Lakakallio 935010046

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet
 Ajoitus: pronssikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6708550, ikoo: 3537370, z: 12,5 m mpy
 Peruskartta: 304112 HANSKI

Tutkimukset: Timo Miettinen 1991, inventointi; ohanna Enqvist 2007, tarkastus:
 Muinaisjäännöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Kohteen status
 vaihdettiin mahdollisesta muinaisjäännöksestä kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Löydöt: -

Diapositiivit: f. 60990 (Enqvist 2007).

Digitaalikuivat: f. 95-96 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on kalliopaljastuman reunan alapuolella sijaitseva pienikokoisista kivistä koottu röykkiö. Kivet on mahdollisesti otettu läheisestä pirunpellosta. Röykkiön halkaisija on noin 6 metriä ja korkeus noin 1,8 metriä. Jäännös on osin vaurioitunut sähkölinjaa vedettäessä. Peruskartalla kohteen nimi on Leveäkallio.

f. 96 Lakakallion röykkiö. 14.9.2008 J. Enqvist/Museovirasto,AO.

47. Parunranta

935010048

Muinisjäännöstyyppi:

asuinpaikat

Ajoitus:

pronssi- ja/tai rautakautinen

Rauhoitusluokka:

1

Yhtenäiskoordinaatit:

pkoo: 6709790, ikoo: 3530430, z: 11 m mpy

Peruskartta:

304112 HANSKI

Tutkimukset: Teemu Mökkönen 2000, inventointi; Oula Seitsonen et al. 2005, tarkastus; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Tinkasen kylästä itään Ravijoki-Siikasaari tielle vievän hiekkatien pohjoispuolella, kuivalla mäntykankaalla. Kohteen pohjoispuolella on kivikkoinen Muurassuonvuori eli Parunvuori. Kohteen eteläpuolella on Parunpohjaniminen lahti. Paikalla on todettu kaksi päällekkäistä ja puhtaan hiekkakerroksen välistä hiilensekaista kulttuurikerrosta. Löydöt palanutta luuta, kvartsi-iskoksia, kivilaji-iskos ja pieni saviastian paloja. Löytökohdasta itään, niin ikään hiekkatien pohjoispuolella, noin 100 metrin päässä havaittiin vuoden 2005 inventoinnissa kaksi kuopannetta, joiden koot olivat noin 1,5 x 0,3 metriä ja 2 x 0,3 metriä. Läntisemmän kuopanteen vallista havaittiin kairauksessa kaksoispodsoli ja sisäpuolelta hiilensekaista maata. Korkeutensa mukaan asuinpaikka ajoittuu ajanlaskun taitteen tienoille.

48. Repokivenkangas 1

1000002369

Muinisjäännöstyyppi:

asuinpaikat

Ajoitus: kivilautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6721300, ikoo: 3538100, z: 20 m mpy
 Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Kreetta Lesell 1999, inventointi; Oula Seitsonen et al. 2005, tarkastus; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 31973:1-3, asuinpaikkalöytöjä (Lesell 2000); KM 35709, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Vaalimaan tien pohjoispuolella ja Virojoen itäpuolella Repokivenkankaan pohjoisosassa olevalla vanhan joentörmän kapealla terassilla hiekkaisessa kangasmetsässä. Terassin alla laskee noin 7–8 metriä korkea jyrkkä törmä pohjoiseen. Vanhaa joenuomaa kutsutaan Välinotkoksi, ja se on vielä 1970-luvun peruskartoissa ollut peltona, mutta nykyisin alue on pusikoitunut. Asuinpaikan eteläpuolella kohoaa loiva kallioinen rinne, kaakkoispuolella jyrkkä kallio.

Asuinpaikalta on löytynyt kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta törmän reunalta sekä terassin laella kulkevan metsätien leikkauksista sekä kahdesta tiensivuun kaivetusta hiekkakuopasta noin 300 metrin matkalta. Inventoinnissa havaittiin myös terassin laidalla kaksi loivaa noin 4 x 0,4–0,5 metrin kokoista painauma sekä niiden alapuolella törmään kaivettu tervahauta.

Välinotkon vastakkaisella puolella, asuinpaikasta noin 180 metriä luoteeseen sijaitsee Repokivenkangas 4 kivilautinen asuinpaikka.

49. Pyölinpohja B 1000003631

Muinaisjäänöstyyppi: hautapaikat
 Ajoitus: pronssikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 2
 Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6711388, ikoo: 3527115, z: 15 m mpy
 Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Mirja Koskimies (Miettinen) 1967, inventointi, Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinajäänöksissä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Kyseessä on mahdollisesti yksi pitkänomainen röykkiö/laivalatomus

Löydöt: -

Diapositiivit: f. 61014-17 (Enqvist 2007).

Mustavalkonegatiivit: f. 145058-59 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Kohde on Pyölinpohja A:sta noin 400 metriä kaakkoon sijaitsevat kaksi röykkiötä, joiden läpimitta on 6–7 metriä. Kyseessä saattaa olla alun perin yksi pitkänomainen, koillinen–lounas-suuntainen röykkiö/laivalatomus. Latomuksen korkeus on noin 0,5 metriä. Osa kivistä on valunut alas kalliopaljastuman etelärinnettä.

50. Korkiakallio 1000003632

Muinajäänöstyyppi: hautapaikat/hautaröykkiöt
 Ajoitus: pronssikautinen
 Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6711616, ikoo: 3526780, z: 10 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Pirjo Rautiainen 2005, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus: Muinaisjäänöksessä tai maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia. Koordinaatit mitattiin GPS –paikantimella.

Löydöt: -

Mustavalkonegatiivit: f. 145060 (Enqvist 2007).

Kuvaus: Korriakallion itäreunalla, Pyölinpohjan röykkiöistä länteen, sijaitsee kalliopohjalla sammaleen peittämä röykkiö, jonka reunakiveys on tehty isommista kivistä. Röykkiön koko on noin 6 x 4 metriä ja korkeus noin 40 cm. Röykkiössä kasvaa pari kitukasvuista mäntyä ja metsälauhaa. Kallion pinnalla oleva turve on nokista. Osa röykkiön länsireunasta on metsätyökoneen vaurioittama. Metsätyökoneen ajouralta löytyi mahdollisesti metsätyökoneen pirstomia kvartseja.

51. Päkinoja 1 **100003633**

Muinaisjäänöstyyppi: muinaisjäänösryhmät

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 67108040, ikoo: 3528340, z: 10 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: -

Kuvaus: Kohde on röykkiö ja siihen liittyviä kivitarhoja kalliopohjalla Klamilanlahden ja Hinkkajärven välisellä mäellä, sen länsireunassa, Tinkasen kylän pohjoispuolella. Kohteesta noin 160 metriä koilliseen sijaitsee Päkinoja 2 -niminen kivikautinen ja/tai mahdollisesti varhaismetallikautinen asuinpaikka.

52. Päkinoja 2 **100003634**

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6710930, ikoo: 3528480, z: 12 m mpy

Peruskartta: 304207 KLAMILA

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35710:1-3, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Hinkkajärvestä Klamilanlahteen laskevan ojan eteläpuolisella mäellä. Inventoinnissa löydettiin metsätyökoneen kääntämistä maalaikuista avohakkuualueelta kaksi palaa keramiikkaa sekä kvartseja ja palanutta luuta. Maaperä on hienoa hiekkaa ja löytöhetkellä paikalta ei havaittu kulttuurikerrosta. Asuinpaikasta noin 160 metriä lounaaseen sijaitsee Päkinoja 1 röykkiökohde.

53. Pajusaarenoja 1 **1000007381***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6722430, ikoo: 3538760, z: 22,5 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35728, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee tasaisella terassilla Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien länsipuolella ja pellolla virtaavan Pajusaarenojan lounaispuolella. Kasvillisuus on nykyisin pusikoitunutta, osittain avohakattua kangas- ja sekametsää.

Metsätieltä ja avohakkuualueelta löytyi inventoinnissa kvartsi-iskoksia kahdesta kohdasta noin 150 metrin päässä toisistaan. Löytökohta A sijaitsee tiellä, jota on vahvistettu tienlaidan ojista kaivetulla soransekaisella hiekalla. Tien ympäristö vaikuttaa pahasti myllättyltä ja tiensivussa mahdollisesti sijainneet asuinpaikan osat lienevät tuhoutuneet avohakkuiden yhteydessä. Maasto löytökohdassa on tasainen ja koillisessa laskee pellonlaitaan jyrkkä yli 6 metriä korkea törmä. Löytökohta B sijaitsee samalla tiellä noin 150 metriä luoteeseen A:sta. Löydöt otettiin talteen sekametsäsaarekkeesta vanhan umpeenkasvaneen hiekkakuopan kohdalta.

54. Pajusaarenoja 2 **1000007382***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6722660, ikoo: 3538890, z: 22 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35729, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien länsipuolella ja pellolla virtaavan Pajusaarenojan pohjoispuolella. Löytökohdassa työntyy pieni niemeke etelään tuolloin kesannolla olleelle pellolle. Pellolla laskee loiva törmä Pajusaarenojan suuntaan. Maasto nousee loivasti pohjoiseen. Maaperä on hienoa hiekkaa ja nykykasvillisuus sekametsää. Metsätieltä poimittiin inventoinnissa kiviesineen katkelma, kivilaji-iskos ja kvartseja.

55. Pajusaarenoja 3 **1000007384***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6726200, ikoo: 3538760, z: 20m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35730, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien länsipuolella ja pellolla virtaavan Pajusaarenojan koillispuolella. Paikalla näyttää sijainneen noin 22 metriä merenpinnasta oleva terassi, joka on lähes tuhoutunut hiekanotossa. Inventoinnissa poimittiin keramiikkaa ja kvartsi-iskoksia hiekkakuopan laidoilta sekä yksi kvartsi-iskos hiekkakuopasta luoteeseen noin 90 metrin päässä olevalta hiekkakuopasta nousevalta tieltä.

56. Haankangas 1 **100007389**

Muinaisjäännytyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6720290, ikoo: 3537440, z: 20 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35720, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itärannalla ja Vaalimaan tien pohjoispuolella Haankankaalla etelään laskevalla terassilla pellolla ja sen takaisessa metsässä. Löytökohta sijaitsee muinaisen saaren niemen kärjessä. Sen alapuolella törmä laskee noin 5 metriä pellolle, missä on törmän juuressa suuria siirtolohkareita. Inventoinnissa löytyi kesantopellolle tehdystä koekuopasta keramiikkaa, kvartseja ja palanutta luuta. Löytökohdasta noin 170 metriä pohjoiskoilliseen sijaitsee Haankangas 2 kivikautinen asuinpaikka.

57. Haankangas 2 **100007390**

Muinaisjäännytyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6726200, ikoo: 3538760, z: 22,5 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35721, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella ja Vaalimaan tien pohjoispuolella sijaitsevan Haankankaan pohjoispuolisella laella loivasti pohjoiseen laskeutuvalla terassilla, jonka laki on kivikkoinen. Löytökohdan pohjoispuolella laskee loiva törmä noin 5 metriä alempana sijaitsevalle terassille ja se eteläpuolella maasto on tasaista. Rinne alkaa laskeutua noin 50 metrin päässä muinaisen saaren toiselle puolelle. Idän ja kaakon puolella löytökohtaa suojaavat avokalliot. Inventoinnissa tehdyissä koekuopista löytyi kvartseja. Maaperä on hienoa hiekkaa, joka vaihettuu noin 20 cm syvyydessä soraisemmaksi. Löytökohdasta noin 170 metriä etelälounaaseen sijaitsee Haankangas 1 kivikautinen asuinpaikka.

58. Retkorpi 1 **100007391***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6721300, ikoo: 3537420, z: 25 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35722, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella ja Haankankaan alueen pohjoispuolella mäntyvaltaisella metsäalueella. Metsätieltä ja hiekkakuopasta poimittiin inventoinnissa kvartsi-iskoksia kahdelta löytöalueelta. Löytökohta A sijaitsee etelään viettävällä kapealla terassilla. Terassilla kulkevalla metsätiellä havaittiin kvartsi-iskoksia noin parinkymmenen metrin matkalta. Maaperä on hienoa hiekkaa. Metsätien eteläpuolella laskee loiva törmä kesantopelloille. Löytökohdan pohjoispuolella maasto kohoaa loivasti kivikkoiselle mäelle. Löytökohta B on noin 80 metriä itään löytökohta A:sta. Metsätieltä ja sen pohjoispuolisesta hiekkakuopasta havaittiin kvartseja ja palanutta luuta noin sadan metrin pituiselta matkalta. Metsätie kulkee samalla terassilla kuin löytökohdassa A. Sekä terassin etelä- että pohjoispuolella on jyrkemmät törmät kuin löytökohdassa A. Itäpuolella löytöalue rajautuu kallioon, jolle tie kohoaa.

59. Rapamäki **100007393***Muinaisjäänöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6721970, ikoo: 3538880, z: 25 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35735, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien itäpuolella Rapamäen itälaidalla. Itään viettävän rinteeseen juurella kulkevan hiekkatien ojista ja rinteeseen kaivetusta hiekkakuopasta havaittiin löytöjä kolmelta alueelta (löytökohdat A, B ja C). Maaperä on kauttaaltaan hienoa hiekkaa, jonka alla on savea. Alueen kasvillisuus on kuusivaltaista sekametsää. Löytöalue A:n löydöt tulivat noin 20 metriä merenpinnasta sijoittuvan kapean terassin alapuolelle leikatulta hiekkatieltä ja sen länsilaidan ojasta. Rinne jatkuu loivana tien itäpuolella. Löytöinä saatiin talteen kivitallta, kivilaji-iskoksia, kvartseja sekä palanutta luuta. Löytöalue B on löytöalue A:n yläpuolella hiekkakuopan etelälaidalla loivasti nousevassa rinteessä noin 20–22,5 metriä merenpinnasta korkeudella. Löydöt olivat kvartseja ja palanutta luuta. Löytöalue C sijoittuu hiekkakuopan länsilaidalle ja sen yläpuolelle noin 25–27 metriä merenpinnasta. Hiekkakuopan yläpuolen profiilissa on nähtävissä myös vanha hiilimiilu. Löydöt olivat kvartseja.

60. Rajamäki 2 100007408*Muinaisjäännöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6723205, ikoo: 3538305, z: 25-30 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ*Tutkimukset:* Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.*Löydöt:* KM 35733, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).*Kuvaus:* Asuinpaikka sijaitsee Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien länsipuolella ja Rajamäen eteläpuolella Paisaarenojan laskevalla rinteellä. Luoteeseen laskevalta rinteessä kulkevalta hiekkatieltä havaittiin kvartsi-iskoksia noin 50 metrin matkalta. Tihein löytökohta sijoittuu noin 25 metriä merenpinnasta olevan ja heikosti erottuvan kapealla terassilla sijaitsevan pienen hiekkakuopan vierelle.**61. Rajamäki 3 100007409***Muinaisjäännöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6723330, ikoo: 3538380, z: 25 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ*Tutkimukset:* Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.*Löydöt:* KM 35734, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).*Kuvaus:* Asuinpaikka sijaitsee Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien länsilaidalla Rajamäen eteläpuolella lehtimetsävaltaisessa sekametsässä loivasti etelään viettävässä rinteessä. Ympäristössä on isoja kivenlohkareita. Inventoinnissa poimittiin kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta tienristeyksen ojista ja hiekkatieltä. Maaperä paikalla on hienoa hiekkaa.**62. Perälä 1 100007410***Muinaisjäännöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6721210, ikoo: 3539420, z: 22,5 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ*Tutkimukset:* Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.*Löydöt:* KM 35731, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).*Kuvaus:* Asuinpaikka sijaitsee Virolahden kuntakeskuksesta Miehikkälään johtavan tien itäpuolella Perälän tilan pohjoispuolisella mäellä, jossa kasvillisuutena harvaa mäntyä ja kuusta. Metsätieltä havaittiin kvartsi-iskoksia pohjoiseen laskevan rinteiden yläpuolelta

kahden kallion välisestä notkelmasta. Eteläpuolinen kallio kohoaa pari metriä löytötasoa korkeammaksi, pohjoisenpuolinen kallio noin puoli metriä. Maaperä kallioiden välisessä notkelmassa on hienoa hiekkaa, ja kohteen ympäristössä on avokalliota ja siirtolohkareita.

63. Haaja 100007412

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6714980, ikoo: 3532700, z: 13 m mpy

Peruskartta: 304210 VIROLAHTI

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35711, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikan alue tunnetaan paikkakunnalla myös "Vanha kartano" -nimellä. Asuinpaikka sijaitsee Ala-Pihlajasta valtatie 7:lle johtavan tien ja Pihlajajoen itäpuolella olevalla noin 13–14 metriä merenpinnasta luoteeseen laskevalla peltoterassilla. Pelto on alkujaan ollut hyvin kivinen, mutta valtaosa kivistä on kerätty pois. Peltoterassin luoteispuolella on noin 3 metriä korkea jyrkkä törmä ja alueen kaakkoispuolinen maasto jatkuu suhteellisen tasaisena laskeutuen Haajantien toisella puolella. Koillispuolella kohdetta rajaa matala silokallio, jonka pohjoispäähän on merkitty 14,5 m merenpinnan yläpuolella oleva korkeuskiintopiste. Saman kalliomuodostuman keskivaiheille on hakattu noin 4 metriä pitkä ura, joka katoaa toisessa päässä sammaleen alle. Ura on leveydeltään noin 3 senttiä ja syvyydeltään noin 2 senttiä. Pellolta Haajantien pohjoispuolelta on poimittu vuosien mittaan löytöjä (esihistoriallista ja historiallista keramiikkaa, kivikirveen teräkatkelma, hioinkiviä, piitä, kvartsia, savitiivistettä ja kaksi tykinkuulaa). Inventoinnissa 2005 pelto oli tarkastushetkellä oraalla, ja talteen saatiin ainoastaan kvartseja.

64. Repokivenkangas 2 100007437

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6720826, ikoo: 3538210, z: 25 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35736, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella olevien Kotosenmäen ja Repokivenkankaan välisellä loivasti länsilounaaseen laskevalla terassin laella pelto- ja metsäalueella. Terassin alapuolella laskee loiva törmä noin metrin alemmas kosteaan peltonotkelmaan, jonka takana kohoaa kapea kivikkoisen metsävyöhyke. Kohteen koillispuolella kohoavat jyrkän ja kivisen Repokivenkankaan kalliot. Pellonlaitojen kasvillisuus on lehtimetsää. Inventoinnissa havaittiin kvartseja ja palaneita kiviä noin 100 metriä pitkältä vyöhykkeeltä kahden pienen metsäkaistaleen erottamalta vastakynnetyltä pellolta; löytökohta A sijaitsi metsäkaistaleen pohjoispuolella ja löytökohta B sen eteläpuolella. Maaperä on hiekansekaista peltomultaa.

65. Repokivenkangas 3 1000007438*Muinaisjäännöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6720880, ikoo: 3538040, z: 18 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ*Tutkimukset:* Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.*Löydöt:* KM 35737, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).*Kuvaus:* Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella, Repokivenkankaan ja Haankankaan välisellä pelto- ja metsäalueella. Inventoinnissa löydettiin kvartsi-iskoksia kynnetyltä pellolta noin 18 metriä merenpinnasta olevalta terassilta ja sen alapuolelta noin 2 metriä korkean törmän juuresta. Törmän alla maasto laskee loivasti pellolle ojaan, jonka takana se kohoaa jälleen luoteessa sijaitsevan Haankankaan suuntaan. Repokivenkangas 2 asuinpaikka sijaitsee noin 180 metriä kohteesta itäkaakkoon**66. Repokivenkangas 4 1000007439***Muinaisjäännöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 67201420, ikoo: 3537940, z: 22 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ*Tutkimukset:* Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.*Löydöt:* KM 35738, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).*Kuvaus:* Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella ja Vaalimaan tien pohjoispuolella olevan Repokivenkankaan alueen pohjoispuolisen mäen etelärinteessä. Asuinpaikan eteläpuolella terassin alla laskee noin 5 metriä korkea törmä kosteaan ja pusikkoiseen Välinotkoon, joka oli vielä 1970-lukujen peruskarttojen mukaan ollut peltona. Inventoinnissa poimittiin avohakkuualueen avoimista maastokohdista kvartseja ja palanutta luuta loivasti etelään viettävältä terassilta. Maaperä löytöalueella on hienoa hiekkaa, joka vaihettuu lännessä soraksi ja kohteen itäpään kalliontakaisessa notkelmassa siltiksi. Asuinpaikasta kaakkoon noin 180 metriä Välinotkon vanhan joenuoman toisella puolella sijaitsee Repokivenkangas 1 kivikautinen asuinpaikka.**67. Repokivenkangas 5 1000007440***Muinaisjäännöstyyppi:* asuinpaikat*Ajoitus:* kivikautinen*Rauhoitusluokka:* 2*Yhtenäiskoordinaatit:* pkoo: 6721490, ikoo: 3537760, z: 25 m mpy*Peruskartta:* 304211 MIEHIKKÄLÄ*Tutkimukset:* Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35739, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella Repokivenkankaan alueen pohjoispuolisen mäen lounaisrinteessä olevalla terassilla, joka levenee asuinpaikan kohdalla muinaiseksi niemekkeeksi, jonka kärjessä on suuri siirtolohkare. Asuinpaikasta lounaaseen törmä laskee loivasti notkelmaan entisille pelloille ja kohteen koillispuolella maasto kohoaa tasaisesti yläpuolisille kallioille. Löytöalueen ympäristö on avohakattu. Inventoinnissa poimittiin kvartseja noin 30 metrin matkalta. Maaperä paikalla on hienoa hiekkaa ja peruskallio tulee paikoitellen esiin aivan tien pintaan. Kohteesta noin 190 metriä kaakkoon sijaitsee Repokivenkangas 4 asuinpaikka ja noin 180 metriä luoteeseen Käpysuo 1 kivikautinen asuinpaikka.

68. Käpysuo 1 **1000007441**

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35726, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella ja Vaalimaan tien pohjoispuolella olevan Repokivenkankaan alueen pohjoispuolisen mäen lounaisrinteessä mäntykangasmetsässä. Asuinpaikan lounaispuolella laskee jyrkkä törmä kostealle entiselle peltoalueelle, ja koillispuolella maasto kohoaa tasaisesti. Inventoinnissa poimittiin metsätieltä, joka kulkee kapealla lounaaseen viettävällä terassilla kvartsi-iskoksia noin 70 metrin matkalta. Löytöalue alkaa idässä noin 30 metriä ennen kahta tien etelälaitaan kaivettua nauristai perunakuoppaa ja jatkuu lännessä pienelle mäennyppylälle. Maaperä on hienoa hiekkaa. Käpysuo 2 asuinpaikka sijaitsee noin 230 metriä luoteeseen ja Repokivenkangas 5 asuinpaikka noin 180 metriä kaakkoon.

69. Käpysuo 2 **1000007442**

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6721780, ikoo: 3537470, z: 25 m mpy

Peruskartta: 304211 MIEHIKKÄLÄ

Tutkimukset: Oula Seitsonen et al. 2005, inventointi; Kohdetta ei tarkastettu v. 2007 inventoinnin yhteydessä.

Löydöt: KM 35727, asuinpaikkalöytöjä (Seitsonen 2005).

Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Virojoen itäpuolella ja Vaalimaantien pohjoispuolella olevan Repokivenkankaan alueen pohjoispuolisen mäen länsilaidalla. Asuinpaikan länsipuolella laskee jyrkkä noin 3 metriä korkea törmä käpysuohon ja itäpuolella kohoaa jyrkkä, suojaava kivikkoinen törmä yläpuolisille kallioille. Alueen kasvillisuus on mäntykangasmetsää. Inventoinnissa poimittiin metsätieltä, joka kulkee kapealla länsilounaaseen viettävällä terassilla, kvartsi-iskoksia vanhan hiekkakuopan kohdalta. Tie on leikattu terassiin, minkä takia terassin alapuolisen törmän harja ja yläpuolisen törmän tyvi eivät ole säilyneet. Maaperä on hienoa hiekkaa. Käpysuo 1 asuinpaikka sijaitsee noin 230 metriä kaakkoon.

5. Vuoden 2007 inventoinnissa löydetty esihistorialliset muinaisjäänökset

Seuraavassa taulukossa on listattu vuoden 2007 Virolahden inventoinnissa löytyneet uudet esihistorialliset muinaisjäänöskohteet, sekä kiinteät muinaisjäänökset että löytöpaikat. Kohteiden muinaisjäänösrekisterinumeroiden ja ajoitusten lisäksi on ilmoitettu muinaismuistolain suojaamien kiinteiden muinaisjäänösten rauhoitusluokitus.

Nimi	Mjrekino	Laji	Rauhoitus- luokka	Ajoitus
1. Kurkisu 2	1000011011	kiinteä muinaisjäänös	2	kivikautinen
2. Kanssoinvuori	1000011012	kiinteä muinaisjäänös	1	kivikautinen
3. Siikasaarenkallio 1	1000011013	kiinteä muinaisjäänös	2	pronssikautinen
4. Siikasaarenkallio 2	1000011014	kiinteä muinaisjäänös	2	pronssikautinen
5. Hellä	1000011015	kiinteä muinaisjäänös	2	kivikautinen
6. Viinakangas	1000011016	kiinteä muinaisjäänös	2	ajoittamaton
7. Niemenkangas	1000011018	kiinteä muinaisjäänös	2	kivikautinen
8. Korpisaari 1 & 2	1000011019	kiinteä muinaisjäänös	2	pronssikautinen
9. Suuri Lakasaari 1	935010047	kiinteä muinaisjäänös	1	pronssikautinen
10. Suuri Lakasaari 2	1000011041	kiinteä muinaisjäänös	1	pronssikautinen
11. Suuri Lakasaari 3	1000011042	kiinteä muinaisjäänös	2	ajoittamaton
12. Lapuri 1	1000 01 1043	kiinteä muinaisjäänös	2	rautakautinen
13. Lapuri 2	1000011044	kiinteä muinaisjäänös	2	pronssikautinen
14. Lapuri 3	1000 01 1045	kiinteä muinaisjäänös	2	pronssikautinen
15. Pieni Lakasaari 1	1000011046	kiinteä muinaisjäänös	2	ajoittamaton
16. Ruosteniitty	1000 01 1047	kiinteä muinaisjäänös	3	kivikautinen
17. Himanpellot	1000011048	kiinteä muinaisjäänös	2	kivikautinen
18. Kepuri	1000011049	kiinteä muinaisjäänös	2	pronssikautinen
19. Himankangas 2	1000011050	kiinteä muinaisjäänös	1	kivikautinen
20. Kasettelevakangas	1000011051	kiinteä muinaisjäänös	2	kivikautinen
21. Kivelä	1000011052	löytöpaikka	-	kivikautinen
22. Kattilainen 2	1000011053	löytöpaikka	-	kivikautinen
23. Kulmakatteenpohja	1000011054	löytöpaikka	-	kivikautinen
24. Vuorisaari	1000 01 1055	löytöpaikka	-	kivikautinen

5.1. Kiinteät muinaisjännökset

1. Kurkisuo 2	1000 01 1011
Muinaisjännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6721670, ikoo: 3542411, z: n. 20-25 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaisjännösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 10 VIROLAHTI
Löydöt:	KM 37090:1-5, asuinpaikkalöytöjä.
Diapositiivit:	f. 60934-35.
Mustavalkonegatiivit:	f.144974-75.
Digitaalikuvat:	f. 1-5.

Kuvaus: Kohde sijaitsee 4,5 km Virojoen keskustasta koilliseen, valtatie 7:n pohjoispuolella, Kurkisuo 1 (935 01 0041) kivikautisesta asuinpaikasta noin 470 metriä itäkoilliseen, etelään katsovalla metsärinteellä. Kivikautinen asuinpaikka on sijainnut muinaisen merenlahden kapean salmen pohjoispuolella; nykyisin sen eteläpuolella virtaa pieni oja, joka laajenee paikoin Kurkisuo -nimiseksi suoalueeksi. Maaperä alueella on hiekkaa, paikalla on selkeä podsolimaannos, jossa rikastumiskerroksen yläosa on kulttuurikerroksen värjäämä. Puusto alueella on pääasiassa nuorta kuusta, löytöpaikka on osittain hakkuuaukealla. Maanpintaa peittää saniaiskasvusto.

Paikalle tehtiin koepistoja, joista saatiin löytöinä kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Noin 0,2 metrin syvyydessä havaittiin 10 cm paksu kerros punaruskeaa likamaata. Kohteen itä- ja länsipuolella tarkastetuissa tuulenskaadoissa ei havaittu löytöjä eikä kulttuurimaata, maaperä oli myös hienojakoisempaa. Muinaisjännösalue on rajattu löytöjen ja topografian perusteella.

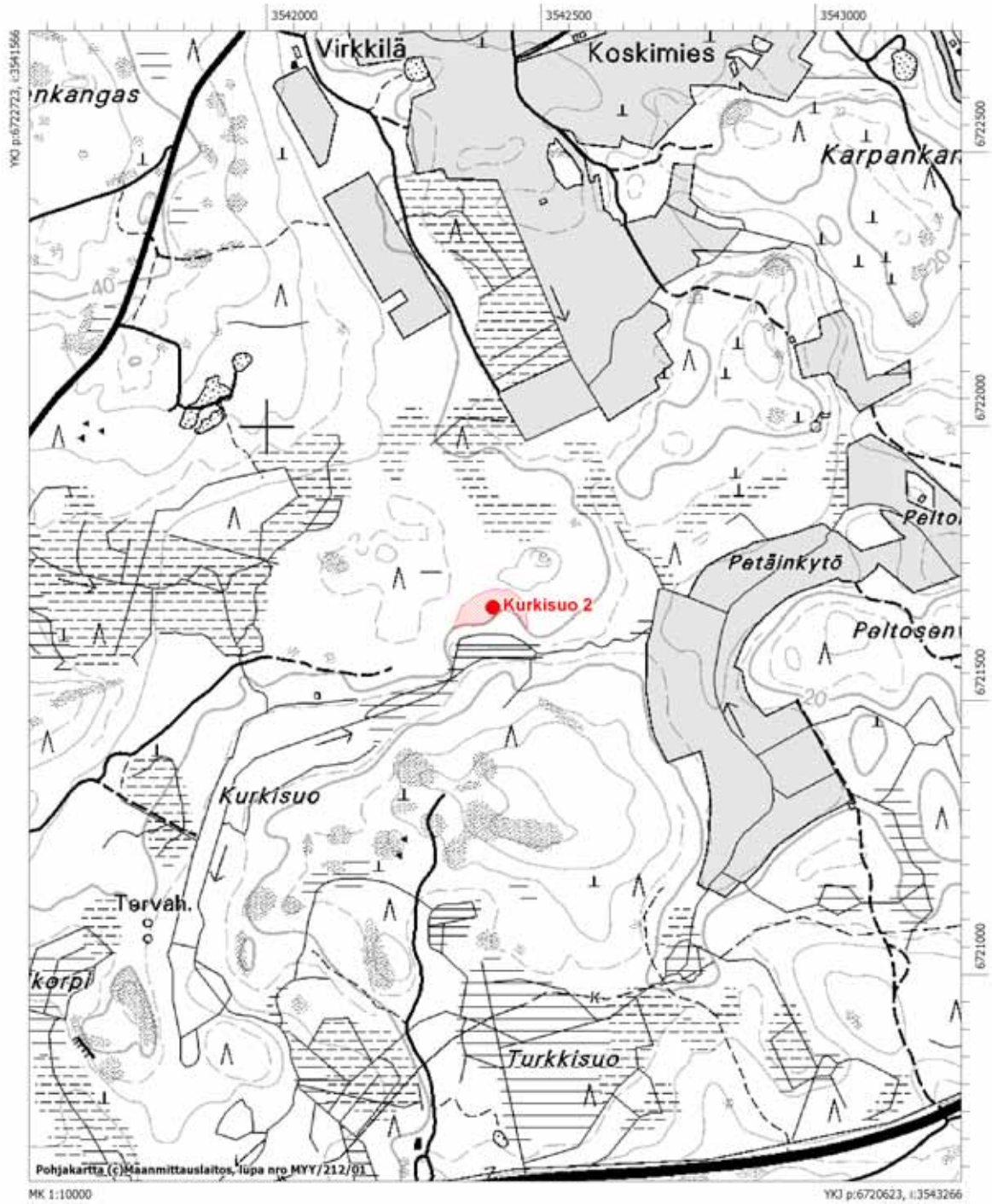
Kiinteistörekisteritunnus: 93541900040019 OJALANMETSÄ, 93541900080000 HÄMÄLÄISENMETSÄ

f. 3-4 Kurkisuo 2, yleiskuva asuinpaikasta. Kuvassa tutkimusavustaja R. Mönkkönen kaivaa koekuoppaa. 4.9.2007 J.Enqvist/Museovirasto,AO.

Kurkisuo 2

3042 10 VIROLAHTI

2. Kanssoinvuori**1000 01 1012**

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat - asumuspainanteet

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 1

Yhtenäiskoordinaatit: pkoo: 6722002, ikoo: 3544320, z: n. 20 m mpy

Koord. selite: Koordinaatit viittaavat muinaisjäännösalueen keskipisteeseen.

Peruskartta: 3042 10 VIROLAHTI

Löydöt: KM 37092:1-7, asuinpaikkalöytöjä.

Diaposiitivit: f. 60937-60939.

Mustavalkonegatiivit: f. 144980.

Digitaalikuvat: f. 6-13.

Kuvaus: Kohde sijaitsee valtatie 7:n pohjoispuolella, noin 700 metriä Kotolantietä pohjoiseen, tien itäpuolella lounaaseen katsovalla mäntykankaalla. Kotolantie on ilmeisesti leikannut 20 m mpy olevan terassin kärjen. Kotolantieltä koilliseen kääntyvän Kanssointien haarasta löytyi tien molemmin puolin pii- ja kvartsi-iskoksia sekä palanutta luuta. Kanssointiestä noin 6 metriä itään havaittiin lounas—koillinen -suuntainen 9 x 1,5 metriä kokoinen ja 0,5 metriä syvä, vallillinen soikea painanne. Painanteeseen tehtiin kaksi koepistoa, yksi keskelle painannetta ja toinen painanteen lounaisvalliin. Painanteen keskelle tehdystä kuopasta saatiin löytöinä 10–13 cm syvyydestä, heti turpeen alta, pii-iskoksia. Turpeen jälkeen havaittiin 20 cm paksu huuhtoutumiskerros, jonka alla oli 15 cm paksu ruskea rikastuneen hiekan kerros, jonka alta paljastui puhdas pohjahiekka noin 40 cm syvyydessä.

Lounaisvalliin tehdystä pistossa havaittiin täydellisesti kehittynyt podsolmaannos: turpeen alta paljastui 5 cm huuhtoutumiskerros, jonka alla olevan noin 23 cm paksuisen rikastumiskerroksen alaosa oli noensekainen. Rikastumiskerroksen alla oli 20 cm kerros vahvasti nokista maata, jonka alta noin 48 cm syvyydestä alkoi vaalea, puhdas pohjahiekka. Valliin tehdystä pistosta ei tullut löytöjä.

Kohteesta 220 metriä eteläkaakkoon sijaitsee Vaalimaan VPK:n (935 01 0025) varhaisen ja tyypillisen kampakeramiikan aikainen asuinpaikka. Kohteet saattavat muodostaa yhtenäisen asuinpaikka-alueen.

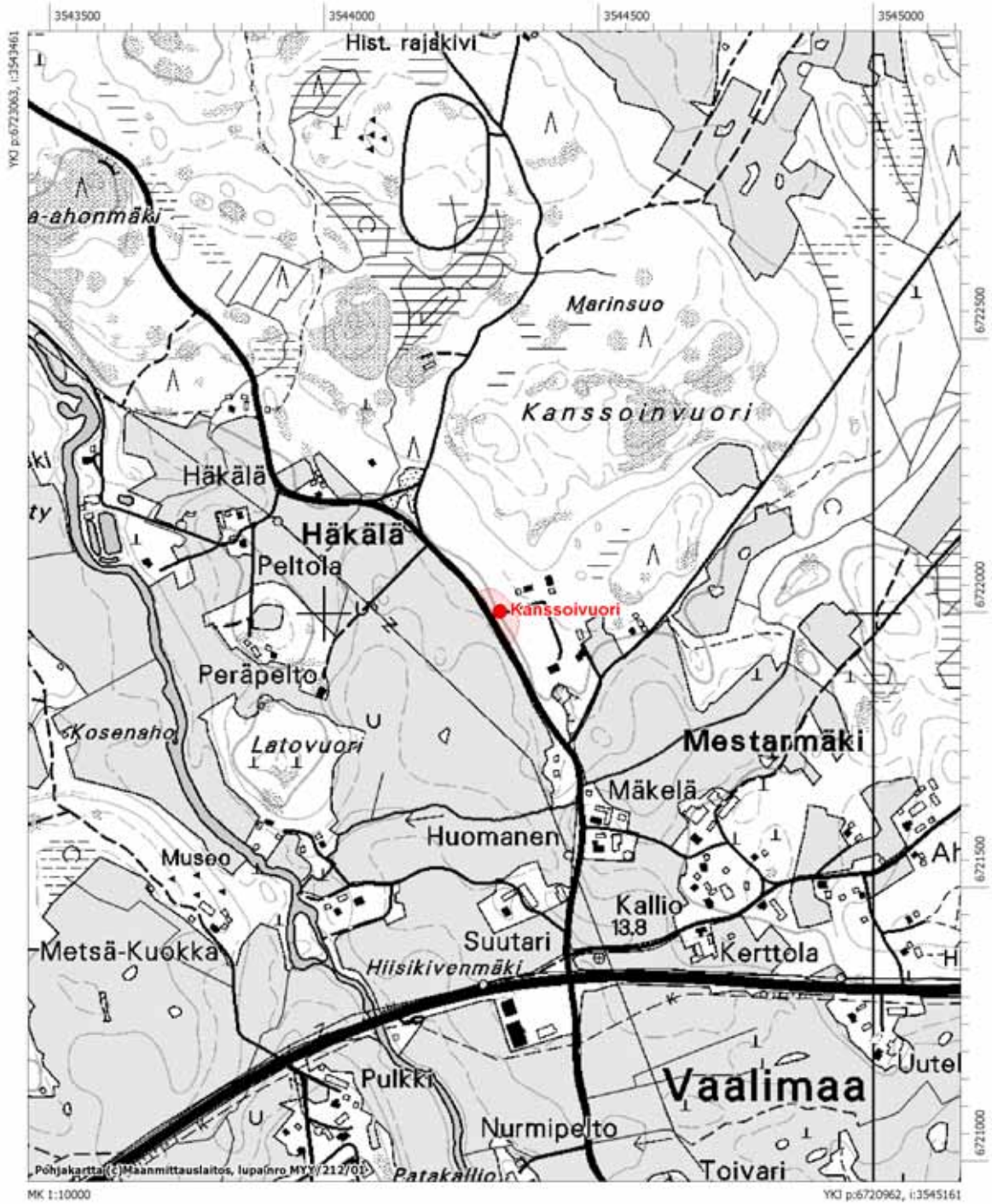
Kiinteistörekisteritunnus: 93542900170005 MÄNTYKANGAS, 93542900170008 KUNNANMAA

f. 10 Kanssoinvuori,
Riku Mönkkönen
osoittaa painannetta.
4.9.2007 J. Enqvist/
Museovirasto, AO.

Kanssoinvuori

3042 10 VIROLAHTI

3. Siikasaarenkallio 1**1000 01 1013**

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet - hautaröykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6707348, ikoo: 3533095, z: n. 20 m mpy
Koord .selite	Koordinaatit viittaavat röykkiön keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 10 VIROLAHTI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60942-43.
Mustavalkonegatiivit:	f.144983.
Digitaalikuvat:	f. 16-17.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Siikasaari –nimisen niemen keskellä, Lapurinsalmen rantaan johtavan tien itäpuolella. Paikalla on kalliopohjalle parista kymmenestä, 20–50 cm halkaisijaltaan kokoisesta kivistä kasattu pieni, maansekainen röykkiö/röykkiöpohja. Röykkiö on halkaisijaltaan noin 3,5 metriä ja muodoltaan pyöreähkö. Röykkiön keskeltä t-piikillä kairattaessa havaittiin noensekaista ruskeaa hiekkaa. Kalliolla ja röykkiön päällä kasvaa heinää, käppyrämäntyä, jäkälää ja sammalta. Röykkiön päällä kulkee koillinen–lounas –suuntainen sähkölinja. Kohteesta 500 metriä etelään sijaitsee samassa yhteydessä löydetty Siikasaarenkallio 2 röykkiökohde.

Kiinteistörekisteritunnus: 93544200030066 NOPANEN, 93544200270014 AHOLA

f. 16 Siikasaarenkallio 1. 5.9.2007 J. Enqvist/Museovirasto, AO.

4. Siikasaarenkallio 2**1000 01 1014**

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet - hautaröykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6706878, ikoo: 3533100, z: n. 20 m mpy
Koord .selite	Koordinaatit viittaavat röykkiön keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 10 VIROLAHTI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60940-41.
Mustavalkonegatiivit:	f.144981-82.
Digitaalikuvat:	f. 14-15.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Siikasaari -nimisessä niemessä noin 150 metriä niemen etelärannasta ja Lapurinsalmesta. Kalliopohjalla on 30–40 cm kokoista kivistä muodostuva mahdollinen röykkiön pohja. Röykkiön koko on noin 1,5 x 1 metriä, muodoltaan se on soikea. Kalliolla kasvaa käppyrämäntyjä, jäkälää ja sammalta. Kohteesta noin 500 metriä pohjoiseen sijaitsee samassa yhteydessä löydetty Siikasaarenkallio 1 niminen pieni röykkiö.

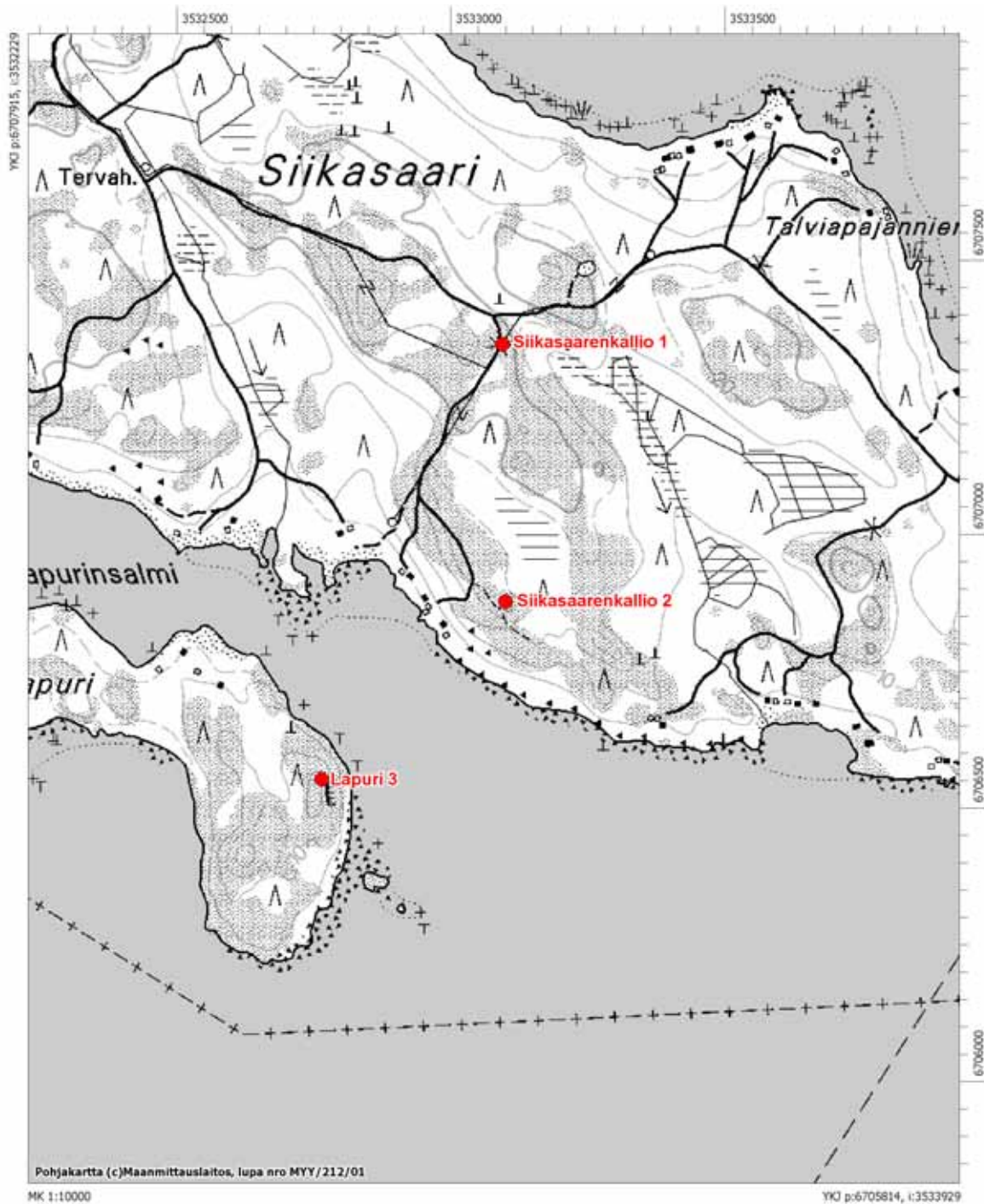
Kiinteistörekisteritunnus: 93544200270014 AHOLA

f. 15 Siikasaarenkallio 2. 5.9.2007 J. Enqvist/Museovirasto, AO.

Siikasaarenkallio 1 ja 2

3042 10 VIROLAHTI

5. Hellä	1000 01 1015
Muinaisjäänöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6719192, ikoo: 3542664, z: n. 20 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinajäänösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 10 VIROLAHTI
Löydöt:	KM 37093:1-8, asuinpaikkalöytöjä.
Diapositiivit:	f. 60944-46.
Mustavalkonegatiivit:	f.144984-86.

Kuvaus: Valtatie 7:n eteläpuolella, Rautalanselän pohjukassa Haapavuori -nimisen kalliohiekkamuodostuman etelärinteessä, 20 m mpy olevalla terassilla on kampakeraamisen ajan asuinpaikka. Paikalta löydettiin Haapavuorelle nousevan ja terassin pohjois—etelä-suunnassa halkaisevan hiekkatien leikkauksista kampaleimoin koristeltua hiekka- ja asbestisekoitteista keramiikkaa, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Löytöjä saatiin myös tien länsipuolelle tehdystä koepistosta. Tienleikkauksissa ja koekuopassa havaittiin huuhtoutumiskerroksen alla noin 10 cm syvyydessä 25—40 cm paksu punertava kulttuurikerros sekä tummia värjäytymiä.

Koepistoissa tien länsipuolella havaittiin paikoitellen noin 20 cm paksu resentti täyttökerros vanhan maanpinnan päällä, joka liittyy tien länsipuolella olevaan puretun rakennuksen kivijalkaan. Täyttökerroksen alla olevat kulttuurikerrokset ovat kuitenkin todennäköisesti säilyneet täysin ehjinä. Maasto kohteella on kuivaa mäntykangasta ja maaperä hienoa hiekkaa. Kohde rajautuu idässä ja etelässä juoksuhautoihin jotka ovat saattaneet tuhota osan asuinpaikasta. Koepistoista saatujen havaintojen perusteella asuinpaikka ei näytä jatkuvan pidemmälle länteen, missä maastokin muuttuu hieman kivisemmäksi.

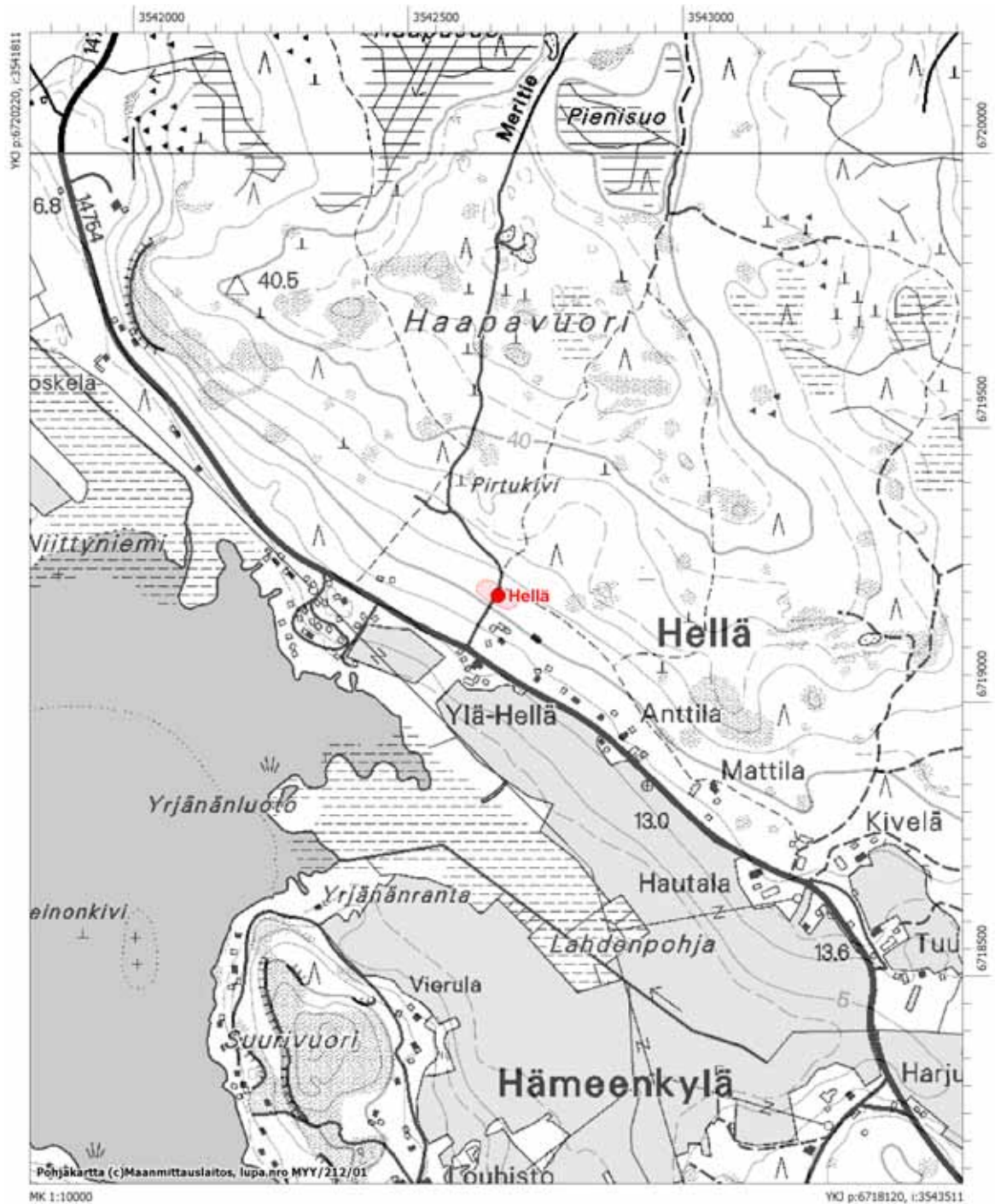
Kiinteistörekisteritunnus: 93540400010018 PIISPANRINNE, 93540400010023 HAAPARINNE, 93540400010025 HELLÄNPELTO, 93540400020012 ANTTILA

f. 124 Kampaleimoin koristeltua keramiikkaa Hellän asuinpaikalta.
11.9.2007 J. Enqvist Museovirasto, AO.

Hellä

3042 10 VIROLAHTI

6. Viinakangas	100011016
Muinaisjäännöstyyppi:	maarakenteet - painanteet
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	7
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6718624, ikoo: 3537500, z: 30- 35 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaisjäännösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 10 VIROLAHTI
Löydöt:	-
Diaposiivit:	f. 60947.
Mustavalkonegatiivit:	f.144987.
Digitaalikuvat:	f. 25.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Viinakangas –nimisen hiekka- ja moreenimuodostuman luoteispäässä, noin 500 metriä valtatie 7:sta etelään ja 1,5 km Virojoen keskustasta lounaaseen. Viinakankaan laella havaittiin 7 kpl pyöreitä painanteita/kuoppia, jotka ovat halkaisijaltaan 2–2,5 metriä ja syvyydeltään 0,3–0,4 metriä. Kuoppien valleihiin tehdyissä kairauksissa havaittiin kaksoispodsol, jossa vanha maanpinta oli noin 25 cm syvyydessä. Yksi kuopista oli resentti kaivanto. Maasto paikalla on kuivaa mäntykangasta ja maaperä hiekkaa. Painanteet saattavat olla pyyntikuoppia.

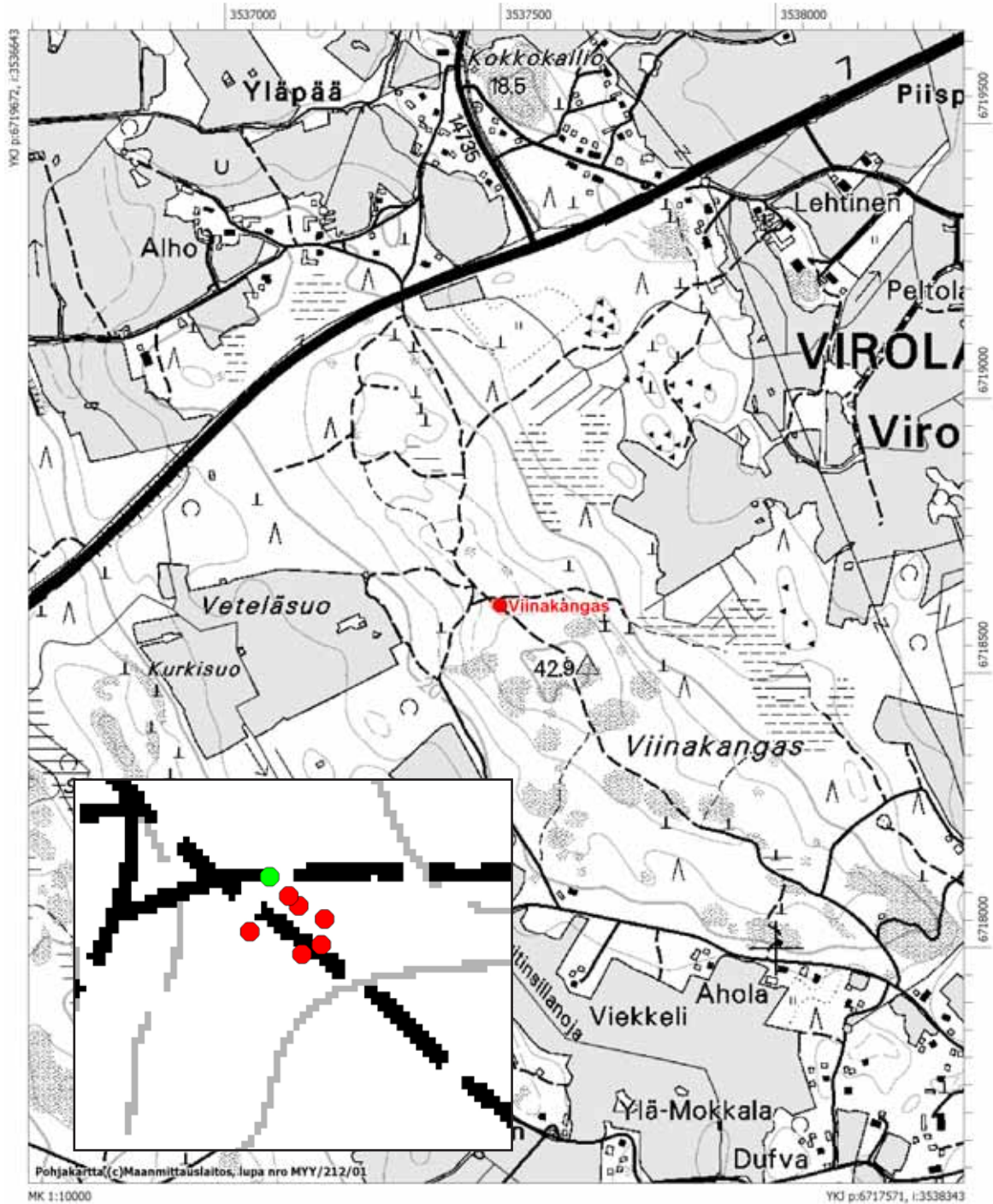
Kiinteistörekisteritunnus: 93542100010281 VIINAMÄKI, 93542100010535 DUFVA

f. 25 Viinakangas, tutkimusavustaja Riku Mönkkönen seisoo yhdessä painanteista. 7.9.2007 J. Enqvist/Museovirasto, AO.

Viinakangas

3042 10 VIROLAHTI

Painanteet on merkitty karttasuurenokseen punaisilla ympyröillä, resenti kaivanto on merkitty vihreällä.

7. Niemenkangas	1000 01 1018
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6717411, ikoo: 3526994, z: 30-35 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaisjäännösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 07 KLAMILA
Löydöt:	KM 37095, asuinpaikkalöytöjä.
Diaposiivit:	f. 60950-52.
Mustavalkonegatiivit:	144993-95.
Digitaalikuvat:	f. 26-28.

Kuvaus: Kohde sijaitsee noin 30 metriä valtatiestä 7 pohjoiseen, noin 800 metriä valtatie ja Piispantien risteyksestä itään olevalla Niemenkangas -nimisellä mäntykankaalla, joka on hiekanoton rikkoma. Paikalta löydettiin kahden hiekkakuopan väliin rajautuvan 0,5–8 m leveän kaistaleen leikkauksista kvartseja noin 15 metrin matkalta. Muinaisjäännös on tuhoutunut lähes täysin hiekanotossa. Kohde saattaa korkeutensa puolesta olla mesoliittinen.

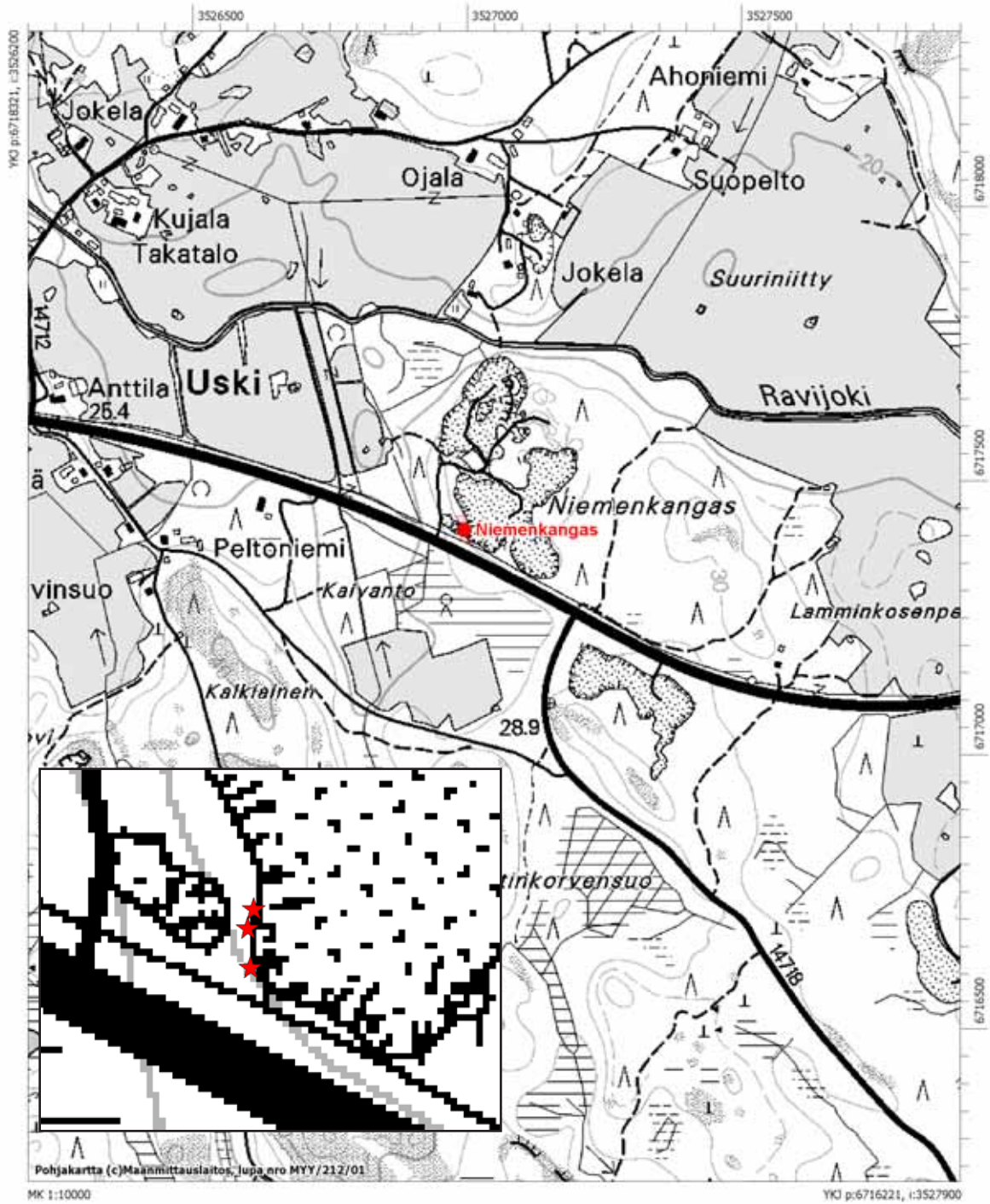
Kiinteistörekisteritunnus: 93542100040071 ANTTILA, 93542100040073 PELTONIEMI

f. 26 Viinakangas, asuinpaikan jäljellä oleva osa on hiekkakuoppien välisellä kaistaleella. 10.9.2007 J. Enqvist / Museovirasto, AO.

Niemenkangas

3042 07 KLAMILA

Kvartsien löytöpaikat on merkitty punaisilla tähdillä karttasuurenokseen.

8. Korpisaari 1 & 2**1000 01 1019**

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet - hautaröykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6717966, ikoo: 3541744, z: 15 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaisjäännösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3044 01 HELLÄ
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60953-56.
Mustavalkonegatiivit:	f. 144996-98.
Digitaalikuvat:	f. 29-33.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Virojoen edustalla, Rautalanselän pohjukassa sijaitsevan Korpisaaren eteläpäässä. Kaakkoon viettävällä kalliorinteellä 20 m mpy korkeudella on kaksi röykkiötä. Korpisaari 1 (pkoo: 6717976, ikoo: 3541749) on maansekainen 30–50 cm halkaisijaltaan olevista kivistä kalliopohjalle koottu röykkiö, jonka halkaisija on noin 2,5 metriä ja korkeus 0,4–0,45 metriä. Röykkiö on muodoltaan pyöreä ja itäreunastaan osittain sortunut. Korpisaari 2 (pkoo: 6717957, ikoo: 3541737) sijaitsee noin 15 metriä lounaaseen Korpisaari 1:stä. Röykkiö on rakennettu 30–50 cm halkaisijaltaan olevista kivistä kahden suuremman kiven väliin; kivien seassa ei ole maata. Röykkiö on kooltaan 4 x 2 metriä ja korkeudeltaan 0,6 metriä. Röykkiöiden ympärillä kalliolla kasvaa mäntyä, jäkälää, sammalta ja heinäkasveja.

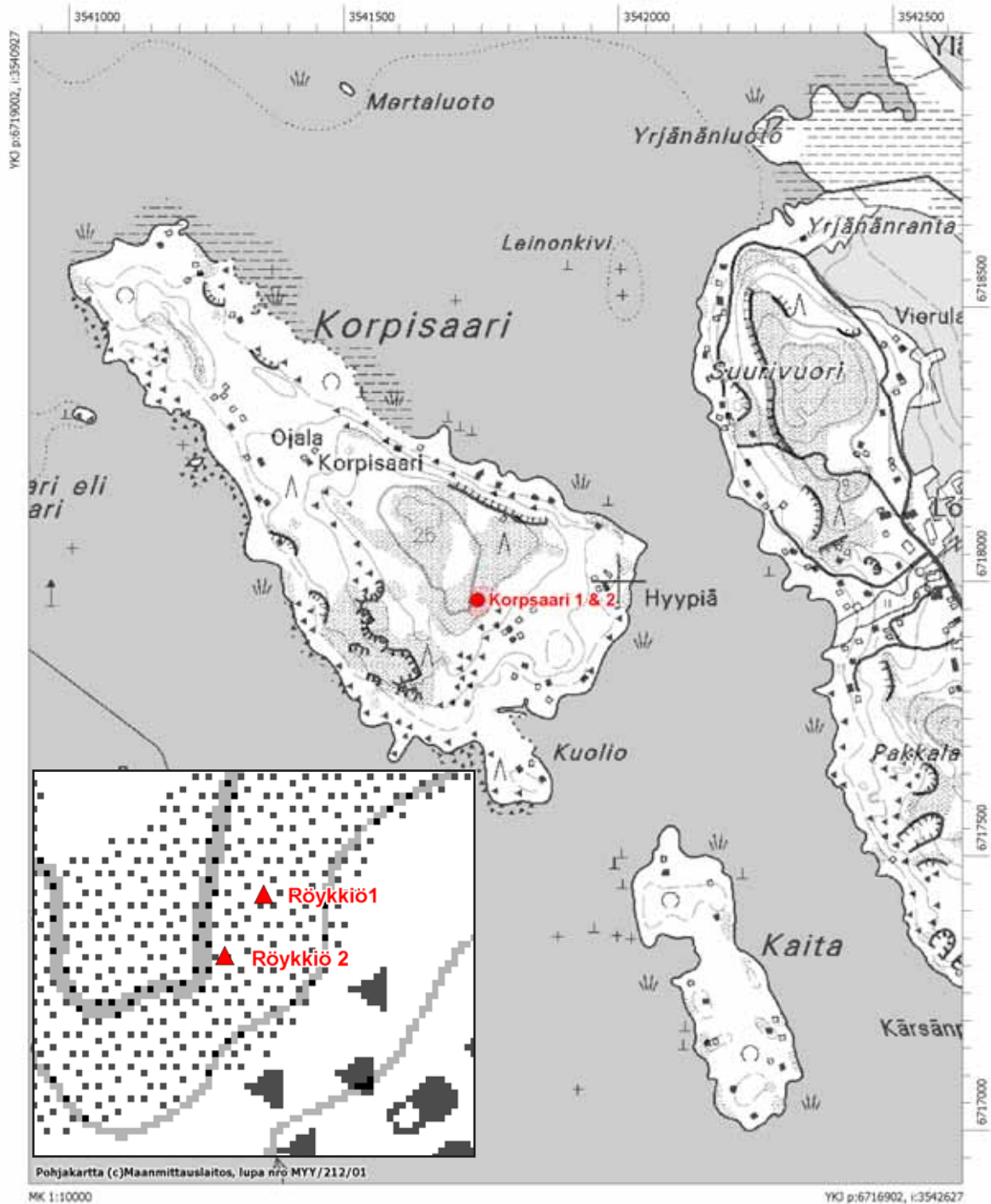
Kiinteistörekisteritunnus: 93540500010061 KALLIOLAKI, 93540500010072 TUUVA,
93540500010084 SAARENPÄÄ, 93540500040002 KORPELA

f. 31 Korpisaari 1, tutkimusavustaja Riku Mönkkönen seisoo röykkiön päällä. 11.9.2007
J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

Korpisaari 1 & 2

3044 01 HELLÄ

9. Suuri Lakasaari 1	935010047
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	kivirakenteet - <i>hautaröykkiöt</i>
<i>Ajoitus:</i>	pronssikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	1
<i>Lukumäärä:</i>	7
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	<i>pkoo: 6707361, ikoo: 3537387, z: 10-15 m mpy</i>
<i>Koord. selite</i>	Koordinaatit viittaavat muinaisjäänösalueen keskipisteeseen.
<i>Peruskartta:</i>	3041 12 HANSKI
<i>Löydöt:</i>	-
<i>Diapositiivit:</i>	f. 60957-65.
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	f.144999-1445007.
<i>Digitaalikuvat:</i>	f. 34-48.

Tutkimukset: Eino Raunio 1967, ilmoitus; Timo Miettinen 1991, tarkastus; Johanna Enqvist 2007, inventointi.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Suuren Lakasaaren kaakkoisosassa olevan kalliopaljastuman pohjoispuolella, noin 120 m saaren itärannasta. Paikalla on noin 600 x 500 metriä laajalla alueella 7 kivilatomusta. Latomuksista noin 70 metriä luoteeseen on toinen röykkiöalue, Suuri Lakasaari 2. Paikallinen harrastaja Eino Raunio oli syksyllä 1967 ilmoittanut Museovirastolle saarella olevista aitamaisista kivirakennelmista. Raunion näkemyksen mukaan rakenteet on tehty v. 1914, jolloin louhostoiminta loppui maailmansodan takia ja työttömäksi jääneet kivimiehet kasasivat hiidenkiukaita pinoihin tarkoituksenaan myydä ne Pietariin laivattaviksi. Raunio jopa spekuloi asialla olleen Savolainen -nimisen miehen. Raunion mukaan saarella olevia kivipinoja on myöhemmin vielä pengottu (Raunio 1971:169).

Timo Miettinen tarkasti kohteen 1991 ja Raunion tapaan totesi, että kyseessä eivät ole pronssikautiset haudat, vaan myöhemmän historiallisella ajalla tapahtuneen toiminnan jäännökset. Latomusten ajoitusta ja funktiota on mahdoton määrittellä ilman kaivaustutkimuksia. Merkille pantavaa on kuitenkin se, että suurin osa latomuksista ei eroa millään tavalla rakenteeltaan tai sijoittumiseltaan muualla Kymenlaakson rannikolla tavattavista pronssikautisista hautaröykkiöistä ja laivalatomuksista. On myös mahdollista, että kyseessä on hiidenkiuas-/laivalatomusalue, johon kuuluvia hautoja on myöhemmin kaiveltu, hajotettu ja pinottu uudelleen.

Latomus 1 (pkoo: 6707364, ikoo: 3537408) on kooltaan noin 4 x 2 x 0,4 metriä, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, luode–kaakko -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 2* (pkoo: 6707349, ikoo: 3537369) on kooltaan noin 4 x 4 x 0,7 metriä, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, länsi–itä -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 3* (pkoo: 6707362, ikoo: 3537372) on kooltaan noin 7 x 3 x 0,8 metriä, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, koillinen–lounas -suuntainen, keskeltä painunut sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 4* (pkoo: 6707370, ikoo: 3537378) on kooltaan noin 8 x 3 x 0,8 m, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, länsi–itä -suuntainen länsipäästään levinyt sammaloitunut kivilatomus. Rakennetta on kaiveltu paikoitellen. *Latomus 5* (pkoo: 6707372, ikoo: 3537375) sijaitsee latomuksen 4 vieressä ja on kooltaan noin 10 x 3 x 1 metriä, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, luode–kaakko suuntainen sammaloitunut kivilatomus. Rakennetta on kaiveltu keskeltä. *Latomus 6* (pkoo: 6707372, ikoo: 3537384) sijaitsee latomuksen 4 vieressä ja on kooltaan noin 6 x 1 x 0,8 metriä, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, länsi–itä suuntainen sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 7* (pkoo: 6707368, ikoo: 3537390) on pienempi kuin muut latomukset, kooltaan 2 x 2 x 0,4 metriä, Ø 30–50 cm luonnonkivistä kasattu, pyöreä

sammaloitunut latomus. Rakennetta on kaiveltu.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540500020078 LEENALAHTI, 93540500020079 TUULENSUU

*f. 38 Suuri Lakasaari 1, latomus 3.
12.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.*

f. 48 Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5. 12.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

10. Suuri Lakasaari 2	1000 01 1041
Muinaisjäännostyyppi:	kivirakenteet - hautaröykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	16
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6707403, ikoo: 3537283, z: 10-15 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaisjäänösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3041 12 HANSKI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60966-60984.
Mustavalkonegatiivit:	f.145008-145018.
Digitaalikuvat:	f. 59-85.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Suuren Lakasaaren keskellä olevalla kallioalueella. Paikalla havaittiin noin 600x 300 metriä laajalla alueella 14 kivilatomusta sekä 2 viisarikiveä. Latomuksista noin 70 metriä kaakkoon on toinen röykkiöalue, Suuri Lakasaari 1. Paikallinen harrastaja Eino Raunio oli syksyllä 1967 ilmoittanut Museovirastolle saareissa olevista aitamaisista kivirakennelmista. Raunio näkemyksen mukaan rakenteet on tehty v. 1914, jolloin louhostoiminta loppui maailmansodan takia ja työttömäksi jääneet kivimiehet kasasivat hiidenkiukaita pinoihin tarkoituksenaan myydä ne Pietariin laivattaviksi. Raunio jopa spekuloi asialla olleen Savolainen -nimisen miehen. Raunio mukaan saarella olevia kivipinoja on myöhemmin vielä pengottu (Raunio 1971:169).

Timo Miettinen tarkasti kohteen 1991 ja Raunio tapaan totesi, että kyseessä eivät ole pronssikautiset haudat, vaan myöhemmän historiallisella ajalla tapahtuneen toiminnan jäännökset. Latomusten ajoitusta ja funktiota on mahdoton määrittellä ilman kaivaustutkimuksia. Merkille pantavaa on kuitenkin se, että suurin osa latomuksista ei eroa millään tavalla rakenteeltaan tai sijoittumiseltaan muualla Kymenlaakson rannikolla tavattavista pronssikautisista hautaröykkiöistä ja laivalatomuksista. On myös mahdollista, että kyseessä on hiidenkiuas-/laivalatomusalue, johon kuuluvia hautoja on myöhemmin kaiveltu, hajotettu ja pinottu uudelleen.

Latomus 1 (pkoo: 6707379, ikoo: 3537286) on kooltaan noin 5 x 1,5 x 0,7 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kallio/maapohjalle kasattu, pitkulaisen ellipsin muotoinen, länsi–itä -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 2* (pkoo: 6707382, ikoo: 3537289) on kooltaan noin 2 x 1,5 x 0,3 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, neliömäinen, luode–kaakko -suuntainen sammaloitunut kivilatomus, jossa on vain yksi kivikerta. *Latomus 3* (pkoo: 6707384, ikoo: 3537304) on kooltaan noin 6,5 x 2 x 0,7 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, koillinen–lounas -suuntainen, sammaloitunut kivilatomus, jonka lounaispää on hiukan sortunut. *Latomus 4* (pkoo: 6707385, ikoo: 3537291) on kooltaan noin 3,5 x 1 x 0,8 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, pitkänomainen, luode–kaakko -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 5* (pkoo: 6707406, ikoo: 3537281) on kooltaan noin 6,5 x 2,5 x 0,6 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, luode–kaakko -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. Rakenteen luoteispäässä on 1 metrin pituinen jatko-osa, jota on kaiveltu. *Latomus 6* (pkoo: 6707414, ikoo: 3537272) on kooltaan noin 3,5 x 1,5 x 0,4 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, luode–kaakko -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. Rakenne sijaitsee 5 metriä luoteeseen latomus 5:stä. *Latomus 7* (pkoo: 6707405, ikoo: 3537295) on kooltaan noin 5 x 2-1 x 0,5 m, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, lapion muotoinen, pohjois–etelä -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. *Latomus 8* (pkoo: 6707398, ikoo: 3537306) on kooltaan noin 6 x 3,5 x 0,8 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen koillinen–lounas -suuntainen sammaloitunut kivilatomus. Rakennetta on kaiveltu. *Latomus*

9 (pkoo: 6707402, ikoo: 3537307) on kooltaan noin 6 x 1,5 x 0,7 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen, länsi–itä -suuntainen sammaloitunut kivilatamus. *Latomus* 10 (pkoo: 6707401, ikoo: 3537307) on kooltaan noin 5 x 1,5 x 0,7 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, laivamainen länsi–itä -suuntainen sammaloitunut kivilatamus. *Latomus* 11 (pkoo: 6707394, ikoo: 3537305) on kooltaan noin 4 x 2 x 0,7 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, suorakaiteen muotoinen, länsi–itä -suuntainen sammaloitunut kivilatamus. *Latomus* 12 (pkoo: 6707387, ikoo: 3537293) on kooltaan noin 4 x 1,5 x 0,7 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, suorakaiteen muotoinen länsi–itä -suuntainen sammaloitunut kivilatamus. Rakennetta on ilmeisesti kaiveltu. *Latomus* 13 (pkoo: 6707422, ikoo: 3537260) on epämääräinen, levinyt latamus. *Latomus* 14 (pkoo: 6707441, ikoo: 3537253) on kooltaan noin 1,5 x 1 x 0,5 metriä, Ø 30–40 cm luonnonkivistä kasattu, sammaloitunut pieni kivilatamus. *Viisari* 1 (pkoo: 6707393, ikoo: 3537281) koostuu viidestä pohjois–etelä -suuntaan asetellusta kivistä, rakenteen pituus on 1,5 metriä. *Viisari* 2 (pkoo: 6707422, ikoo: 3537269) on lähes pohjois–etelä -suuntainen kivirivi, jonka pituus on 1,5 metriä. Latomukset 1, 2, 4, 8, 9, 10, 11 ja 12 muodostavat koillinen–lounas -suunnassa lähes suoran rivin.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540500020077 SAARISELKÄ, 93540500020078 LEENALAHTI, 93540500020079 TUULENSUU, 93540500020088 ETELÄRANTA, 93540500020089 AIRISTO, 93540500020091 MULIKKA

f. 71 Suuri Lakasaari 2, latomukset 9 ja 10. 12.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

f. 65 Suuri Lakasaari 2, viisari 1.
12.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

11. Suuri Lakasaari 3

1000 01 1042

Muinaisjäänöstyyppi:

kivirakenteet - latomukset

Ajoitus:

ajoittamaton

Rauhoitusluokka:

2

Lukumäärä:

1

Yhtenäiskoordinaatit:

pkoo: 6707562, ikoo: 3537291, z: 15 m mpy

Koord .selite

Koordinaatit viittaavat röykkiön keskipisteeseen.

Peruskartta:

3041 12 HANSKI

Löydöt:

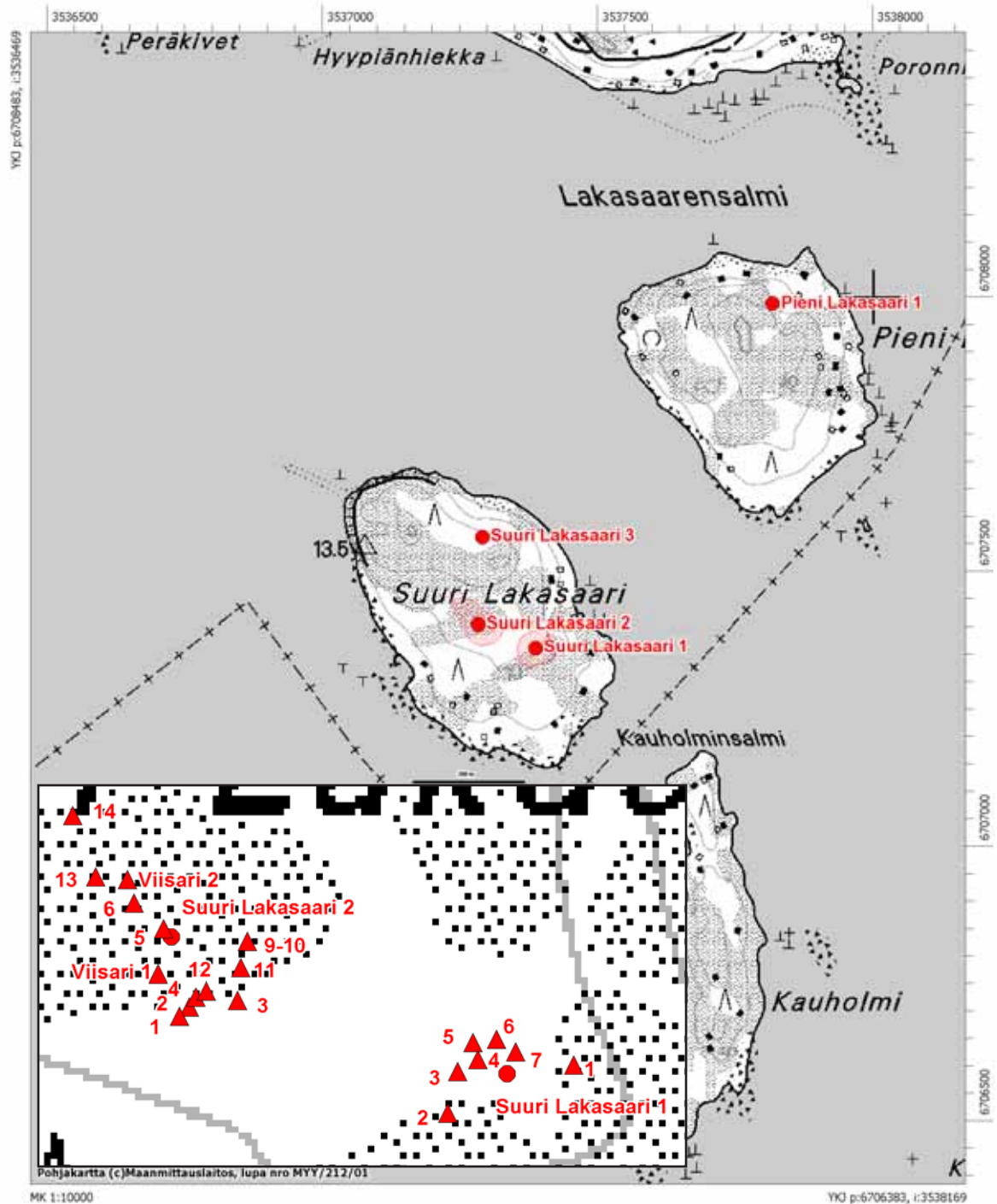
-

Kuvaus: Kohde sijaitsee Suuren Lakasaaren pohjoisosassa olevalla kalliolla, noin 160 metriä Suuri Lakasaari 2 röykkiöalueesta pohjoiseen. Kyseessä on matala, kolmiomainen latomus. Rakenteen muoto saattaa viitata siihen, että kyseessä on vanha kummelin pohja.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540500020091 MULIKKA

Suuri Lakasaari 1, 2 ja 3

3041 12 HANSKI

Latomukset on merkitty punaisilla kolmioilla karttasuurenokseen.

12. Lapuri 1	1000 01 1043
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet - röykkiöt
Ajoitus:	rautakautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6706694, ikoo: 3532019, z: 5-10 m mpy
Koord .selite	Koordinaatit viittaavat röykkiön keskipisteeseen.
Peruskartta:	3041 12 HANSKI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60985-86.
Mustavalkonegatiivit:	f.145019-20.
Digitaalikuvat:	f. 86-87.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Lapurinsaaren luoteisosan etelärannalla, rantaa kohti laskevan kallioharjanteen päällä noin 60 metriä rannasta. Paikalla on osin turpeen peittämä, Ø 20–30 cm luonnonkivistä koottu matala latomus, mahdollinen röykkiön pohja. Kivet ovat levinneet noin 10 metrin säteelle ja valuneet alas rantaa kohti. Kivien alla ja väleissä oleva maa-aines on vahvasti nokista ja väriltään mustaa. Korkeuden puolesta kyseessä voisi olla rautakautinen hautaröykkiö.

Kiinteistörekisteritunnus: 93542208780004 LAPURINSAARI

f. 87 Lapuri 1, kuvassa tutkimusavustaja Riku Mönkkönen sekä saaristoinventoinnin venekuljetuksista vastannut Kaarlo Makkonen. 13.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

13. Lapuri 2	1000 01 1044
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakenteet - röykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6706802, ikoo: 3531971, z: 15 m mpy
Koord .selite	Koordinaatit viittaavat röykkiön keskipisteeseen.
Peruskartta:	3041 12 HANSKI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60987.
Mustavalkonegatiivit:	f. 145021.
Digitaalikuvat:	f. 88-89.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Lapurinsaaren luoteisosassa olevalla kalliopaljastumalla, noin 100 metriä saaren pohjoisrannasta ja 100 metriä luoteeseen Lapuri 1 röykkiökohteesta. Kalliopohjalle on noin Ø 20–30 cm luonnonkivistä koostuva yksi kivikerta, mahdollinen röykkiön pohja. Kivet on ladottu röykkiön länsipäässä olevien kolmen isomman kiven varaan. Kivet ovat levinneet noin 12 metrin säteelle, osa kivistä on turpeen peitossa. Röykkiö on todennäköisesti hajotettu.

Kiinteistörekisteritunnus: 93542208780004 LAPURINSAARI

f. 89 Lapuri 2.13.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

14. Lapuri 3**1000 01 1045**

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet - rökkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6706553, ikoo: 3532764, z: 15 m mpy
Koord .selite	Koordinaatit viittaavat rökkiön keskipisteeseen.
Peruskartta:	3041 12 HANSKI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 60989.
Mustavalkonegatiivit:	f. 145022.
Digitaalikuvat:	f. 91-92.

Tutkimukset: Hölttä & Peltonen/Lapuri-projekti, HY 1992, inventointi; Johanna Enqvist 2007, tarkastus.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Lapurinsaaren itäosassa olevan kallion laella, noin 50 metriä saaren itärannasta. Kalliopohjalla on jäkälän peittämä Ø 20–30 cm kivistä koottu mahdollinen rökkiö tai rökkiöpohja, joka on halkaisijaltaan noin 2,5 metriä. Kivet ovat osin rapautuneita. Latomuksessa on yksi kivikerta, ja sen päällä kasvaa pari pientä kakkärämäntyä.

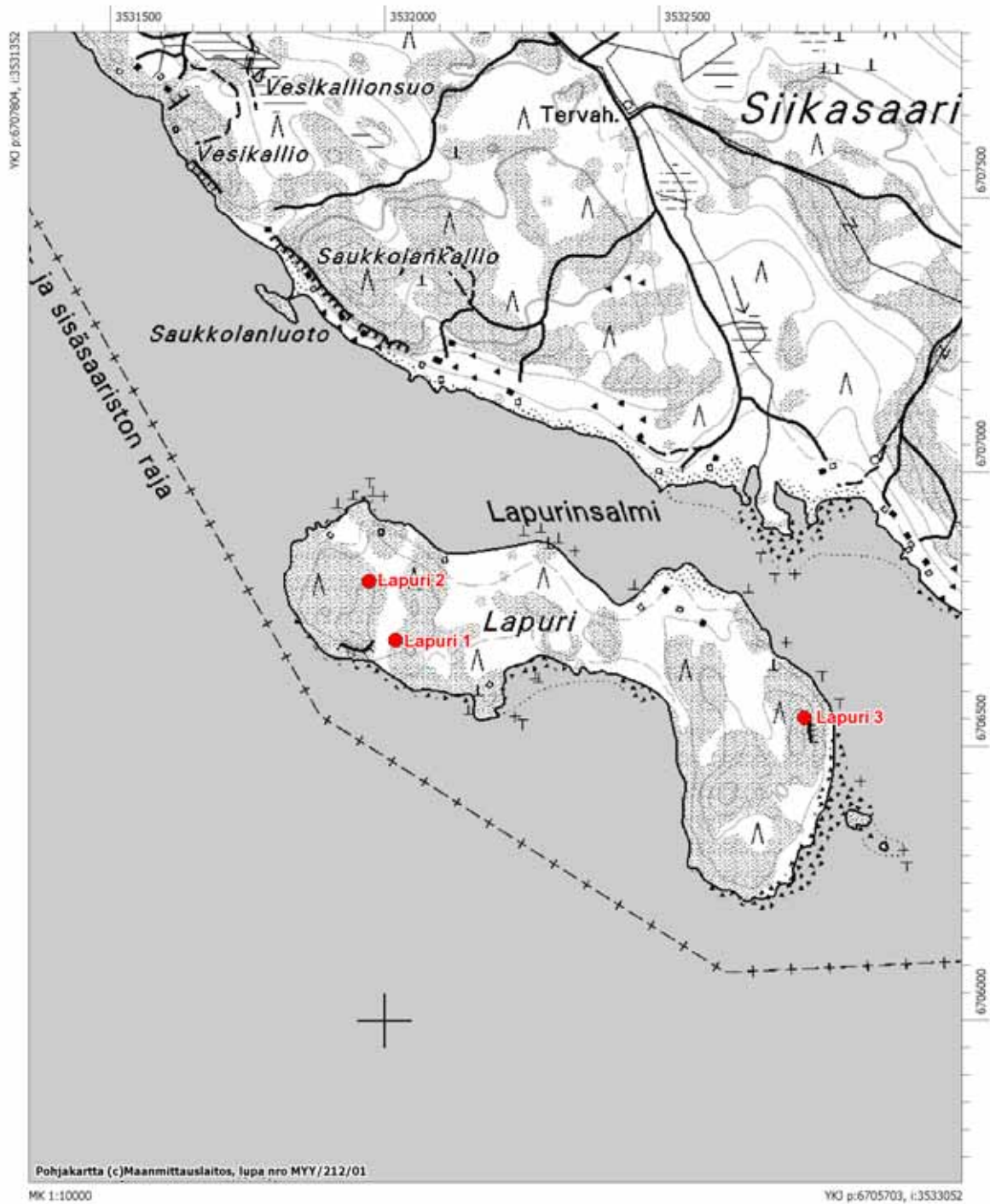
Kiinteistörekisteritunnus: 93542208780004 LAPURINSAARI

f. 92 Lapuri 3.13.9.2007 J. Enqvist/
Museovirasto, AO.

Lapuri 1, 2 ja 3

3041 12 HANSKI

15. Pieni Lakasaari 1	1000 01 1046
Muinaisjäännystyyppi:	kivirakenteet - latomukset
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6707988, ikoo: 3537818, z: 10 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat kivilatomuksen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3041 12 HANSKI
Löydöt:	-
Diapositiivit:	-
Mustavalkonegatiivit:	-
Digitaalikuvat:	f. 93-94.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Pienen Lakasaaren koillisosassa, kallioharjanteen koillislaidalla noin 70 metriä saaren pohjoisrannasta. Paikalla on 1,5 x 1 metrin kokoinen, neliömäinen, reunoiltaan epämääräinen sammaloitunut rökkiö, joka on kasattu keskimäärin Ø 30 cm kokoisista kivistä.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540200030063 TYRISKALLIO, 93540200030070 VERÄJÄ

Ks. peruskarttaote s. 65

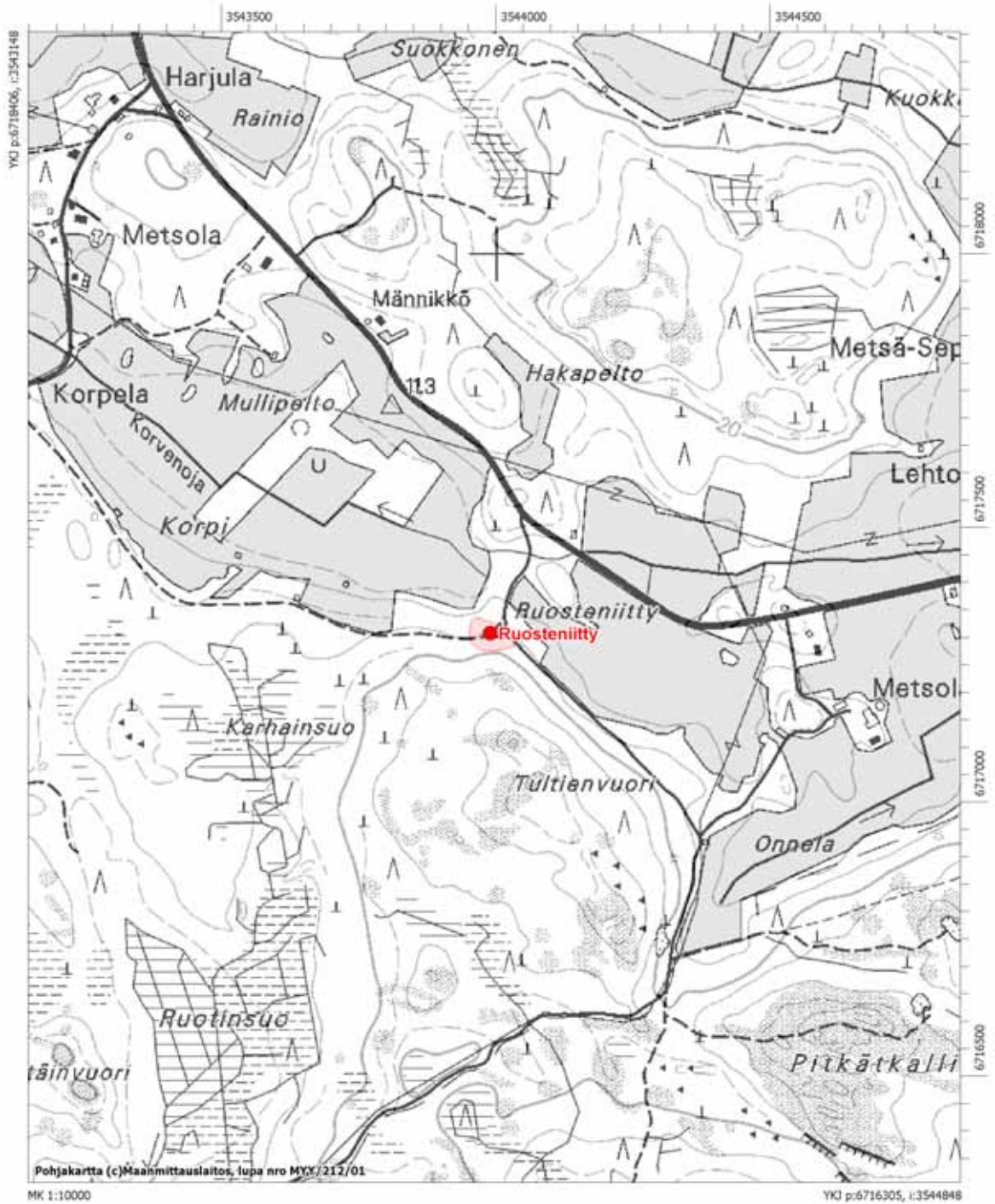
16. Ruosteniitty	1000 01 1047
Muinaisjäännystyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	3
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6717309, ikoo: 3543989, z: 10-15 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaisjäännyksen alueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3044 01 HELLÄ
Löydöt:	KM 37097, asuinpaikkalöytöjä.
Diapositiivit:	f. 60995-60996.
Mustavalkonegatiivit:	f. 145026-27.

Kuvaus: Kohde sijaitsee 200 metriä Kurkelantiestä etelään, metsätien ja polun risteyksessä, Tultienvuoren pohjoisella reunalla 10 m ja 15 m korkeuskäyrien välissä olevalla niemikkeellä. Paikka on ollut aikoinaan muinaisen merenlahden kapeikko. Alue on hiljattain hakattu ja maan pintakerros on osin poistettu. Paikalta löydettiin kvartseja ja kiviä, kulttuurikerrosta ei havaittu. Tien risteyksen eteläpuoliselle metsäalueelle tehtiin koepisto, jossa ei havaittu mitään muinaisjäännykseen viittaavaa – kuten ei alueen halki kulkevalla metsätielläkään. Kohde on ilmeisesti lähes täysin tuhoutunut.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540400010025 HELLÄNPELTO, 93540500010056 PEKKALA, 93540500010091 ONNELA, 93540400010094 LOUHISTO

Ruosteniitty

3044 01 HELLÄ

17. Himanpellot	1000 01 1048
Muinaisjäänöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6718314, ikoo: 3544983, z: n. 10-15 m mpy
Koord. selite	Koordinaatit viittaavat muinaijäänösalueen keskipisteeseen.
Peruskartta:	3044 01 HELLÄ
Löydöt:	KM 37098, asuinpaikkalöytöjä.
Diapositiivit:	f. 60997-99.
Mustavalkonegatiivit:	f.145028-30.
Digitaalikuvat:	f. 107-110.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Kiiskijärven luoteispuolella olevalla pellolla noin 200 m Kiiskijärven rannasta. Alue rajautuu idässä läheiselle maatalolle vievään tiehen. Pellossa erottuu 10–12 m mpy korkeudella oleva terassi, jonka päältä löydettiin pintapoiminnan yhteydessä kvartsi-iskoksia. Pelto on hiekaista savea ja sen itäpuolella maasto on kuusimetsää. Puolentoista kilometrin säteellä kohteesta sijaitsee kolme kivikautista asuinpaikkaa: Ruosteniitty, Rantala ja Elokorpä.

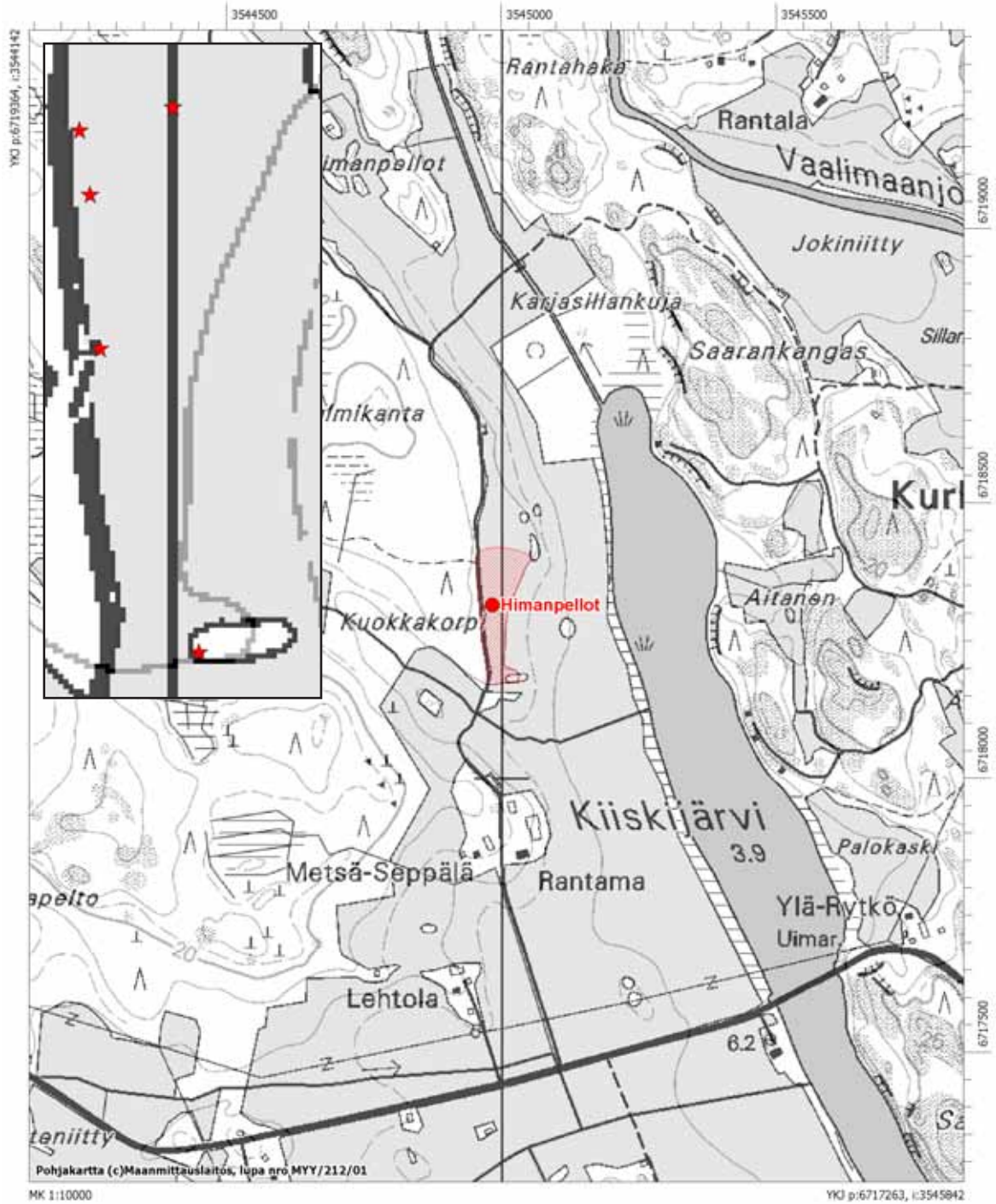
Kiinteistörekisteritunnus: 93541300070000 RANTAMA I

f. 103-104 Himanpellot, yleiskuva asuinpaikasta. 18.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

Himanpellot

3044 01 HELLÄ

Kvartsilöydöt on merkitty karttasuurenokseen punaisilla tähdillä.

18. Kepuri	1000 01 1049
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet - röykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo: 6715996, ikoo: 3521099, z: 10 m mpy
Koord .selite	Koordinaatit viittaavat röykkiön keskipisteeseen.
Peruskartta:	3042 07 KLAMILA
Löydöt:	-
Diapositiivit:	f. 61000-02.
Mustavalkonegatiivit:	f. 145031-33.
Digitaalikuvat:	f. 112-116.

Kuvaus: Kohde sijaitsee Virolahden länsiosassa, valtatie 7 eteläpuolella, 20 metriä Likolammentiestä itään ja 300 metriä Likolammesta itään olevalla pienellä kalliopaljastumalla. Kohteen eteläpuolella virtaa pieni Kepurinoja. Paikalla on soikeahko kooltaan 4 x 5,5–6 m, Ø 30–40 cm kivistä kasattu röykkiö, jossa on 1–2 kivikertaa. Röykkiön eteläpäässä on näkyvissä noin 1,5 x 1 metrin kokoinen "kammio". Röykkiötä on paikalle opastaneen, alkujaan virolahtelaisen Viljo Harjusen mukaan kaiveltu viime sodan aikana kun Kattilaisissa on oleskellut joukkoja. Harjunen oli löytänyt röykkiön ollessaan pienenä poikana paimenessa. Paikallisten puheissa röykkiötä on pidetty vanhana rajamerkinä.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540800050000 HANNULA

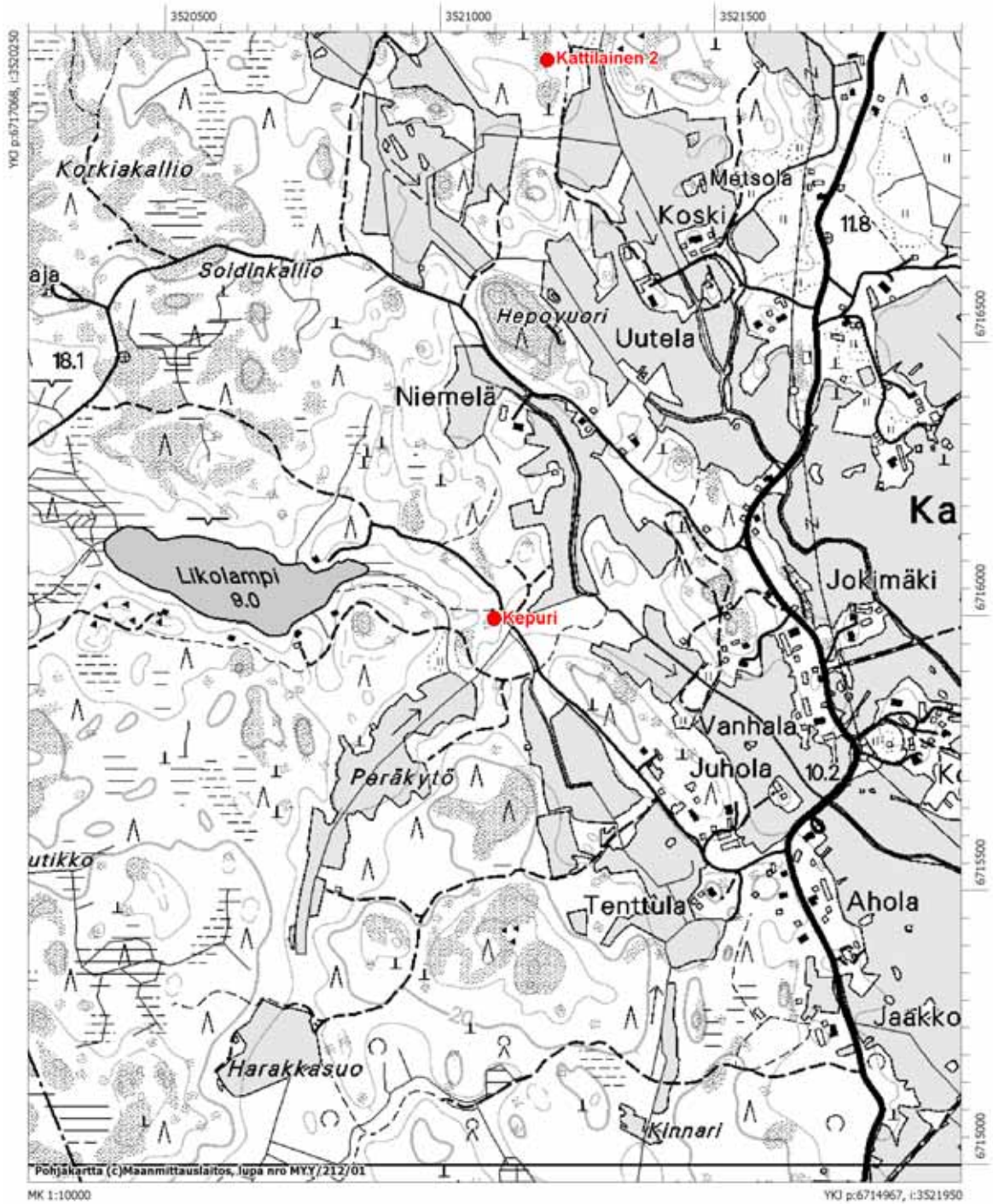
f. 108-109 Kepuri, röykkiön rakenteita. 19.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

f. 110 Kepuri. 19.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

Kepuri

3042 07 KLAMILA

19. Himankangas 2	1000 01 1050
<i>Muinaisjäännöstyyppi:</i>	asuinpaikat - <i>asumuspainanteet</i>
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	1
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	<i>pkoo: 6720103, ikoo: 3544407, z: 15 m mpy</i>
<i>Koord. selite</i>	Koordinaatit viittaavat muinaijännösalueen keskipisteeseen.
<i>Peruskartta:</i>	3044 02 VAALIMAA
<i>Löydöt:</i>	KM 37099:1-4, asuinpaikkalöytöjä.
<i>Diapositiivit:</i>	f. 61003-06.
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	f. 145034-38.
<i>Digitaalikuvat:</i>	f. 112-116.

Kuvaus: Kohde sijaitsee 1,2 kilometriä valtatiestä 7 etelään ja 450 metriä Vaalimaanjoesta länteen, pienellä itään aukeavalla niemekkeellä, joka rajautuu lännessä metsäautotiehen. Paikalla on 2 isoa koillinen-lounas-suunnassa vierekkäin olevaa soikeahkoa, vallillista painannetta. Painanteiden päältä on kaadettu puut, missä yhteydessä paikalla on ajettu metsätyökoneilla. Maaperää ei ole kuitenkaan kuorittu tai metsä-äestetty. Maaperä on hiekkamoreenia. Painanteiden länsipuolella olevalta metsätieltä sekä painanteisiin tehdyistä koepistoista löytyi kvartsi- ja kivilaji-iskoksia sekä palanutta kiveä. Himankangas 1 (935 01 0024) vasarakirveskulttuurin aikainen asuinpaikka sijaitsee kohteelta noin 300 metriä länteen.

Pohjoisempi painanne 1 (painanteen keskipiste: *pkoo: 6720120, ikoo: 3544414*) on soikea koillinen-lounas-suuntainen, kooltaan 17 x 11 metriä ja syvyydeltään keskeltä noin 1 metrin. Painanteeseen tehtiin kolme koekuoppa: koekuoppa 1 kaivettiin painanteen keskelle ja siinä havaittiin turpeen ja huuhtoutumiskerroksen jälkeen 8 cm syvyydessä tummanpunainen 15 cm (kulttuuri)kerros, jonka yhteydestä löytyi kvartsi-iskoksia. Tämän kerroksen alta paljastui puhdas pohjahiekka. Koekuoppa 2 tehtiin painanteen länsivalliin: turpeen alla oli 7 cm paksu huuhtoutumiskerros, jonka jälkeen havaittiin 15 cm paksu rikastumiskerros, 35 cm:n syvyydessä esiin tuli puhdas pohjahiekka. Koekuoppa oli löydötön. Koekuoppa 3 tehtiin painanteen itävalliin, jossa 10 cm paksun pintaturvekerroksen alla oli 5 cm paksu huuhtoutumiskerros ja 30 cm paksu rikastumiskerros, jossa oli tumma ohut kerros 30 cm:n syvyydessä (vanha maanpinta) ja yksi kvartsi-iskos. Puhdas vaalea pohjahiekka tuli esiin 45 cm:n syvyydessä.

Eteläisempi painanne 2 (painanteen keskipiste: *pkoo: 6720109, ikoo: 3544415*) on soikea koillinen-lounas-suuntainen, kooltaan 11,5 x 8 metriä ja syvyydeltään keskeltä noin 0,7 metriä. Painanteeseen tehtiin kaksi koekuoppaa: koekuoppa 4 kaivettiin painanteen keskelle. Pintaturpeen ja huuhtoutumiskerroksen jälkeen 12 cm syvyydessä oli tummanpunainen 15 cm paksu (kulttuuri)kerros, jossa havaittiin palanutta kiveä. Puhdas pohjahiekka tuli esiin noin 30 cm:n syvyydessä. Koekuoppa 5 tehtiin painanteen itävalliin: turpeen alla oli 7 cm paksu huuhtoutumiskerros, jonka jälkeen havaittiin 10–35 cm paksu epämääräinen rikastumiskerros, jonka alaosa noin 7 cm:n paksuudelta oli karkeampaa oranssinpunaista hiekkää. Pohjahiekka tuli esiin noin 30 cm:n syvyydessä.

Painanteiden eteläpuolelle kaivettiin vielä neljä koepistoa, jotka olivat löydöttömiä. Kahdessa kuopassa näkyi luonnollinen podsolmaannos, kahdessa havaittiin myöhemmän kaivuutoiminnan aiheuttamia häiriöitä.

Kiinteistörekisteritunnus: 93542900010002 KOSKELA

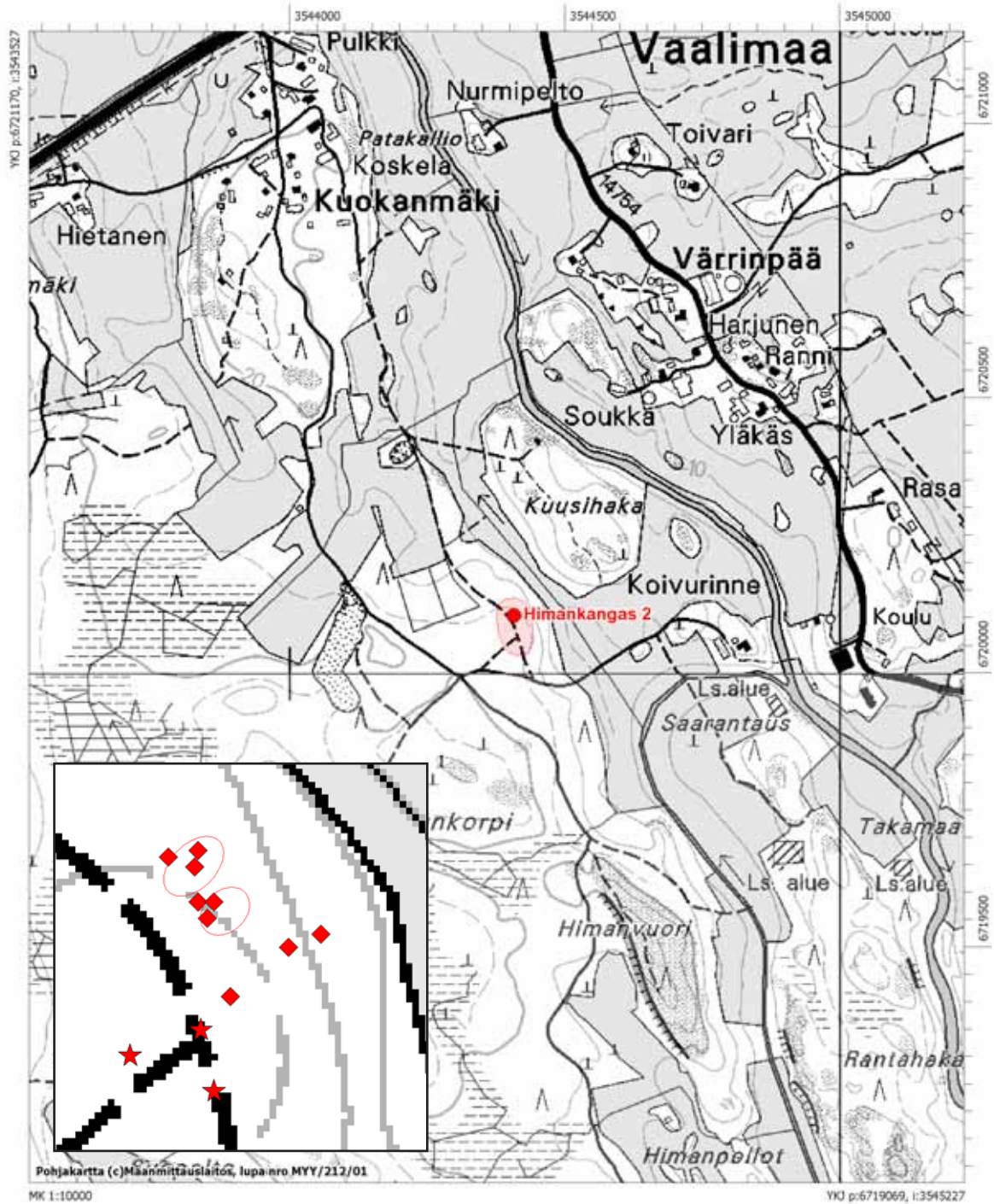
f. 113-115 Himankangas 2, etualalla painanne 1. N-S, 19.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

f. 116-118 Himankangas 2, etualalla painanne 2. S-N, 19.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

Himankangas 2

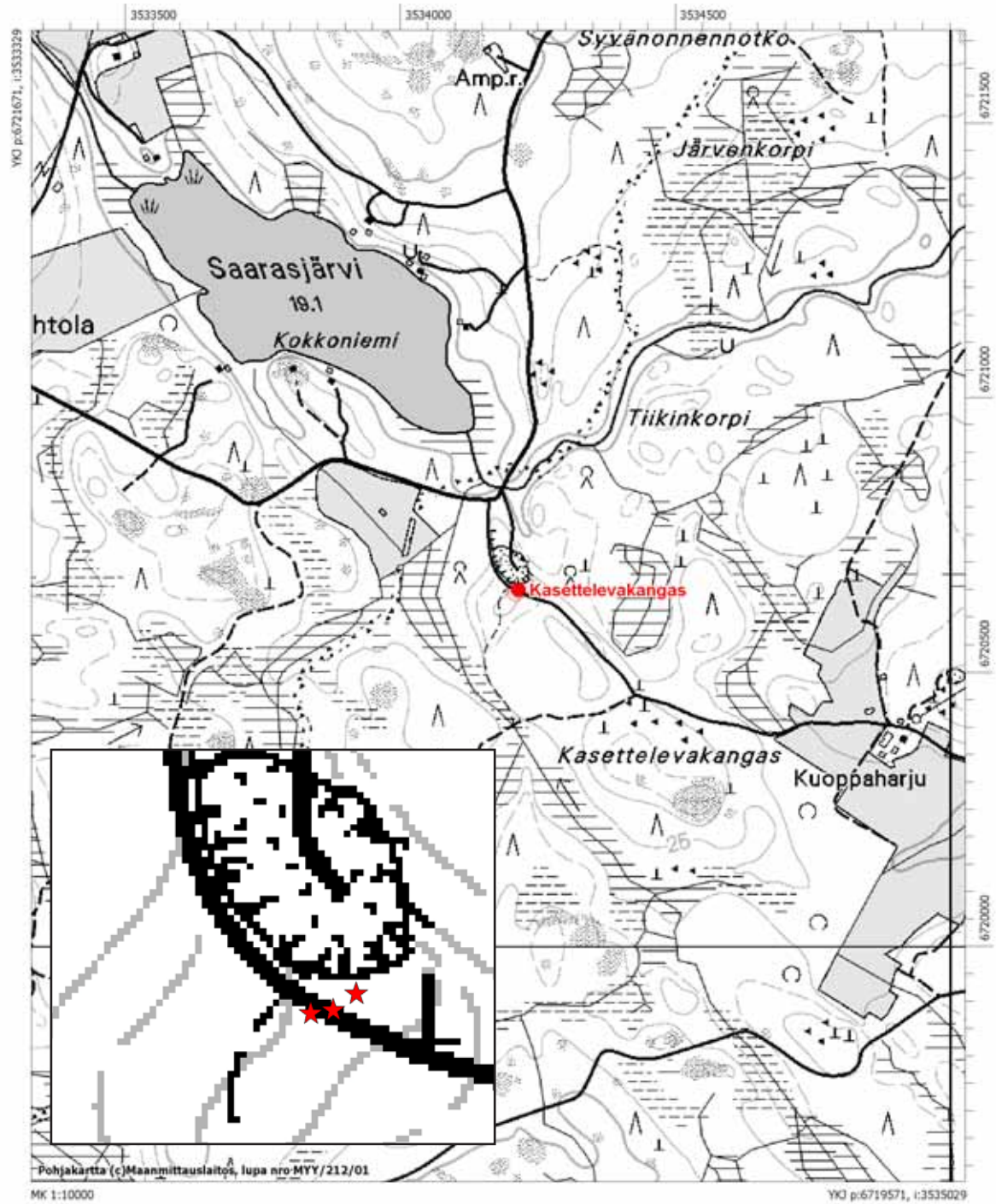
3044 02 VAALIMAA

Kvartsilöydöt on merkitty karttasuurenokseen tähdillä, painanteet soikiolla ja koekuopat vinoneliöllä.

Kasettelevakangas

3042 09 MIEHIKKÄLÄ

Kvartsilöydöt on merkitty tähdillä karttasuurenokseen.

20. Kasettelevakangas	1000 01 1051
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	2
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	<i>pkoo:</i> 6720650, <i>ikoo:</i> 3534215, <i>z:</i> n. 25-30 m mpy
<i>Koord. selite</i>	Koordinaatit viittaavat muinaijäänösalueen keskipisteeseen.
<i>Peruskartta:</i>	3042 09 MIEHIKKÄLÄ
<i>Löydöt:</i>	KM 37101:1-2, asuinpaikkalöytöjä.
<i>Diapositiivit:</i>	f. 61007-08.
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	f. 145039-40.

Kuvaus: Kohde sijaitsee noin 300 metriä Saarasjärvestä eteläkaakkoon, Niisikontien varrella olevan hiekkakuopan eteläreunalla, luode—kaakko—suuntaisen hiekkamoreenimuodostuman pohjoispäässä, mäntykankaalla. Niisikontie kulkee kohteen läpi. Tienleikkauksista sekä tien ja hiekkakuopan väliin jäävältä noin 3—7 metriä leveältä kaistaleelta löytyi kvartsikaavin ja -iskoksia. Kohde on havaintoalueella myöhemmän maankäytön pahoin vahingoittama, mutta saattaa jatkua tien länsipuolelle ehjälle metsäalueelle.

Kiinteistörekisteritunnus: 93543100020497 PAAVOLA, 93543100020507 SAARASJÄRVENPALSTA

5.2. Löytöpaikat

1. Kivelä	1000 01 1052
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	löytöpaikka
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	-
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	<i>pkoo:</i> 6718912, <i>ikoo:</i> 3543589, <i>z:</i> 20-22,5 m mpy
<i>Koord. selite</i>	Koordinaatit viittaavat kvartsi-iskoksen löytöpaikkaan.
<i>Peruskartta:</i>	3044 01 HELLÄ
<i>Löydöt:</i>	KM 37096, kvartsia.
<i>Diapositiivit:</i>	f. 60992-94.
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	f. 145023-25.
<i>Digitaalikuvat:</i>	f. 100-101.

Kuvaus: Kvartsilöytöpaikka sijaitsee noin 600 metriä Hämeen kyläntien ja Kurkelantien risteyksestä koilliseen, Kivelän tilalta Suopellolle johtavan metsätien varrella. Paikalla on pieni hiekkakuoppa ja sen eteläpuolella juoksuautoja. Maaperä paikalla on hiekkamoreenia, mutta löytökohdassa on mahdollisesti ollut hiekkatasku. Hiekkakuopan reunalle tehdystä koepistosta ei havaittu jälkiä muinaijäänöksestä. Kvartsi-iskoksen löytöpaikasta noin 60 metriä itään metsäautotieltä (*pkoo:* 6718942, *ikoo:* 3543599) löytyi mahdollinen kvartsiydin. Löytöpaikasta noin 1 km luoteeseen sijaitsee vuoden 2007

inventoinnissa löydetty Hellän kivikautinen asuinpaikka.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540500020031 DUFVA

f. 101-102 Kivelä. 18.9.2007 J. Enqvist/ Museovirasto, AO.

22. Kattilainen 2

1000 01 1053

Muinaisjäänöstyyppi:

löytöpaikka

Ajoitus:

kivikautinen

Rauhoitusluokka:

-

Yhtenäiskoordinaatit:

pkoo: 6716984, ikoo: 3521253, z: 15 m mpy

Koord. selite

Koordinaatit viittaavat kvartsi-iskosten löytöpaikkaan.

Peruskartta:

3042 07 KLAMILA

Löydöt:

KM 37100, kvartsi-iskoksia.

Diapositiivit:

-

Mustavalkonegatiivit:

-

Digitaalikuvat:

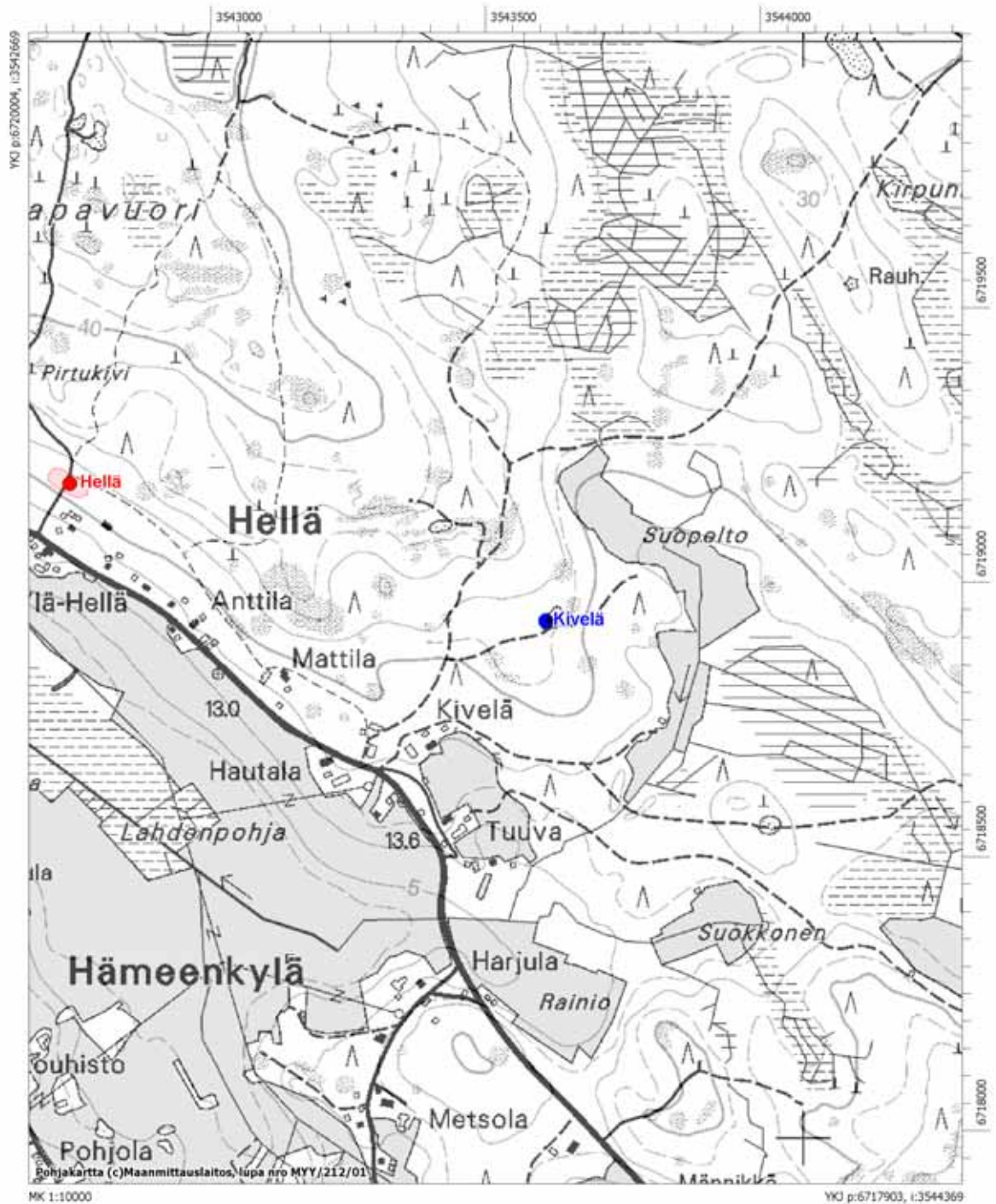
f. 111.

Kuvaus: Kvartsilöytöpaikka sijaitsee valtatie 7 ja Häppiläntien risteyksestä noin 570 metriä länsiluoteeseen, peltojen ympäröimän kallioisen havumetsäkumpareen päältä. Kalliopaljastuman reunalta tuulenkaadosta löytyi kolme kvartsi-iskosta. Maaperässä ei havaittu merkkejä muinajäänöksestä. Kattelus 1 (935 01 0004) ja 2 (935 01 0005) kivi- ja/ tai pronssikautiset asuinpaikat sijaitsevat löytöpaikasta noin 900 metriä itään.

Kiinteistörekisteritunnus: 93540800020074 UUTELA

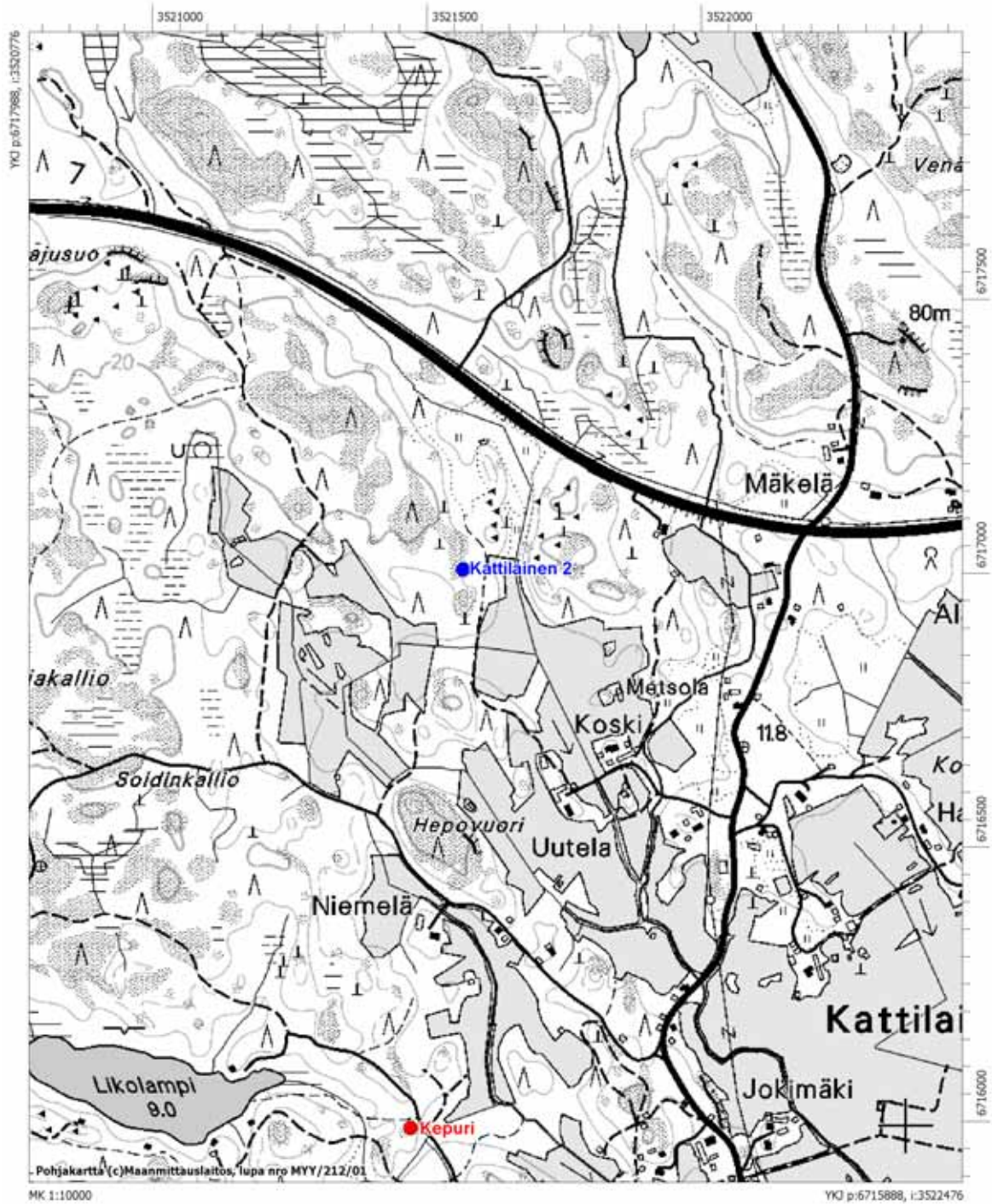
Kivelä

3044 01 HELLÄ

Kattilainen 2

3042 07 KLAMILA

23. Kulmakatteenpohja	1000 01 1054
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	löytöpaikka
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	-
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	<i>pkoo:</i> 6726575, <i>ikoo:</i> 3543497, <i>z:</i> n. 23 m mpy
<i>Koord. selite</i>	Koordinaatit viittaavat kvartsin löytöpaikkaan.
<i>Peruskartta:</i>	3044 02 VAALIMAA
<i>Löydöt:</i>	KM 37091, kvartsi-iskoksia.
<i>Diapositiivit:</i>	f. 60936.
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	-

Kuvaus: Kvartsilöytöpaikka sijaitsee Virolahden ja Miehikkälän rajalla olevan Tyllinjärven eteläpuolella noin 200 m järven rannasta, Keltakangas -nimisen hiekkakankaan pohjoisosassa, pohjoiseen pistävällä terassilla. Löydöt saatiin terassille tehdystä koekuopasta. Maaperässä ei havaittu merkkejä muinaisjäänöksestä.

Kiinteistörekisteritunnus: 93541200010074 MÄNTYLÄ

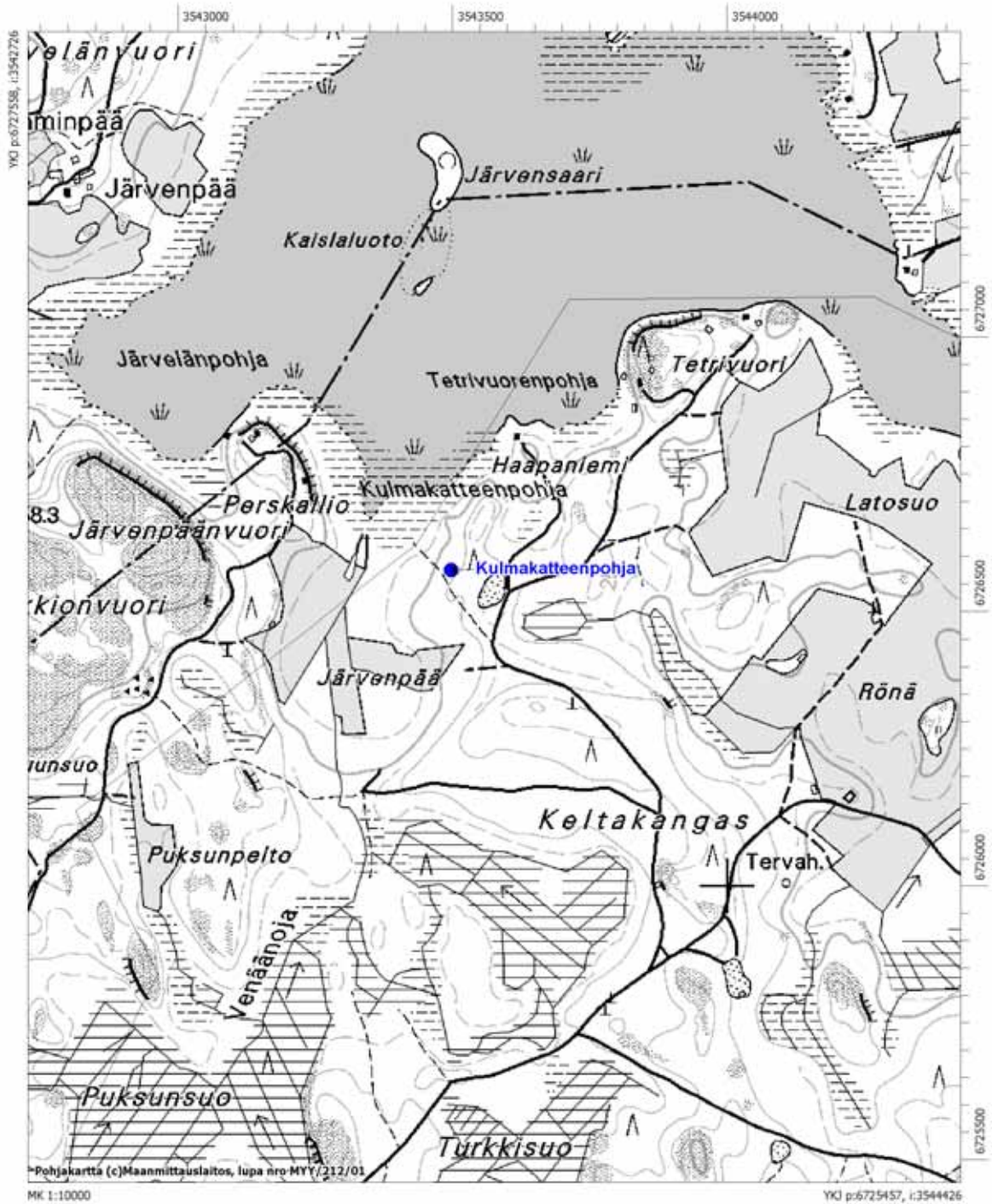
24. Vuorisaari	1000 01 1055
<i>Muinaisjäänöstyyppi:</i>	löytöpaikka
<i>Ajoitus:</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokka:</i>	-
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	<i>pkoo:</i> 6719987, <i>ikoo:</i> 3526255, <i>z:</i> n. 22 m mpy
<i>Koord. selite</i>	Koordinaatit viittaavat kvartsin löytöpaikkaan.
<i>Peruskartta:</i>	3042 07 KLAMILA
<i>Löydöt:</i>	KM 37094, kvartsiydin.
<i>Diapositiivit:</i>	f. 60948-49.
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	f. 144991-92.

Kuvaus: Kvartsilöytöpaikka sijaitsee valtatiestä 7 noin 2,4 kilometriä pohjoiseen, Piispantien itäpuolella, noin 400 metriä Ravijoesta länteen. Paikalla on hiekkakuoppa, joka on tehty Vuorisaari -nimiseen pieneen hiekka-moreenimuodostumaan. Hiekkakuopan itäleikkauksesta löytyi savukvartsinen tasoydin. Maaperässä ei havaittu merkkejä muinaisjäänöksestä.

Kiinteistörekisteritunnus: 93542300030036 KALLIO

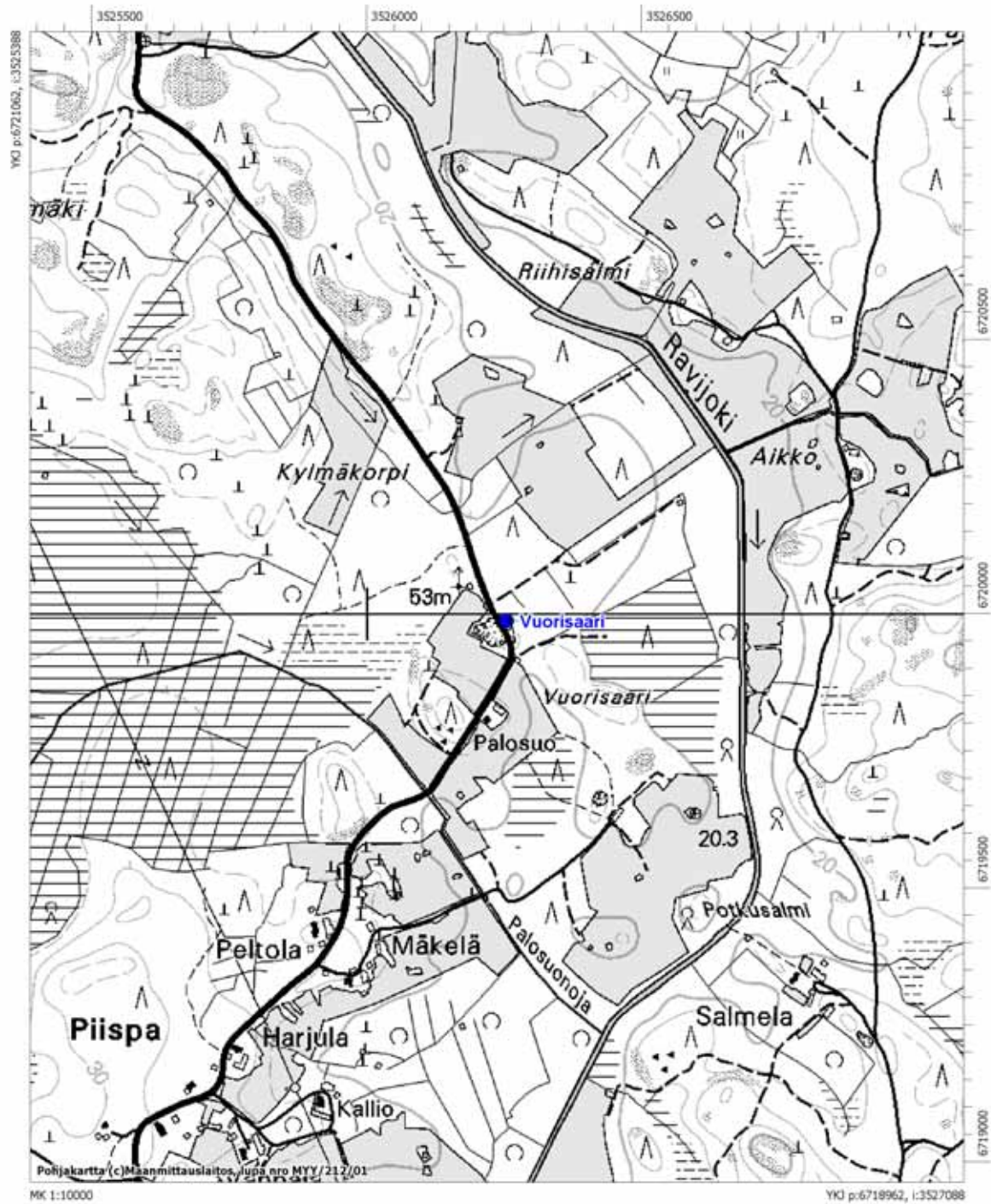
Kulmakatteenpohja

3044 02 VAALIMAA

Vuorisaari

3042 07 KLAMILA

Lähteet

Arkistolähteet

Blomqvist, A.R. 1885: Kiinteät muinaisjäännökset Kymin kihlakunnassa. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Enqvist, J. 2004: Haminan ohikulkutien (Vt 7/E 28) muinaisjäännösinventointi. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Enqvist, J. 2006: Haminan inventointi. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Heikel, H. J. 1905: Virolahden pitäjän Heikkilän kylän kivikautinen asuinpaikka. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Hölttä, M. & Peltonen, K. 1992: Lapuri-projektin maainventointi, Lapurinsaaren ja sen lähiympäristön inventointi. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Karjalainen, T. 2000: Virojoki – Hamina vesihuoltolinjan arkeologinen inventointi. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Koskimies, M. 1967: Virolahden kiinteät muinaisjäännökset. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Kykyri, M. 2001: Virolahti Vähä-Harvajanniemi. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Lesell, K. 1999a: Virolahti Kattelus 1. Esihistoriallisen asuinpaikan kaivaus. Kaivauskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Lesell, K. 1999b: Virolahden Metsola, kivikautisen löytöpaikan tarkistus. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Lesell, K. 1999c: Virolahti Repokivenkangas, kivikautisen asuinpaikan tarkistus. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Miettinen, T. 1990a: Sydänmaan Rajamäen kiviröykkiöhauta. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Miettinen, T. 1990b: Vähän-Harvajanniemen röykkiöt. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Miettinen, T. 1991a: Eerikkälän Lakakallion (Leveäkallio) esihistoriallisen kohteen tarkastus. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Miettinen, T. 1991b: Virolahti Suuri Lakasaari. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Mökkönen, T. 2000: Virolahti Parunranta. Pronssikauden/vanhemman rautakauden asuinpaikan tarkastus. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

- Mökkönen, T. 2004:** Virolahti Muurassuonvuori. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Raunio, E. 1971:** Virolahden maastokohteita. Käsikirjoitus Museoviraston Rakennushistorian osaston arkistossa.
- Rautiainen, P. 2005:** Virolahti Klamila. Osayleiskaavan arkeologinen inventointi. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Rinne, J. 1905:** Paholaisen väk´kivi Virolahden Kotolan kylässä. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Rosén, G. 1919:** Muinaisjäänneksiä ja -löytöjä Kymin kihlakunnassa. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Rosén, G. 1950:** Virolahti - Sippola. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Rosén, G. 1960:** Matkahavaintoja eräistä Virolahden muinaisjäänneksistä. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Seitsonen, O. et al. 2005:** Virolahden arkeologinen inventointi. Inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Taavitsainen, J.-P. 1983a:** Virolahti Virojoki Riihikorvenkangas. Kivikautisen asuinpaikan tarkastus. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Taavitsainen, J.-P. 1983b:** Sydänkylän röykkiö. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Taavitsainen, J.-P. 1983c:** Harvajanniemen röykkiöt. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Taavitsainen, J.-P. 1983d:** Pajulahden Kurkisuon kivikautinen asuinpaikka. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Taavitsainen, J.-P. 1983e:** Vähä-Harvajanniemen röykkiöt. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Taavitsainen, J.-P. 1984:** Vaalimaan Perämetsän kampa- ja nuorakeraaminen asuinpaikka. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.
- Tallgren, A.M. 1907:** Yhtä ja toista Vehkalahdesta ja Virolahdesta, muistiinpantu tiedustusretkelläni heinäkuussa 1907. Käsikirjoitus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.
- Uino, P. & Mikkola, E. 2004:** Virolahti Vuorilampi 1-3. Tarkastuskertomus Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Painetut lähteet ja kirjallisuus

Eronen, M. 1988: A scrutiny of the late Quaternary history of the Baltic Sea. *Geological Survey of Finland, Special Paper 6*, s. 11–18.

Eronen, M. & Haila, H. 1982: Shoreline displacement near Helsinki, southern Finland during the Ancylus Lake Stage. *Annales Academiae Scientiarum Fennicae A III* 134, s. 111–138.

Hyypä, E. 1937: Post-glacial changes of shore-line in south Finland. *Bulletin de la Commission géologique de Finlande* 120, s. 225.

Hyypä, E. 1966: The Late-quaternary land uplift in the Baltic sphere and the relation diagram of the raised and tilted shore levels. III. *Geologica–Geographica* 90, s. 153–168. *Annales Academiae Scientiarum Fennicae. Series A.*

Kalliola, R. 1973: *Suomen kasvimaantiede*. Porvoo.

Kaukiainen, Y. 1970: *Virolahden historia I, 1850-luvulle*. Lappeenranta.

Korhonen, M. 1981: *Vehkalahden pitäjän historia II*. Yhteiskunnallisesta kehityksestä 1600-luvulla sekä maakirjatilojen synty. Hamina.

Maiseman muisti 2001: Valtakunnallisesti merkittävät muinaisjäännökset. (vast. toim. Purhonen, P.). Museovirasto, Helsinki.

Miettinen, A. 2002: Relative Sea Level Changes in the Eastern Part of the Gulf of Finland during the Last 8000 Years. *Geologica–Geographica* 162. *Annales Academiae Scientiarum Fennicae.*

Miettinen, T. 1998: *Kymenlaakson esihistoriaa*. Kymenlaakson maakuntamuseon julkaisuja no 26. Kotka.

Mökkönen, T. & Seitsonen, O. 2007: Virolahden pyyntikulttuurien inventointi vuonna 2005. *Muinaistutkija* 2/2007.

Nordenstreng, S. & Halila, A. 1974: *Haminan historia I*. Ruotsin vallan aika (v:een 1742). Mikkeli.

Nordenstreng, S. & Halila, A. 1975: *Haminan historia II*. Venäjän vallan alusta 1900-luvun alkuun (1742– n. 1900). Mikkeli.

Rankama, K. 1964: *Suomen geologia*. Helsinki.

Rinne, J. 1906: Virolahti Heikkilä, kaivauskertomus. *Suomen Museo* 1906. ss.15–21.

Rosén, R. 1936: *Vehkalahden pitäjän historia I*. Suur-Vehkalahden asutus- ja aluehistoria n. vuoteen 1610. Helsinki.

Simonen, A. 1964: Kallioperä. *Suomen geologia* (toim. Rankama, K.). Helsinki.

Suomen geologinen kartta 1:100 000, 3042 Hamina 1958: Maaperäkartta. Geologinen tutkimuslaitos & Maanmittaushallitus.

Tikkanen, M. & Oksanen, J. 2002: Late Weichselian and Holocene shore displacement history of the Baltic Sea in Finland. *Fennia* 180: 1–2, s. 9–20.

Valovirta, V. 1972: *Maaperäkartan selitykset*. *Suomen geologinen kartta 1:100 000*. Lehdet 3023+3014 Kotka, 3024 Karhula, 3041+3043 Haapasaari, 3042 Hamina. Kymen läänin rannikkoalueen maaperä. Geologinen tutkimuslaitos, Espoo.

Internet -lähteet

Wikipedia, Vapaa tietosanakirja, 8.11.2007

><http://fi.wikipedia.org/wiki/Virolahti><

Liitteet

Mustavalkonegatiiviluettelo

f.	Selite
144974-75	Kurkisuo 2, panoraama asuinpaikasta, koepisto 1 tutkimusavustaja R. Mönkkösen kohdalla, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
144976	Ylä-Kotola 1 mj. rek. num. 935010029, asuinpaikka pellon laidalla, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
144977	Kuusela mj. rek. num. 935010032, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
144978	Mattilan Vpk mj. rek. num. 935010031, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu koillisesta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
144979	Kolarinpelto mj. rek. num. 935010028, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
144980	Kanssoinvuori, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
144981	Siikasaarenkallio 2, röykkiön pohja, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
144982	Siikasaarenkallio 2, röykkiön pohja, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
144983	Siikasaarenkallio 1, röykkiö, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
144984-86	Hellä, panoraama asuinpaikasta, kuvattu koillisesta ja etelästä, kuva Johanna Enqvist 6.9.2007
144987	Viinakangas, painanteita/pyyntikuoppia, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 7.9.2007
144988-90	Lehtola mj. rek. num. 935010036, panoraama asuinpaikasta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 7.9.2007
144991-92	Vuorisaari, kvartsin löytöpaikka tienleikkauksessa, panoraama, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
144993	Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
144994	Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
144995	Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007

144996	Korpisaari, röykkiö 1, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007
144997	Korpisaari, röykkiö 2, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007
144998	Korpisaari, röykkiö 2, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007
144999	Suuri Lakasaari 1, latomus 1, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145000	Suuri Lakasaari 1, latomus 2, kuvattu koillisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145001	Suuri Lakasaari 1, latomus 3 (laivalatomus), kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145002	Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145003	Suuri Lakasaari 1, latomus 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145004	Suuri Lakasaari 1, kuoppa latomus 5:n kyljessä, kuvattu koillisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145005	Suuri Lakasaari 1, latomus 4, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145006	Suuri Lakasaari 1, latomus 6, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145007	Suuri Lakasaari 1, latomus 7, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145008	Suuri Lakasaari 2, latomus 1, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145009	Suuri Lakasaari 2, latomus 4, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145010	Suuri Lakasaari 2, latomus 2, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145011	Suuri Lakasaari 2, latomus 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145012	Suuri Lakasaari 2, latomus 6, kuvattu luoteesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145013	Suuri Lakasaari 2, latomus 7, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145014	Suuri Lakasaari 2, latomus 9, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145015	Suuri Lakasaari 2, latomus 10, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145016	Suuri Lakasaari 2, latomus 11, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145017	Suuri Lakasaari 2, latomus 3, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145018	Suuri Lakasaari 2, latomus 12, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
145019-20	Lapuri 1, mahdollinen röykkiö, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
145021	Lapuri 2, mahdollinen röykkiö, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
145022	Lapuri 3, mahdollinen röykkiö, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007

- 145023-25 Kivelä, kvartsin löytöpaikka, panoraama, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145026-27 Ruosteniitty, kivikirveen löytöpaikka, panoraama asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145028-30 Himanpellot, kvartsin löytöpaikka pellossa, panoraama asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145031-33 Kepuri, röykkiö, panoraama, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145034-35 Himankangas 2, panoraama asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145036 Himankangas 2, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145037-38 Himankangas 2, panoraama asuinpaikasta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
- 145039-40 Kasettelevakangas, tienleikkaus josta löytöjä, panoraama asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 21.9.2007
- 145041 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145042-43 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145044 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145045 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145046 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145047 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145048-50 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145051-52 Harvajanniemi 2 mj. rek. num. 935010045, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145053-55 Harvajanniemi 2 mj. rek. num. 935010045, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
- 145056-57 Sydänkylä mj. rek. num. 935010040, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007

- 145058-59 Pyölinpohja B mj. rek. num. 1000003631, yleiskuva rökkiöstä, panoraama, kuvattu koillisesta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145060 Korkiakallio mj. rek. num. 1000003632, yleiskuva rökkiöstä, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145061 Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num. 935010039, alempi rökkiö, kuvattu koillisesta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145062 Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num. 935010039, rökkiö, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145063-64 Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num. 935010039, ylempinä sijaitsevat isoimmat rökkiöt, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145065 Vuorilampi mj. rek. num. 935010034, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145066 Vuorilampi mj. rek. num. 935010034, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145067 Vuorilampi 2-3 mj. rek. num. 935010006-935010007, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
- 145068 Vuorilampi 3 mj. rek. num. 935010007, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

Diapositiiviluettelo

f.	Selite
60934-35	Kurkisuono 2, panoraama asuinpaikasta. Koepisto 1 tutkimusavustaja R. Mönkkösen kohdalla, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
60936	Kulmakatteenpohja, kvartsin löytöpaikka, etualalla koepisto 1, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
60937	Kanssoinvuori, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
60938	Kanssoinvuori, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
60939	Kanssoinvuori, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007
60940	Siikasaarenkallio 2, röykkiön pohja, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
60941	Siikasaarenkallio 2, röykkiön pohja, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
60942	Siikasaarenkallio 1, röykkiö, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
60943	Siikasaarenkallio 1, röykkiö, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007
60944-46	Hellä, panoraama asuinpaikasta, kuvattu koillisesta ja etelästä, kuva Johanna Enqvist 6.9.2007
60947	Viinakangas, painanteita/pyyntikuoppia, panoraama, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 7.9.2007
60948-49	Vuorisaari, kvartsin löytöpaikka metsikössä, panoraama, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
60950	Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
60951	Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
60952	Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007
60953	Korpisaari, röykkiö 1, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007
60954	Korpisaari, röykkiö 1, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007
60955	Korpisaari, röykkiö 2, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007
60956	Korpisaari, röykkiö 2, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007

- 60957 Suuri Lakasaari 1, latomus 1, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60958 Suuri Lakasaari 1, latomus 2, kuvattu koillisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60959 Suuri Lakasaari 1, latomus 2, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60960 Suuri Lakasaari 1, latomus 3 (laivalatomus), kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60961 Suuri Lakasaari 1, latomus 3 (laivalatomus), kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60962 Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60963 Suuri Lakasaari 1, latomus 4 ja 5, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60964 Suuri Lakasaari 1, kuoppa latomus 5:n kyljessä, kuvattu koillisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60965 Suuri Lakasaari 1, latomus 6, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60966 Suuri Lakasaari 2, latomus 1, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60967 Suuri Lakasaari 2, latomus 3, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60968 Suuri Lakasaari 2, latomus 4, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60969 Suuri Lakasaari 2, Viisari, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60970 Suuri Lakasaari 2, latomus 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60971 Suuri Lakasaari 2, latomus 6, kuvattu luoteesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60972 Suuri Lakasaari 2, latomus 7, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60973 Suuri Lakasaari 2, latomus 8, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60974 Suuri Lakasaari 2, latomus 9, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60975 Suuri Lakasaari 2, latomus 10, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60976 Suuri Lakasaari 2, latomus 11, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60977 Suuri Lakasaari 2, latomus 12, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007
- 60978-81 Suuri Lakasaari 2, yleiskuvia alueesta, kuvat Johanna Enqvist 12.9.2007
- 60982-84 Suuri Lakasaari 2, yleiskuvia alueesta, kuvat Johanna Enqvist 12.9.2007
- 60985-86 Lapuri 1, röykkiö, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
- 60987 Lapuri 2, röykkiön eteläreuna, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
- 60988 Lapuri 3, röykkiö, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007

60989	Lapuri 3, röykkiö, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
60990	Lakakallio mj. rek. num. 935010046, tentatiivikohde, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
60991	Suuri Lakasaari, yleiskuva, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007
60992-94	Kivelä, kvartsin löytöpaikka, panoraama, kuvattu idästä, kuvat Johanna Enqvist 18.9.2007
60995-96	Ruosteniitty, kivikirveen löytöpaikka, panoraama asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuvat Johanna Enqvist 18.9.2007
60997-99	Himanpellot, kvartsin löytöpaikka pellossa, panoraama asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuvat Johanna Enqvist 18.9.2007
61000	Kepuri, röykkiö, yksityiskohtakuva kehärakenteesta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
61001	Kepuri, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
61002	Kepuri, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
61003	Himankangas 2, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
61004	Himankangas 2, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
61005-06	Himankangas 2, panoraama asuinpaikasta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007
61007-08	Kasettelevankangas, tienleikkaus josta löytöjä, panoraama asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 21.9.2007
61009-10	Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva, panoraama röykkiöstä, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
61011-13	Harvajanniemi 2 mj. rek. num. 935010045, yleiskuva, panoraama röykkiöstä, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007
61014-17	Pyölinpohja B, yleiskuva, pystypanoraama röykkiöstä, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007
61018	Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num. 935010039, yleiskuva, panoraama röykkiöstä, kuvattu koillisesta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

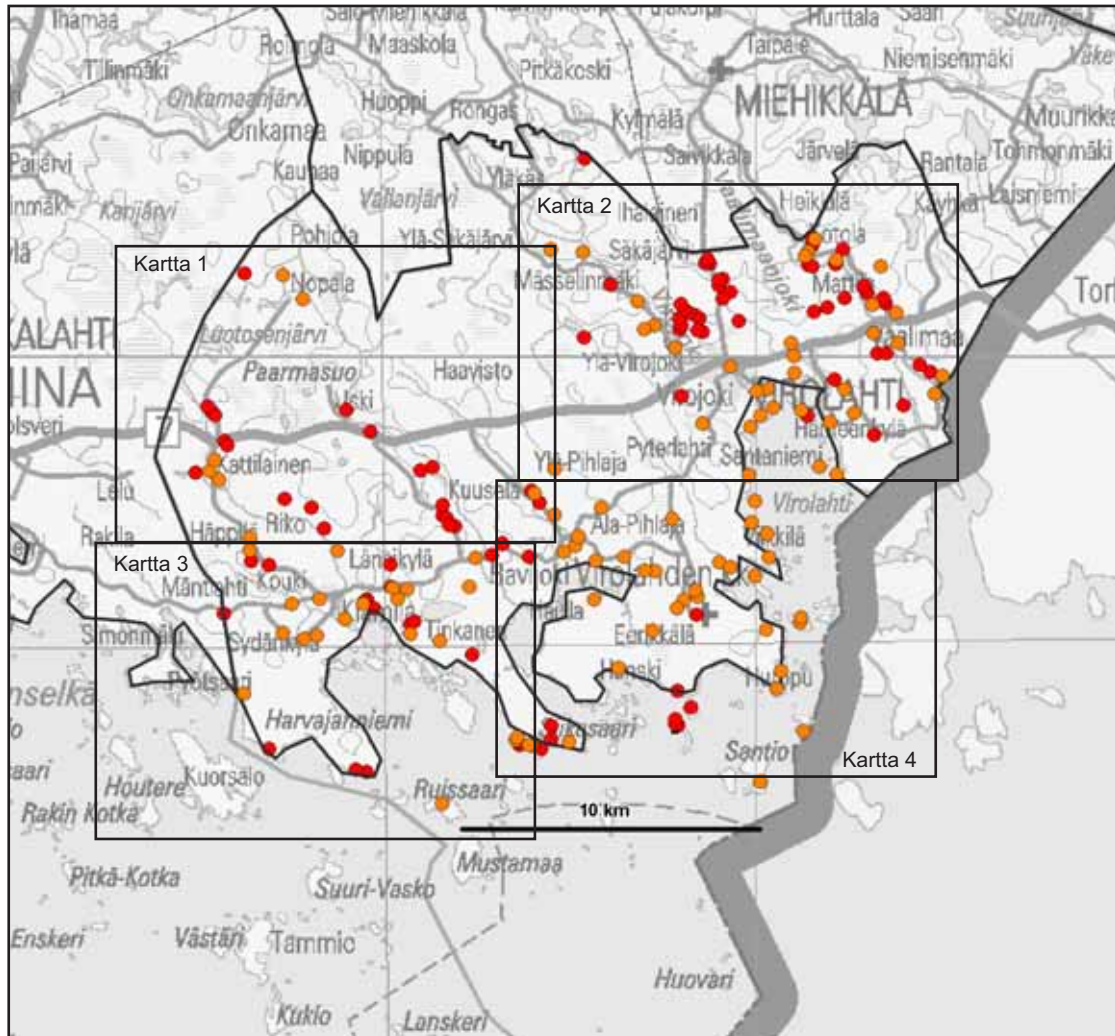
Digitaalikuvaluettelo

1	Kurkisuo 2
2	Kurkisuo 2
3	Kurkisuo 2
4	Kurkisuo 2
5	Kurkisuo 2
6	Kurkisuo 2
7	Kanssoinvuori
8	Kanssoinvuori
9	Kanssoinvuori
10	Kanssoinvuori
11	Kanssoinvuori
12	Kanssoinvuori
13	Kanssoinvuori
14	Kanssoinvuori
15	Siikasaarenkallio 2
16	Siikasaarenkallio 2
17	Siikasaarenkallio 1
18	Siikasaarenkallio 1
19	Pyölinpohja A
20	Pyölinpohja A
21	Pyölinpohja A
22	Pyölinpohja A
23	Pyölinpohja A
24	Pyölinpohja A
25	Pyölinpohja A
26	Viinakangas
27	Niemenkangas
28	Niemenkangas
29	Niemenkangas
30	Korpsaari 1
31	Korpsaari 1
32	Korpsaari 2
33	Korpsaari 2
34	Korpsaari 2
35	Suuri Lakasaari 1, latomus 1
36	Suuri Lakasaari 1, latomus 1
37	Suuri Lakasaari 1, latomus 2
38	Suuri Lakasaari 1, latomus 2
39	Suuri Lakasaari 1, latomus 3
40	Suuri Lakasaari 1, latomus 3
41	Suuri Lakasaari 1, latomus 3
42	Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5
43	Suuri Lakasaari 1, latomus 4
44	Suuri Lakasaari 1, latomus 4
45	Suuri Lakasaari 1, latomus 4
46	Suuri Lakasaari 1, latomus 5
47	Suuri Lakasaari 1, latomus 5
48	Suuri Lakasaari 1, latomus 5
49	Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5
50	Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5
51	Suuri Lakasaari 1, latomus 6
52	Suuri Lakasaari 1, latomus 6
53	Suuri Lakasaari 1, latomus 7
54	Suuri Lakasaari 1, latomus 7
55	Suuri Lakasaari 1
56	Suuri Lakasaari 1
57	Suuri Lakasaari 1
58	Suuri Lakasaari 1
59	Suuri Lakasaari 1
60	Suuri Lakasaari 2, latomukset 9 ja 10

61	Suuri Lakasaari 2, latomus 11
62	Suuri Lakasaari 2, latomus 3
63	Suuri Lakasaari 2, latomus 2
64	Suuri Lakasaari 2, latomus 4
65	Suuri Lakasaari 2, latomus 1
66	Suuri Lakasaari 2, viisari 1
67	Suuri Lakasaari 2, viisari 1
68	Suuri Lakasaari 2
69	Suuri Lakasaari 2, latomus 5
70	Suuri Lakasaari 2, latomus 5
71	Suuri Lakasaari 2, latomus 7
72	Suuri Lakasaari 2, latomukset 9 ja 10
73	Suuri Lakasaari 2, latomus 8
74	Suuri Lakasaari 2
75	Suuri Lakasaari 2
76	Suuri Lakasaari 2
77	Suuri Lakasaari 2
78	Suuri Lakasaari 2
79	Suuri Lakasaari 2
80	Suuri Lakasaari 2, latomus 10
81	Suuri Lakasaari 2
82	Suuri Lakasaari 2
83	Suuri Lakasaari 2, viisari 2
84	Suuri Lakasaari 2
85	Suuri Lakasaari 2
86	Suuri Lakasaari 2
87	Lapuri 1
88	Lapuri 1
89	Lapuri 2
90	Lapuri 2
91	Lapuri 3
92	Lapuri 3
93	Lapuri 3
94	Pieni Lakasaari 1
95	Pieni Lakasaari 1
96	Lakakallio
97	Lakakallio
98	Suuri Lakasaari
99	Suuri Lakasaari
100	Suuri Lakasaari
101	Kivelä
102	Kivelä
103	Kivelä
104	Himanpellot
105	Himanpellot
106	Himanpellot
107	Himanpellot
108	Kattilainen 1-2
109	Kepuri
110	Kepuri
111	Kepuri
112	Kepuri
113	Kepuri
114	Himankangas 2
115	Himankangas 2
116	Himankangas 2
117	Himankangas 2
118	Himankangas 2
119	Himankangas 2
120	Himankangas 2
121	Himankangas 2
122	Himankangas 2
123	Vuorilampi 3
124	Vuorilampi 3

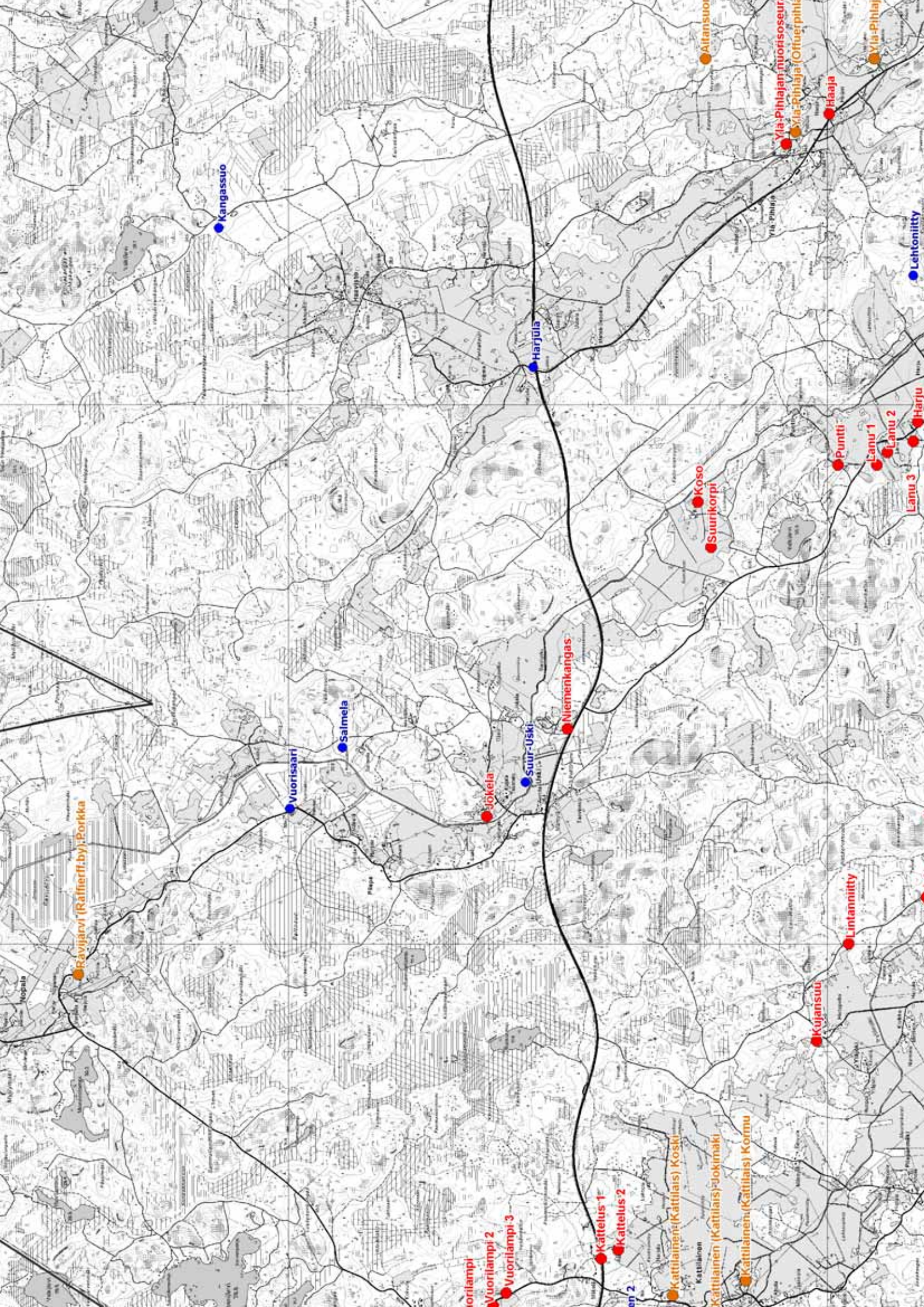
Kuvaaja, Johanna Enqvist 2008.

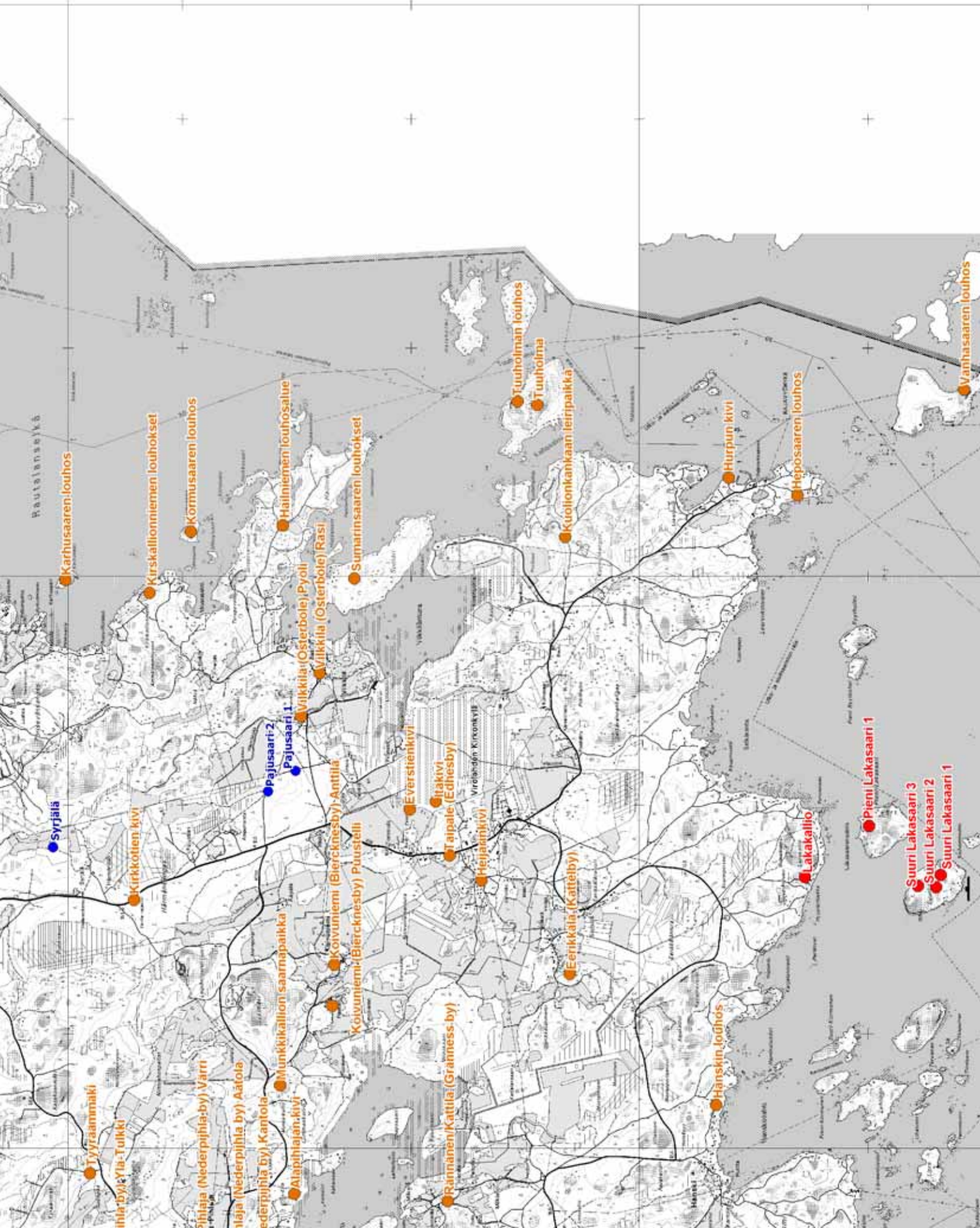
Yleiskartat

Yleiskarttojen 1–4 kattamat alueet.

Seuraavaan neljään yleiskarttaan on merkitty mittakaavaan 1: 40 000 Virolahden alueella olevat esihistorialliset kiinteät muinaisjännökset punaisella, historiallisen ajan muinaisjännökset oranssilla, mahdolliset muinaisjännökset vihreällä sekä sinisellä ne irtolöydöt, jotka on pystytty paikantamaan joltisellakin tarkkuudella.

f. 144974-75 Kurkisuo 2, panoraama asuinpaikasta, koepisto 1 tutkimusavustaja R. Mönkkösen kohdalla, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007

f. 144980 Kanssoinvuori, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 4.9.2007

f. 144982 Siikasaarenkallio 2, mahdollinen röykkiön pohja, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007

f. 144983 Siikasaarenkallio 1, röykkiö, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 5.9.2007

f. 144984-86 Hellä, panoraama asuinpaikasta, kuvattu koillisesta ja etelästä, kuva Johanna Enqvist 6.9.2007

144987 Viinakangas, painanteita/pyyntikuoppia, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 7.9.2007

f. 144993 Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007

f. 144994 Niemenkangas, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007

f. 144996 Korpisaari, röykkiö 1, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007

f. 144998 Korpisaari, röykkiö 2, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 11.9.2007

f. 144999 Suuri Lakasaari 1, latomus 1, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145000 Suuri Lakasaari 1, latomus 2, kuvattu koillisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145001 Suuri Lakasaari 1, latomus 3 (laivalatomus), kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145002 Suuri Lakasaari 1, latomukset 4 ja 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145003 Suuri Lakasaari 1, latomus 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145004 Suuri Lakasaari 1, kuoppa latomus 5:n kyljessä, kuvattu koillisesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145005 Suuri Lakasaari 1, latomus 4, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145006 Suuri Lakasaari 1, latomus 6, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145007 Suuri Lakasaari 1, latomus 7, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145008 Suuri Lakasaari 2, latomus 1, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

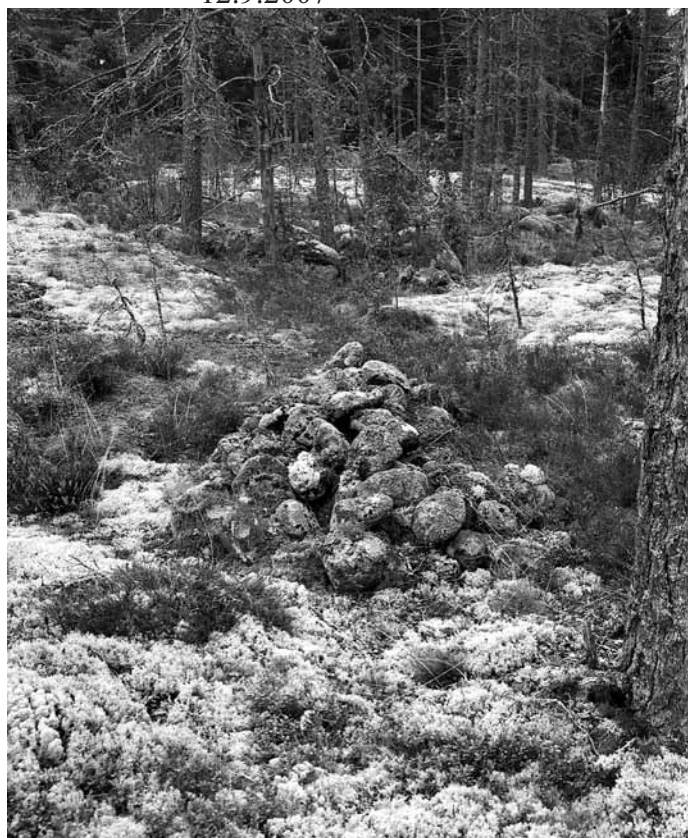
f. 145009 Suuri Lakasaari 2, latomus 4, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145010 Suuri Lakasaari 2, latomus 2, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145011 Suuri Lakasaari 2, latomus 5, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145012 Suuri Lakasaari 2, latomus 6, kuvattu luoteesta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145014 Suuri Lakasaari 2, latomus 9, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145013 Suuri Lakasaari 2, latomus 7, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145015 Suuri Lakasaari 2, latomus 10, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145018 Suuri Lakasaari 2, latomus 12, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

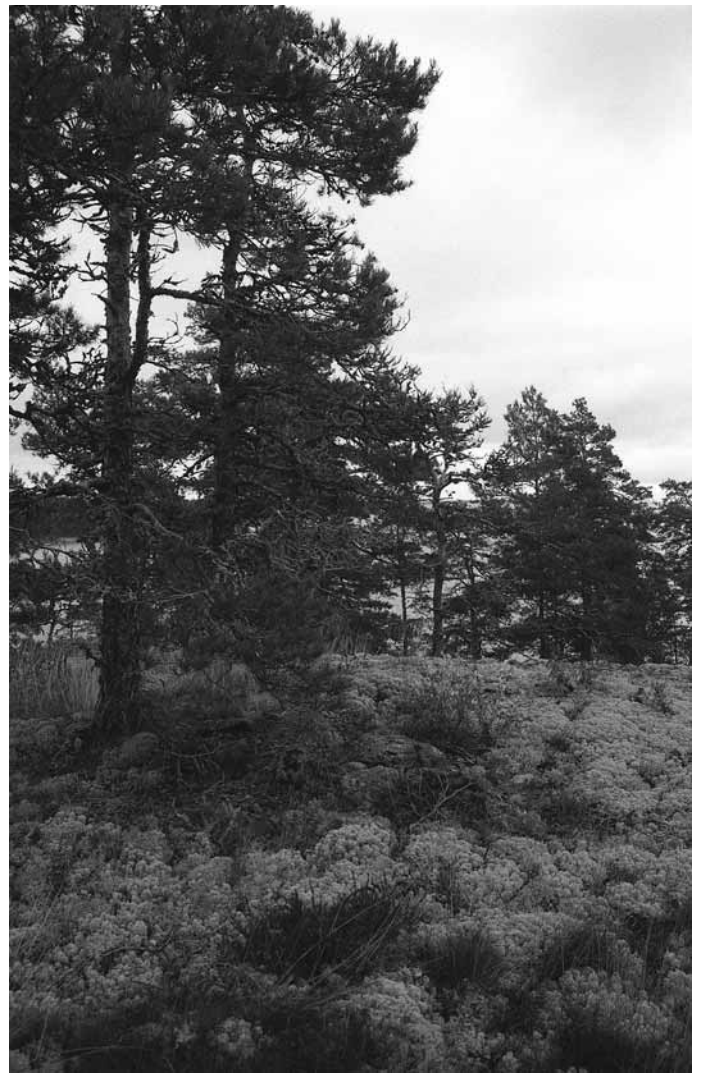
f. 145016 Suuri Lakasaari 2, latomus 11, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145017 Suuri Lakasaari 2, latomus 3, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 12.9.2007

f. 145019 Lapuri 1, mahdollinen röykkiö, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007

f. 145022 Lapuri 3, mahdollinen röykkiö, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007

f. 145021 Lapuri 2, mahdollinen röykkiö, kuvattu lännestä, kuva Johanna Enqvist 13.9.2007

f. 145026-27 Ruosteniitty, kivikirveen löytöpaikka, panoraama asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007

f. 145031-33 Kepuri, röykkiö, panoraama, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007

f. 145034-35 Himankangas 2, panoraama asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007

f. 145036 Himankangas 2, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007

f. 145037-38 Himankangas 2, panoraama asuinpaikasta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007

f. 145039-40 Kasettelevankangas, tienleikkaus josta löytöjä, panoraama asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 21.9.2007

f. 144992 Vuorisaari, kvartsin löytöpaikka tienleikkauksessa, panoraama, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 10.9.2007

f. 145028 Himanpellot, kvartsin löytöpaikka pellossa, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 18.9.2007

f. 144976 Ylä-Kotola mj. rek. num. 935010029
30, asuinpaikka pellon laidalla, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist
4.9.2007

f. 144977 Kuusela mj. rek. num. 935010029,
yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu pohjoisesta, kuva Johanna Enqvist
4.9.2007

f. 144978 Mattilan Vpk mj. rek. num. 93501
0031, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu koillisesta, kuva Johanna
Enqvist 4.9.2007

f. 144979 Kolarinpelto mj. rek. num. 93501
0028, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu kaakosta, kuva Johanna Enqvist
4.9.2007

f. 145048-50 Harvajanniemi 1 mj. rek. num. 935010044, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007

f. 145051-52 Harvajanniemi 2 mj. rek. num. 935010045, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007

f. 145056-57 Sydänkylä mj. rek. num. 935010040, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu idästä, kuva Johanna Enqvist 24.9.2007

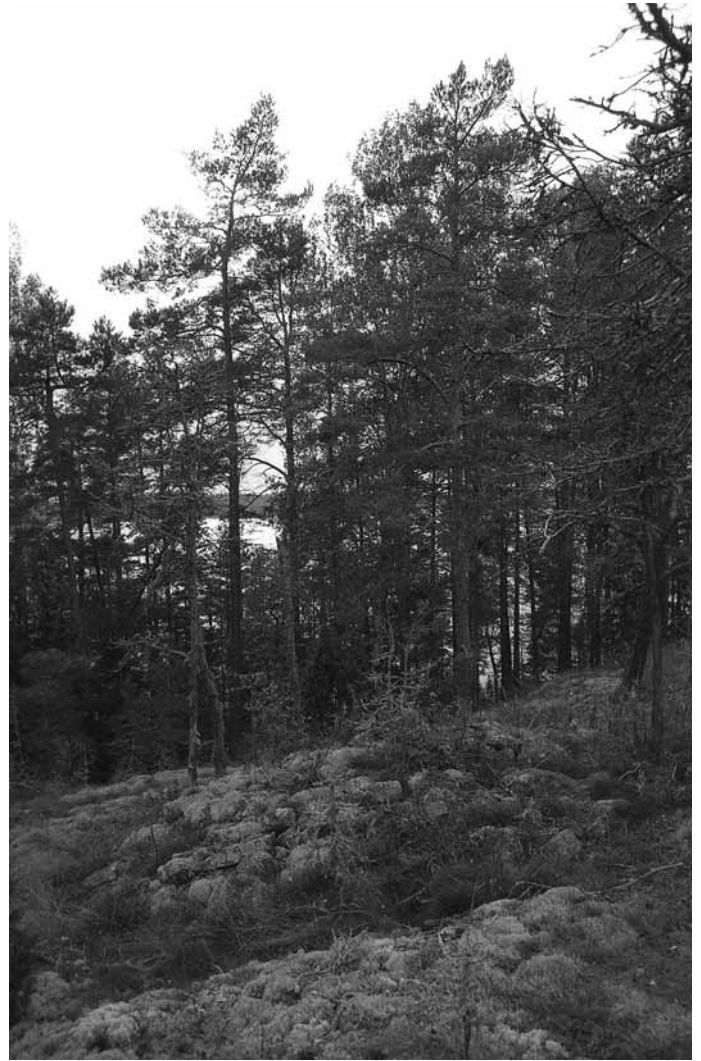
f. 145058-59 Pyölinpohja B mj. rek. num. 1000003631, yleiskuva röykkiöstä, panoraama, kuvattu koillista, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

f. 145060 Korkiakallio mj. rek. num. 100000
3632, yleiskuva röykkiöstä, kuvattu
luoteesta, kuva Johanna Enqvist
26.9.2007

f. 145062 Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num.
935010039, röykkiö, kuvattu
lännestä, kuva Johanna Enqvist
26.9.2007

f. 145061 Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num.
935010039, alempi röykkiö, kuvattu
koillisesta, kuva Johanna Enqvist
26.9.2007

f. 145064 Vähä-Harvajanniemi mj. rek. num.
935010039, ylempinä sijaitsevat
isoimmat röykkiöt, kuvattu luoteesta,
kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

f. 145065 Vuorilampi mj. rek. num. 935010034, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

f. 145066 Vuorilampi mj. rek. num. 935010034, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu luoteesta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

f. 145067 Vuorilampi 2-3 mj. rek. num. 935010006-935010007, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu lounaasta, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007

f. 145068 Vuorilampi 3 mj. rek. num. 935010007, yleiskuva asuinpaikasta, kuvattu etelästä, kuva Johanna Enqvist 26.9.2007